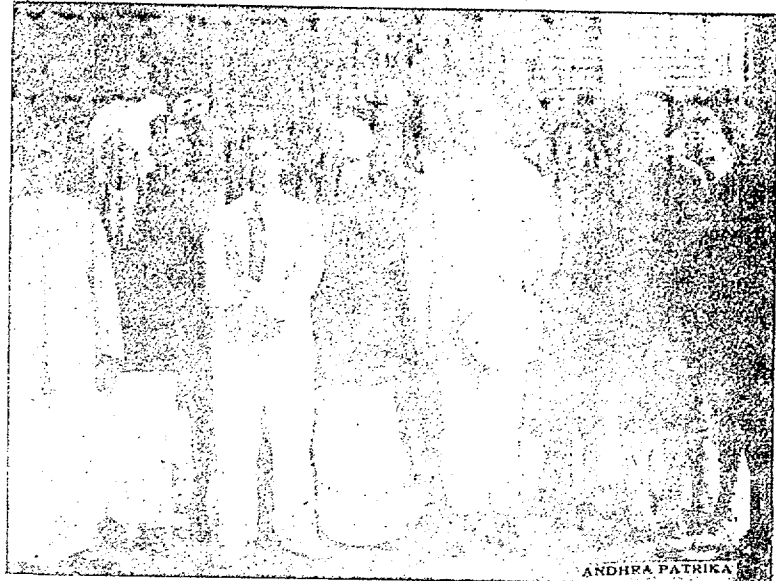

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మార్చి నెల 29-వ తేది శనివారము

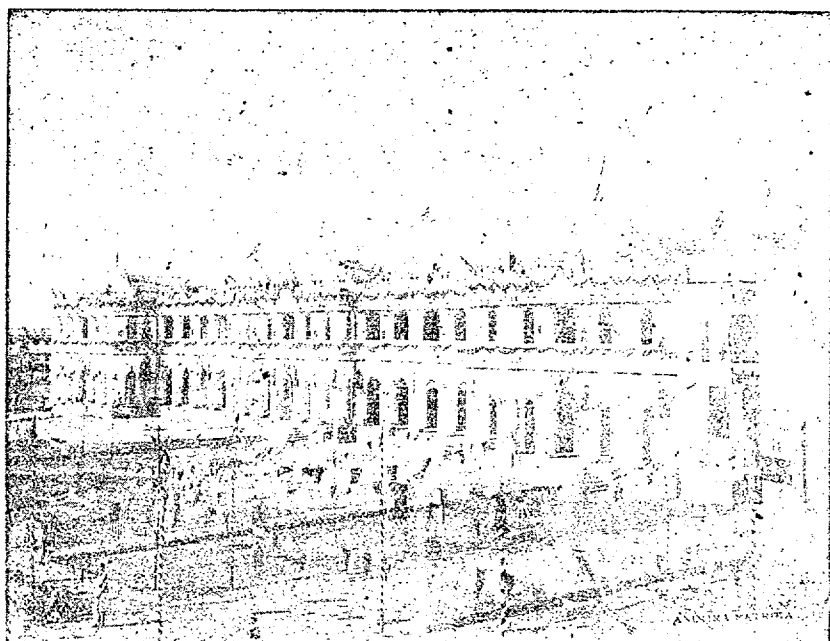

డా॥ బి. రెడ్డి

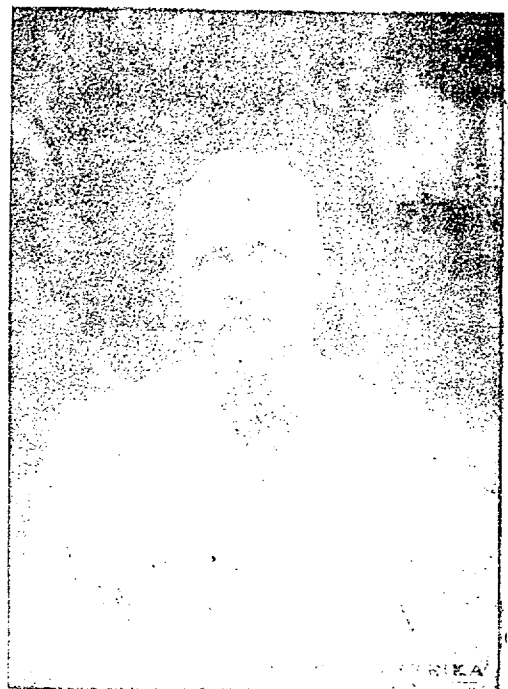
క్రైస్తవ యువజన సంఘము వ్యాయామ పాఠశాల ప్రాత విద్యార్థుల సమావేశము రాయచోటయందు జరిగెను. మదరాసు ప్రభుత్వము వ్యాయామ విద్య డైరెక్టరు ఆంధ్రమాసుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఇండియాలోని వివిధ ప్రాంతములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు ఇందు గలరు. (ప్రె. ఫో. లీ.)

మదరాసు విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ఎగ్జిక్యూటివ్ స్పెషియల్ అధికారి జావహర్లాల్ నెహ్రూగారు విద్యా సంస్థలను సందర్శించిరి. స్టానిఫోర్డ్స్ కు వారికి సన్మాన మొసంగుట. (ప్రె. ఫో. లీ.)

అట్లామలై విశ్వవిద్యాలయము:—చిదంబరములోని విశ్వవిద్యాలయభవనమునకు 24 వ తేదిని గవర్నరుగారు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి.

డా॥ జె. హెచ్. గ్రేగారు మదరాసు వై. ఎం. సి. సి. వ్యాయామ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగ బతుకారీస్థానే నియమింపబడిరి.

ఉయ్యూరు

ఒక ప్రముఖుని నిర్వాణము

ఈనెల 28 తేది రాత్రి మా గ్రామమున సముద్రము, యూనియను బోర్డు అధ్యక్షులు నగు దండమాడి రాజరాజనరేంద్రుడు గారు పరమపదించిరిని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాము. కడలిని పదివత్సరముల నుండియు యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులుగానుండి చేసిన ప్రజాసేవ మరువతగినది కాదు. ఒకప్పుడు గొప్ప భూస్వామిగనుండి తమ దానధర్మనిరతికేతను బౌద్ధార్యముచేతను సామాన్యస్థితికి వచ్చిన సంగతి తెలిసిన మా గ్రామస్థులును చుట్టుపట్టుల నెరిగినవారును చింతించకమానర. రాజరాజనరేంద్రుని నిర్వాణమువలన మా గ్రామము సాంఘిక రాజరాజును గోల్పోయినవిధమున పరితపించుచున్నది. వీరికి యుక్తవయస్సు వచ్చిన యిద్దరు కుమారులు గలరు. పరమేశ్వరుడీయన ఆత్మకు శాంతిని సంగుకాయని కోరుచు మా గ్రామస్థులతరపున వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచున్నాడను.

(ఒకవిలేఖరి)

బావాలా వైమానికుని వైమానికసంఘములో గౌరవసభ్యునిగ జేర్చుకొనిరి.

ఆర్. ఎఫ్. చావ్లాగారు
ఎ. ఎం. ఇంజనీరుగారు

ఇండియానుండి ఇంగ్లాండునకు విన్నవిమానముపై వెడలిన ప్రథమ భారతీయులు. చుట్లగారు విమానము నడపిరి.

సోకు కెన్సింగ్టన్ లో చిత్రకళాశాలకేగి అందున్న భారత చిత్రకారుల పటములను సౌందర్యమును చక్రవర్తిని కొనియాడెనట. ఇండియా భవనమును సార్యభౌముడు జూలైలో తెరచునట.

గుంటూరుమండల శాంతిసైనికుల కొక సూచన

శాంతిసైనికులెల్లరును కొలదిదినములలోనే గుంటూరు జేరవలసియుండును. తమకు ఆవసరమైన సామగ్రిని సిద్ధపరచుకొని ప్రతి ఫిర్కా సైనికులను తమ ఫిర్కా గ్రామమును జేరి అచ్చటనుండి గ్రామములమీదుగ కాలినడకను గమ్యస్థానమును జేరవలసియుండును.

అమృతలూరు ఫిర్కా సైనికులెల్లరును యీక్రిందివిధముగ జేసిన బాగుండును:—ప్రొత్తల సైనికులు బోడపాడు జేరి, అచ్చటనుండి మోపల్లె సైనికుల కలసికొని తరుమెల్లమీదుగ అమృతలూరు జేరవలెను. ఇంటూరు సైనికుల యెలవర్ర వచ్చి, అచ్చటి సైనికులతో గోవాడ జేరి వారల గలుపుకొని అమృతలూరు జేరవలెను. అచ్చట మొత్తము సైనికదళమున కొక నాయకు నెన్నుకొని, ఏకముఖముగ గ్రామములమీదుగ గమ్యస్థానము చేరవచ్చును. అజేవిధముగ తక్కిన ఫిర్కా-లవారుగూడ జేరువలయును.

ఏయే లేదులలో బయలుదేరి ఏమార్గములమీదుగ గుంటూరు జేరవలసినది వేడు జరుగవచ్చునట్లు నిర్ధారణ జేసి కార్యక్రమమును వెంటనే ప్రకటించెదరు. ఆ ప్రకటన కనుకూలముగ సైనికులు శిబిరమును జేరుట ఉచితము.

మోపల్లె, }
28-2-30. } కల్లూరి చంద్రవకాళి.

జీర్ణోపకరణమును ప్రసరింపబడును, ఖడ్గము ప్రచార
లమూలముగా ఇంటింటికీ పల్లెపల్లెల పంపి అసహ్య భరలకే
మృదును.

నారాయణవరం } సి. వి. రంగశ్రేష్ఠి,
28-8-1980

నర్వేంటు ఆఫ్ పీపిలుసానైటీ (ప్రజాసేవాసంఘము)

లాల్ బాజీ స్థాపించిన సంస్థ

శ్రీ. సుబ్బారావుగారు

రాజకీయ ప్రచారముయొక్క ఆవశ్యకతను ఉద్ఘాటించి గ్రహించిన పాంచాల సింహమైన లాల్ బాజీ గ్రహించియు 1902 వత్సరము 1000 ఆంధ్రగ్రంథములను తాను యీ సంఘమునకు దానము చేసెను. యింతేగాక తన స్వగృహమునుకూడ దానము చేసెను.

లాల్ బాజీ ఒక్కడేగాక తనకు సహాయకారిగా భాయివర మానందు, ఎం. ఎ. లాల్ బాజునివందు (బాల్ బాజు) లాల్ బాజువంతు రాయి ఎం. ఎ. లాల్ బాజు ప్రసాదు బి. యే. గార్లను ధర్మ కర్తలనుగా ఏర్పాటుచేసుకొనెను. 1921 సంవత్సరములో లాల్ బాజీ రోజువందు బి. ఏ. లాల్ బాజు పురుషోత్తమలూ సోధి, బి. యే. లాల్ బాజు అచింతరామ్ బి. ఎ. గార్ల యావజ్జీవపు సభ్యులుగా యీ సంఘములో చేరిరి. రాజకీయ ప్రచారము కొరకై కొంతమందిని నియమించి వారికి రాజకీయవిద్యాశిక్షణను గరిపి వారిని ప్రచారకులుగా నియమించిరి. వీరు వరదల నష్టమువచ్చిన ప్రదేశములలో ప్రజలకు సహాయపడుట, గ్రంథాలయములను స్థాపించుట, నిమ్మ జాత్యుద్ధరణములో పంచములకు నూతులు యిండ్లను పరిశుభ్రము చేసుకొనుటలో నేర్పుట, వైద్యసహాయము, యితర పాఠశాలలలో వీరి బాలరను చేర్చి విద్యగరపుటకు తగిన యేర్పాట్లను చేయుట మున్నగు సహాయమును చేయుచున్నారు. కార్మికసంఘముల నేర్పాటు, స్త్రీలకు విద్యావ్యాప్తి కో-ఆపరేటివు సంఘముల స్థాపన, ఖాదీ ప్రచారము, కాంగ్రెసు ప్రచారము, గ్రామపురస్థిర్యాగ ప్రచారము మున్నగు ఆంధ్రములలో యీ సంఘసభ్యులు పని చేయుచున్నారు. వార్తాపత్రికలద్వారా ప్రచారముకొరకు యీ సంఘముద్వారా "పీపిలు" అనుపేరిట నొక ఆంగ్ల వార్తాపత్రికను, "పంచమేళం" అనుపేరిట ఉరుమాభాషలో నొకదైనిక పత్రికయు, "మజ్దూర్" అనుపేరిట హిందీలో నొక కార్మికమాసపత్రికయు, "సమాజ్" అనుపేరిట రియూభాషలో నొక వార్తాపత్రికయు "పంజాబు కేసరీ" అనుపేరిట లాల్ బాజీ స్థాపకచిహ్నముగ హిందీపత్రికయు వెలువడుచున్నవి. యివిగాక 1500 కరపత్రములను పాటలు, భజనలు, మున్నగు వాటితో ముద్రించి నుదితముగా పంచిపెట్టిరి. లాల్ బాజీ హాలు అనుపేరిట లాల్ బాజీ యీ సంఘమునకు దానముచేసిన తన స్వంత గృహమునకు ప్రక్కనే స్థలమును తీసుకొని అందొక రెండు అంతములు గలిగిన నొక గొప్పభవనమును కట్టిరి, యీ భవనములో ఏర్పాటుచేసిన సామాన సహా విత్తీంసు ఖరీదురు 45 వేలరూపాయలన్నది. యీ భవనములో వైఆంథనులో గ్రంథాలయమున్నది. యీ గ్రంథాలయమునకు అన్ని రకాలపత్రికలువచ్చును. వాటిని అందరు చదువుకొనుటకు వీలుగ వలచుకారముగ బల్లను ఏర్పాటుచేసి అల్లపై పేపర్లను నుంచిరి. యీబల్ల చుట్టు వెంచిలను కూర్చొనుటకు వీలుగనుండుట కేర్పాటుచేసిరి. గ్రంథాలయమునకు నొక గదిని ఏర్పాటుచేసిరి. యీ గ్రంథాలయములో 9000 గ్రంథములును పట్టణములో నన్నవారికి యిండ్లకు కూడ సప్లయచేయుటకు తగు యేర్పాట్లను గావించిరి. దిగువవాళ్ళలో సభలను జరుపుటకు వీలుగనుండునటుల ఏర్పాట్లను చేసిరి. వందలకాకుండు వేలసంఖ్యలో ప్రజలు కూర్చొనుటకు తగిన గొప్ప భవనమై యున్నది.

ఇట్టి ప్రజాసేవకసంఘము ప్రతిరాష్ట్రములోను నుండుట అగత్యము. లాల్ బాజీ ధనికుడుగాడు. స్వతంత్రంగా సామ్యము ఆర్జించి తనకున్న యిరువురి కుమారులకు కూతురుకు భార్యకు కొంత ఆస్తిని యిచ్చి మిగత ఆస్తిని ప్రజాసేవకై ఆర్పించెను. రాజకీయముగా జైలునకుపోయి శరీర సౌఖ్యమున్ను మానసికముగ స్వరాజ్యకాంక్షతోను బాధపడుచు పుస్తకములు వ్రాసియు పత్రికలకు వ్యాసములు వ్రాసియు ధనమును ఆర్జించి మరల ఆ ధనమును ప్రజాసేవకై ఖర్చుచేసిన రాజకీయనాయకులలో యీయనే భారతదేశమునం తటిలో శిఖామణియని నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చును.

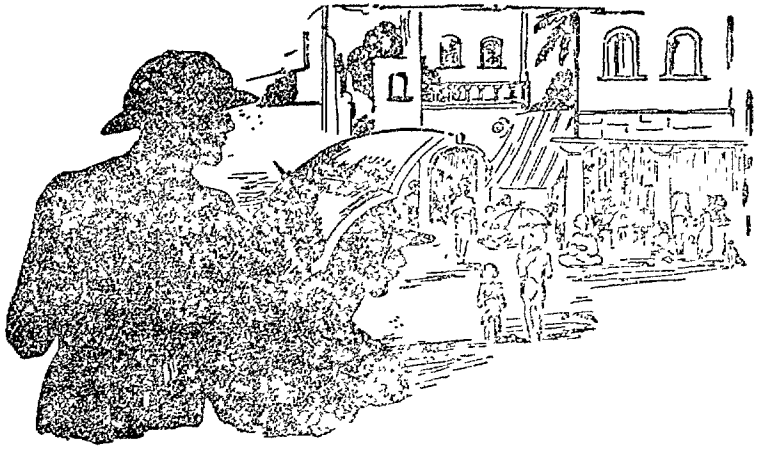
రాజకీయ నాయకులలో ప్రతిరాష్ట్రములోను ధనికులున్నారు. కాని అట్టివారు వీరి ఆదర్శమును తీసికొని పాటుబడిన సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధి కై తోడ్పడిన వారిలో ఆంగ్లగణ్యులై యుందురని చెప్పటలో వింతయుండదు.

తేలు మందు

నీసా 1 కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేషబాధగలదు.

అవ్వతాంజనండిపో 7 తూగు శెట్టివీధి, మదరాసు

బజారు దమ్మువల్ల అంటువ్యాధులకు లోనుగ కుదు.

బజారులందు, వీధులందు తరచువ్యాధులందు ప్రదేశములలో చెరుగాలిని పిల్చి అంటువ్యాధులకు లోనుగాగుదు. ఈవల్ల అంటువ్యాధి ప్రోత్ పాస్టిల్స్ నొకటి నోటిలో వేసుకొని మ్రింగుదు. బహు రుచ్యముగానే యుండును. గొంతుకొప్ప మ్రింగులై నవి రాకుండు ఆరోగ్యముగా నుండుటకు నిరపాయమైన మార్గము.

ఈవెన్ను పాస్టిల్స్ యొగము ఒకగొప్ప ఆంగ్లవైద్య ప్రముఖులచే చెప్పబడినది. అతడు దస్తలు, జలలు, గొంతినొప్పి తదితర నాళిక వ్యాధులను నయమొనర్చుట యందు గొప్పమేధావి. అపాయకరమగు దినుసులెవ్వియు నిందు చేరలేదని గ్యారంటీ పొందియున్నది. తమరు చేయునప్పుడు సహితము చేతులతో నంటబడదు.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

ఇంగ్లాండులో రయరై నది

ఈవెన్ను సన్స్ లెక్కర్ అండు వెబ్ లిమిటెడ్

లివర్ పూల్ ఆండ్ లండన్. F68

"విద్యార్థి కల్పతరువు" జేమ్స్ పొమేడు

మిక్కిలిగా విద్యార్థులకును, మెదడుచుపయోగించి పని చేయువారలకు ఉపయోగకారి. చదువుటవల్ల కలిగెడు ఉష్ణమును తొలగించి, అలసిన మెదడునకు. శాంతిని కలిగించును. ఇందు బాదం ఆయిల్ విశేషముగా చేరియున్నందున మెదడునకు యిది "టూ: కో వంటిది"-తలమెట్టుకలను వృద్ధువరచి, నల్లని రంగులో ఉంచు సుగుణములందులో గలవు.

ఇతర నకల్ పొమేడును ఉపయోగించుటవల్ల యిట్టి సుగుణములు పొందజాలరు. నకల్ వస్తువుల తొందర విశేషము గామున్నది. గమనించి కొనవలెను.

బుడ్డి 1 కి 0-5-0

వజ్ర 1 కి 3-0-0

జేమ్స్ పెర్ ఫ్యూమరీ కంపెనీ,

233, గోవిందస్వనాయుని వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

వృత్తివిద్యకు ప్రాధాన్యమిచ్చుట

దయానంద కేడిక్ కాలేజీ (జి. ఎ. వి. కాలేజి)

లాసోరరు

శ్రీ. సుబ్బారావుగారు

ఈకాలేజీని ఆర్యసమాజికులు స్థాపించిరి. కాకిహిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు స్థలములు నగరములో దొరకక కాకి వెలుపలి భాగమునకుపోయి కట్టిరి. యీ కాలేజీ కోర్సు వీధిలో నన్నది. వీధిసాడవులో సగభాగము యీ కాలేజీయొక్క ఆవరణవట్టు నుండే గోడగలదు. మూడు అరమైలు పొడవు నెడల్యుతో గలిగిన ఆవరణ యుండును. యిందే విద్యార్థులకు వసతి గృహములు, ఆర్యసమాజ మందిరము, తరగతులు, మున్నగునవి అన్నియుగలవు. లక్షలకొలది ధనమును వెచ్చించు భవనములను గట్టిరి. లాల్ బాజీగృహమునకు ఎదురుగా నన్నది. మా మూలు విద్యవల్ల బానిసవృత్తి అబ్బుననకారణంతో పరిశ్రమల విద్య నేర్చుకై 1924లో 4ను వార్సరములో విద్యపరిశ్రమలు నేర్చుకొని నొక డేర్పాటును గావించిరి. యీ పద్ధతి జను

ప్రదంగా జరుగుచున్నందున 1928 లో ప్రత్యేకముగా వృత్తి పాఠశాలగానే మార్చిచేరి. ప్రస్తుతము యిందు టయిలరింగు (కుట్టుపని) రెండువత్సరములలో నేర్పరుదు. బుక్స్-బైండింగు 9 నెలలలో నేర్పరుదు. వడ్రము రెండు వత్సరములలో నేర్పరుదు. కమర్సు 2 వత్సరములలో నేర్పరుదు. మేట్రి గిడ్డ అనునది ఒక డేదాచిలో నేర్పరుదు. ఫింఘను తీగకొన్న షిట్టిక్యూటివు ఇంజనీరుగారు యీ విద్యాశాఖకు మేనేజింగు డైరెక్టరుగా నుండి పనిచేయుచున్నారు. ట్యూబు వెల్స (గొట్టముల నూతులు) వైకిలు, మోటారు పనులు వార్నిసులు మున్నగు పనులన్నియు నేర్చుచున్నారు. దేశము యొక్క దుస్థితిని గ్రహించి ఉత్తర హిందూస్థానములో దక్షిణ హిందూస్థానము కన్న పరిశ్రామికవిద్యలకై ఎక్కువ కృషిని చేయుచున్నారు. ఐన ఆంగ్లదేశములో పారిశ్రామిక విద్య లేనేలేదు. గవర్నమెంటువారు బానిసలను తయారు చేసే విద్యను నేర్చుచున్నారు. కావున ప్రజలు, లోకలో బోధలవా గయినా దేశమున పువకరించు వృత్తివిద్యలతో గూడిన పాఠశాలలను నెలకొల్పట అగత్యమైయున్నది. యీ స్కూలులో యింకా చేసిన సరకలన్నియు సలుపుగా ఖర్చుఅగు చున్నవి. లాభకరంగా పని రచన న్నది.

సత్యాగ్రహయోధుల ప్రమాణపత్రము

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు మహాత్మునితో ఆలోచించి
దీనినిపుడు స్థిరపరచిరి

1. భారత కాంగ్రెసు మహాసభవారు పూర్ణస్వరాజ్యమును బడయుటకు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహమునందు నేను చేరగోరెదను.
2. “భారతదేశీయులు కాంతియుతములును సముచితములునగు పద్ధతులవలననే పూర్ణస్వరాజ్యమును (సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము) బడయుట.” అను కాంగ్రెసు నియమము (క్రీష)ను నే నామోదించితిని.
3. నేను సత్యాగ్రహ దశములో చేరుటవలన నాకు విధింపబడగల కారాగృహవాసము మున్నగు నన్ని కష్టనష్టములను అనుభవించుటకు నేను సిద్ధముగా నున్నాను.
4. నన్ను కారాగృహమునకు పంపినయెడల నాకుటుంబపోషణనిమిత్తము కాంగ్రెసు నిధినుండి యెట్టి ధనసహాయమునుగూడ నేను కోరను.
5. సత్యాగ్రహనాయకుల ఆజ్ఞలను మిక్కిలి విధేయతతో నెరవేర్చెదను.

సత్యాగ్రహ వలంటీరుల కొత్త ప్రమాణపత్రము

గాంధీమహాత్ముని ప్రకటన

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు యీ ప్రమాణపత్రమును చాలసంగ్రహముగా సిద్ధపరచిరి. ఇప్పుడు అది చాల సంగ్రహముగా నుండవలసిన అవసరముగూడ కలిగినది. ఇప్పుడు వేలకొలదిమంది సత్యాగ్రహ వలంటీరులుగా చేరవలసియున్నది. కాన, కఠిననియమములను హెచ్చుగాచేర్చినవో వానికి అందరును అంగీకరింపజాలరు. (1) ఆహారము, సత్వమును (కాంతియుతము-సముచితము) తప్పకుండుటయును కాంగ్రెసు నియమము నామోదించుటయు, (2) నాయకుల ఆజ్ఞలను తప్పక నెరవేర్చవలెను అను నీ రెండునియమములుమాత్రమే యీ నూతన పత్రమునందుకలవు. సమిష్టికాసనోల్లంఘనము దేశమునం దంతటను పూర్తిగా ప్రారంభమైనపుడు ప్రమాణపత్రముతోపనియుండ నేయుండదు. అప్పుడందరును పేరుప్రతిష్టలనుకోరనియోధులేను గలుగుదు. కొందరు దుర్బలచిత్తులును కొందరు దుస్వభావులును గూడనుండిననుందురు. ఈ ప్రమాణ పత్రముపైనిసంతకము చేసి సంపుట దరఖాస్తు చేయుటవంటిది మాత్రమేయగునని, సంతుకములు చేసినవారి నందరిని సత్యాగ్రహయోధ్య సంఘములందు వలంటీరులుగా చేర్చుకొని తీరవలెనను నిర్బంధ మెంతమాత్రమును లేదు. వెనుకటి ప్రమాణపత్రములోనున్న కఠిన నియమము లన్నియునుగూడ అనుసరించుములే. అవి రద్దుపరచు బడెనని యెవరును భావింపగూడదు. ఈ నూతనపత్రము ప్రస్తుతావసరమునకు మాత్రమే తాత్కాలికముగా చేయబడెను. వలంటీరులను చేర్చుకొనుటకు నియమితులగు సత్యాగ్రహసంఘ, ఉద్యోగుల కత్యధికముగా బాధ్యతకలదు. వివిధ మతముల వారిలో మైత్రిని కలిగించుట, ఖద్దరుపరిశ్రమ, ఆస్పృశ్యతను, మద్యపానమును, నీషాపన్ను నేవనమును తొలగించుట మున్నగు వాని పన్నిటిని మేము పూర్తిగా వదిలివేసితిమని యెవ్వరును తలపోయ గూడదు. ఇన్నీయును కాంగ్రెసు సభ్యుల కందరికిని ముఖ్యము సరణియమలే యని తెలుసుకొనవలెను. స్వరాజ్య సత్యా

గ్రహమును సాగించుట కిప్పుడు వేలకొలదిమంది ప్రజలను కాంగ్రెసు పతాకముక్రింద చేర్చవలసి యున్నది. కాన వారికొరకు మాత్రమే యీ నూతన ప్రమాణపత్రము సిద్ధపరచబడెను. గాన కాంగ్రెసుసంఘముల నాయకులు కాంగ్రెసు విధానమునందలి ముఖ్యాంశములను ఖద్దరు మున్నగువానివిషయమునందు లేకమైన లోపముచుకలుగనీయరను గట్టిసమ్మతము మాకుకలదు కాంగ్రెసు సంఘములు ఆకుంకి సత్కృతితో నిష్కలపటముగా పనిచేయునను గట్టి సమ్మతముతోనే యిప్పుడీ నూతన ప్రమాణపత్రము సిద్ధపరచబడెను. ఇప్పుడు సత్యాగ్రహ వలంటీరులుగా చేరినంతమాత్రమున వీరి కందరికిని కాంగ్రెసు సంఘములలో వోటు చేయుట కధికార ముండదు. ఆ అధికారమును బడయగోరు వారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగా గూడ చేరి చందాను చెల్లింపవలెను” అని మహాత్ముడు వ్రాసెను.

పండిత జవహరులాలు నైహూగారి ప్రకటన

“నేరునేరు రాష్ట్రములలో నేరునేరు విధములగు ప్రమాణపత్రములు వాడుకలోనున్నవి.” వానినన్నిటిని బాగుగా పరిశీలించి దేశమునకంతటికిని ఒక్కవిధమున ప్రమాణ పత్రమే ఉండవలసిన భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు నిశ్చయించి యీ సంగ్రహ ప్రమాణపత్రమును సిద్ధపరచిరి. పిమ్మట గాంధీ మహాత్మునితోగూడ వాలోచించియే దీనిని ప్రకటించిరి. వెక్కువేలమంది యిదివరకున్న ప్రమాణ పత్రములలోనే సంతకములు చేసియున్నారు. ఈ ప్రమాణ పత్రములో ఖద్దరును సాంఘిక సామరస్యమునుగూర్చిన వరకులులేవు. అంత మాత్రమున కాంగ్రెసువారు వానినిగూర్చి అంతగా పట్టుపట్టరని యెవ్వరును ఊహింపకూడదు. కాంగ్రెసువారి కవియైల్లప్పుడును ముఖ్యతయులేమని అందరుగూడ గ్రహింపవలెను. వెనుకటి పత్రములలో సంతుకములు చేసిన వారు మరల నీ కొత్త పత్రములలోగూడ సంతకములు చేయవలసరములేదు. దేశీయులందరునుగూడ సత్యాగ్రహ వలంటీరులుగా జేరగలుగటకే యీపత్రముపుడు తాత్కాలికముగ సిద్ధపరచబడెను. దీనిలో సంతకము చేసినంతమాత్రముననే అట్టివారి నందరిని చేర్చుకొని తీరవలెనను నిర్బంధ మెంతమాత్రమునులేదు. ఇదికేవలము ఒక ధరఖాస్తువంటిది. సత్యాగ్రహ సంఘమువారి కిష్టమున్న చేర్చుకొందురు, లేమన్న చేర్చుకొనదు” అని భారత కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు జవహరులాలుగారు ప్రకటించిరి. (ఎంగుయిండియా 27-8-30)

శ్రీ పార్తసారధిస్వామి విమాన

మంతవజీర్ణోద్ధారణలాటరిసభ

తిరువల్లి క్షే. జి. మద్రాసు

వైకనిన లాటరి టిక్కెట్లు పుస్తకములు గల ఘనవస్తువులు, ఆ పుస్తకములు కొకటో

వైల్లతో, వాటి సాములతోడ 1930 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేదీలోపుగా 11 వభ ఆఫీసుకు పంపుటకు కోరుచున్నారు.

వెండర్ల వడ్ల టిక్కెట్లు కొనినవార్లు తమ టిక్కెట్లునెంబరు సెక్రటరీగారికి తయారం పంపుటకు కోరుచున్నారు.

1930 వ సంవత్సరము, ఏప్రిల్ 13 వ తేదీని చిట్లు బయటికి తీయబడును.

మీరటుకుట కేసు

(సం॥)

లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారి మరణమునకు
విచారము తెల్పుట

మీరటు, మార్చి 28:—లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు డెరా డూనులో అకస్మాత్తుగ చనిపోయిరని పాపుతక్కువ పడునొకండు గంటలకు తెలియగనే కోర్టువారందరు ఆశ్చర్యపోయిరి. డిప్యూటీ-ఇన్-స్పెక్టరు జనరలు వార్డునుగారికి తెలిపాను వార్డురాగానే అడిగినది నెవనుబట్టి యీవార్డుగారికి తెలియజేసిరి. వారు వెంటనే కోర్టులోనికివచ్చి యీవార్డును ప్రకటించి తమ విచారమును దెలిపిరి. జేమ్సుగారు అందరికిని యిష్టముగ నుండిరనియు, వారిగౌరవార్థము కోర్టు మాన్వేయించుమనియు దెలిపిరి. ముద్దాయిలతరపున వకీలు కోర్టు వారి ఆశ్చర్యపోయిములతో నేకీభవించుచు ముద్దాయిలతరపున జేమ్సుగారి కుటుంబమునకు సానుభూతి దెలిపిరి. ప్రాసిక్యూషనుతరపున వకీలు మిత్రుగారు విచారముదెల్పించు, తన మిత్రుడును, నాయకుడును చనిపోయెననిజెప్పి కోర్టుభారమును మాట్లాడజాలకపోయిరి. వార్డురనుగారు వారిని లోనికి గొంపోయిరి. ముద్దాయి లందరితరపున కికోరి లాలు గోషుగారును, బ్రాడ్లీ గారును విచారము దెలిపిరి. కోర్టు ముగిసెను.

జేమ్సుగారి చరిత్రసంగ్రహము

లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు నవంబరు మాసమునండి పైచిటి నువలన బాధపడుచుండిరి, కడుపుచుండెను. పదిరోజులక్రిందట జ్వరమువచ్చి న్యూమెనియా (శ్లేష్మాధిక్యత) వచ్చెను. వైద్యులసలహాపై 22 వ తేదీన డెహరాదూనునకు వెడలిరి. పూర్తిగ నిమ్మళించినట్లే యుండెను. కాని నేడుదయము తిరుగజెట్టెను. ఉదయం 10 గంటలకు చనిపోయిరి. శత్రుదయము 9 గ. అంత్యక్రియలు జరుగును. జె. పి. మిత్రుడు (జూనియరువకీలు) వార్డునుగారు, కైరతునాచిగారు నేడురాత్రి డెహరాదూనునకు పోయెదరు.

జేమ్సుగారు ఆక్స్ ఫర్డులో విద్యనభ్యసించి 1908 సం॥ పట్టముపొంది వ్యాపారమునందు దిగిరి. 1906 సం॥ ఇంగ్లాండునకు తిరిగివచ్చి వకీలు విద్యను బర్మి-నుపొందు ప్రభువుగారు ఛేంబర్సులో నభ్యసించిరి. 1908 సం॥ ఇండియాకువచ్చి సర్ వినోదమిత్రగారి జూనియరుగ పనిజేసెను. ముసల్మానుతర బాంబుకేసులో వాగేండ్లవాడు నేనుగారి తరపున వాదించి పేర్కొంచెను. సాధారణముగ సివిలుకేసులలో వాదించుచున్నను ముఖ్యముగ క్రిమినల్ కేసులన్నింటిలో పీరుండిరి. కలకత్తా వకీళ్లయందు చాలముఖ్యులు జేమ్సుగారు. హీరాలాలుని హత్యగా వించిన కరకు బహదూరుకింగారి తరపున వాదించిరి. 1926 సం॥ నుండి యూరోపియను సంఘాధ్యక్షులుగనుడిరి.

జేమ్సుగారికి ముగ్గురు సోదరులు, తల్లి, భార్య, ఒక కుమారుడు, ముగ్గురు కుమార్తెలుగలరు. చనిపోవునకి పీరికి 51 ఏండ్లు. (అ. ప్రె.)

గడ్డములేని మహమ్మదీయులను బహిష్కరించుట

బహిష్కరించుట

హైకోర్టులో కేసు

బొంబాయి, మార్చి 27:—రావుజిహోరామహమ్మదీయులలో గడ్డ ముందుకొనుట మిశుల ముఖ్యము, గడ్డములేనివారిని బహిష్కరించుచు సంఘపు ముల్లాగా రొక ఘట్వాను ప్రకటించిరి. ఈ ఘట్వాను ఆక్షేపించుచు దీనిని అమలునం దుంచ యుండునట్లు ఇంజంక్షను ఉత్తరువు ఇవ్వవలయునని ఈ సంఘమువారు కొందరు హైకోర్టులో పెట్టవను పెట్టుకొనిరి. ముల్లాగారి పక్షమున సర్ చీమను సెలెల్వాడుగారి క్రిందివిధమున వాదించిరి. ఇంజంక్షను ఇచ్చుటను నేను ఆక్షేపించుచున్నాను. ఇంజంక్షను ఇవ్వబడిన గడ్డములేని మహమ్మదీయులు మసీదులోనికి రావచ్చును. సంఘమునకై ప్రత్యేకింపబడిన శ్వశానములందు అంత్యక్రియలు జరుపుకొనవచ్చును. కడప కేసు ముల్లాగారిపక్షమున తీర్పుచెప్పబడిన ఈ వనీయలు, శ్వశానములు అపవిత్రములగును. అందుచే ఎట్టి అలస్యము లేక కేసు విచారణజరిపి తీర్పుచెప్పవలయు నని కోరుచున్నాను.

వాదులపక్షమున మున్సిగారు వాయిదా కోరిరి. కేసు గురువారమువరకు వాయిదాజేయబడెను.

(అ. ప్రె.)

కాకోరి ఖైదీలు

అక్బీ, మార్చి 28:—రాచారెల్లి కారాగృహమున ఆహారనిరసదీక్షవహించియున్న కాకోరి ఖైదీలును బి-తరగతి యగ దుంచవలయునని సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువును ప్రకటించినట్లు తెలియచున్నది.

మహాత్ముని విజయయాత్ర, సినిమా ప్రదర్శనము

చెన్న ప్రభుత్వమువారి నిషేధము

శాసనసభవారు ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుట

మదరాసు, మార్చి 29:— మహాత్ముని విజయయాత్రకు సంబంధించిన మూడు "ఫిలిము"లను సినిమాలో ప్రదర్శింపరాదని చెన్న ప్రభుత్వమువారు గావించిన నిషేధపు ట్టెరువును చర్చించుటకు సభాకార్యక్రమమును నిలువలెనని, అల్బర్ట్ హమిడుఖాన్ గారు నోటీసు నొసగిన ప్రతిపాదన నిన్న మధ్యాహ్నము 2 గ. 50 నిలలకు శాసనసభలో చర్చకువచ్చెను. హమిడుఖాన్ గారు పై ప్రతిపాదనను గావించుచు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిన కారణముచే మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గూడ నిషేధించుటను నిరసించిరి. చెన్న ప్రభుత్వమువారు తమ చర్యలకు తామే భాద్యులవహించవలెను. ఈ సందర్భమున మహాత్ముడు ప్రారంభించిన విజయయాత్రయొక్క యుద్దేశమునుగూర్చి తా నీవుడు చర్చింపవలెనని పలేదు. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యవాంఛను, ఇట్టి నిషేధములను నరికట్టలేరు. మహాత్ముడు ప్రదర్శనమును బహిరంగముగ తన యాత్రను సాగించుచున్నాడు. వాని వివరములను చిత్రపులును వార్తాపత్రికలందు ప్రకటించుచున్నాడు. అవేయియు నిషేధింపబడలేదు. కాని సినిమా ఫిలిములను మాత్రమే నిషేధించిరి. ఈ నిషేధము ప్రభుత్వమువారి సంకుచితభావమునే వెల్లడిచేయుచున్నది. అంతియగాని వేరేదాదు.

ఈ ఫిలిముల నెందుకు నిషేధించిరో తెలియట దుర్మహ్యముగనున్నది. ఇట్టి చర్యకు ప్రభుత్వమువారికి గల అధికారమేమి? ఇది ప్రదర్శింపవలెనని బొంబాయి సెన్సార్స్ బోర్డు వారు ప్రకటించిరి. ఫలానిఫిలిము ప్రదర్శింపదగినదా కాదాయని నిర్ణయింపదగిన యధికారము వారికిదప్ప ఇతరులెవ్వరికిని లేదు. ఈ ఫిలిములు ఆకాంతికి భారణములగునని ప్రభుత్వము వారు భావించి నయెడల, మహాత్ముని ప్రయాణమునే ప్రభుత్వమువారు రాజీవేసి యుండవలసివచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు టులు చేయలేదు. భారత ప్రభుత్వమువారు, గాంధీమహాత్ముని, ఎటులైన సమాధానపరుచుటకు ప్రయత్నించుచుండెడి, అట్టిసమయమున, ఈఫిలిముల ప్రదర్శనమును, నిషేధించుటకంటె అచిరాయితముగ కార్యమింకొకటియుండదు. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు బాగుగ నాలోచించి తమవైఖరిని మార్చుకొందురని నమ్ముచున్నాను. గాడిచర్ల వారి సర్వోత్తమరావుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, భారతీ కీర్తనల నిషేధించుట యెటులగునో, మహాత్ముని ప్రయాణపు ఫలితముల నిషేధించుటగూడ అటులనే యున్నదని నుడిచిరి. గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమము, చట్టబద్ధమగు పోరాటము. ఆత్మస్త్రియమగు చట్టములను లంఘించి వానిని రద్దుచేయుచుటకు ప్రయత్నించుటకు ప్రతిపాదనకును చట్టబద్ధమగు పోరాటముగూడ.

గోకలే సర్ శివస్వామయ్యగారు మొదలుగాగల సుప్రసిద్ధ వ్యాయశాస్త్రజ్ఞులైన డి.వి. నంగిగారిచేరి. ఇట్టి ఫిలిములను నిషేధించుటకు ఎట్టి కారణముల యెవవగలరా యని ఆశ్చర్యకరము గనున్నది. ఇట్టి నిషేధములను మహాత్ముని యుద్దయము త్వచోవున ప్రభుత్వమువారు భావించిన యెడల చాల పొరబడిరి. ఇందువలన ప్రజల ఆసంతృప్తియును ఆగ్రహమును మరింతపొచ్చును. అంతియగాక ఆభిప్రాయములవ్యాప్తి నరికట్టుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి కట్టి అధికారములేదు అని పొరపాదన రోవ్తమరావుగారు నుడిచిరి.

ఎన్. కె. తులసీరామగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు ప్రభుత్వమువారు మహాత్ముని ఫిలిము నిషేధించు విషయమున తమిళనాడు పొరబాటు నొసర్చిరని నుడిచిరి.

ఫిలిములు నట్టి నీడవంటివి. ప్రభుత్వమువారు నిజముగ గాంధీమహాత్ముని పోరాడకలక అతనినిడతో పోరాడి జయమును గొనవలెనని జూచుచున్నారు. ఇంతకంటె ఆత్మవంచనము వేరొకటి యుండకలదు. ఏనుక్రిస్తు యొక్క ఆపరాధతారమును గాంధీమహాత్ముడు ధర్మసంస్థాపనార్థము తన ప్రాణములనుపణింప త్యాగ యాత్రను గావించుచున్నాడు. తన సాటిలేరని ప్రపంచమున ప్రపంచ గర్వమున విగ్రహమును బ్రతిష్ఠా సింహమును నిరాయుధులు జూలువట్టుకొని కదలుచున్నాడు. 1940 సం॥ నకు బ్రతిష్ఠా సామ్రాజ్యమును పేరు ప్రపంచమున నవ్యక్తమగును. గాంధీమహాత్ము నాపకాలక, ఆతని ఫిలిముల నిషేధించుటకంటె పిరికితన మింకొకటిలేదు. మిరిఫిలిముల నాపకాలకగాని కొడి రోజులలోనే సముద్ర తీరమంతయు మహాత్ముని శాంతి నైవేద్యంతో నిండిపోవును. వారి నాపకాలక? అని తులసీరామగారు ప్రశ్నించిరి.

టి. ఎ. రామలింగచెట్టిగారు (స్వతంత్ర) ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, కాంగ్రెసు అభిమానులు చెలిపిన కారణములచేగాక, చిత్ర కారణములచే తా నీ ప్రతిపాదనను బలపరచు

చున్నానని నుడిచిరి. నేను గాంధీమహాత్ముల అనుచుండగాను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదినిగాను. ప్రభుత్వమువారిట్టి అవివేకపుచర్యల గావించుచుండనెడల నాబోటి రాజభక్తీపరులన్నిటి విక్షమముగను. ప్రభుత్వమువారు తమకున్న కొలదిమిత్రులనుగూడ గోలోయెడరు. ఇట్టినిషేధమును నీ. రాజగోపాలాచారిగారి యుపన్యాసముల నిషేధించుట మొదలగునై చారు ఉచితముగ కార్యములనొనర్చినయెడల, ఆసత్యాగ్రహమునకు ప్రస్తుత మనుకూలముగలేని ఈ రాష్ట్రమునగూడ, తీవ్రమగు నసంతృప్తివ్యాపించి చాలతీవ్రమగు ఉద్యోగములకు నిలయముగా గలదు. ప్రభుత్వమువారుదాసీనత వహించినయెడల, నీ యతివాదము దానియంతటనదియే యంతరించును. అని రామలింగ చెట్టిగారు నుడిచిరి.

అద్దేవల్లి హర్షించును

గారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఆలోచన, పగతి ఏమియులేకండగనే ప్రభుత్వమువారు పదేపదే తీవ్రవ్యూహాలుగాని, తీవ్రముగ తప్పులను గావించుచుండెదని నుడిచిరి. ఇట్టి చర్యలు, ప్రస్తుతమున్న ఆసంతృప్తిని, మరింత తీవ్రతరమైనవి, తుదకు ప్రభుత్వమువారికి మంచి గుణపాఠమునునేర్పితరును. ఈ ఫిలిములు సత్యప్రతిపాదకములు. వివేకమున్న వారెవరును వీనిని నిషేధించరు. వీనిని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు నెందుకు నిషేధింపవలెనో నిజముగ నా కర్మమగుటలేదు. ప్రజాభివృద్ధికి భంగకరమగు అనినీతికరమగు ఫిలిములన్నియో ప్రదర్శనమును ప్రకటింపబడుచున్నవి. అందుకు ప్రభుత్వమువారు సమమతించిరి. గాంధీ మహాత్ముని యాత్రకు సంబంధించిన ఫిలిములు ప్రజలకు అపాయకరములని నిజముగ ప్రభుత్వమువారు భావించినయెడల ప్రభుత్వమువారికి బుద్ధిగాని, నీతిగాని యున్నదని యనుకొనను. గాంధీమహాత్ముడు సర్వమైన పనినే జేయుచున్నాడని నాయభిప్రాయము. అతనుచేయునది తప్పని ప్రభుత్వమువారు భావించుకొనల నాతని యాత్రనే నిలపితేయవలసివచ్చును. ఇట్టి నీడవంటివిను నీ ఫిలిముల నిషేధించి ఏమి ప్రయోజనము? ఇట్టిచర్యలవలన ప్రభుత్వమువారు మాకండను తెగచి తాముచేయుచున్న దౌర్జన్యములను, నిరంకుశత్వమును తెలిసికొనునట్లు చేయుచున్నారు. హోంమెంబరు, విపరీతమానసికావస్థలో నిట్టియు త్రవవును గావించియుండును. లోపము నిపుడు బాగుగ నాలోచించుకొని సవరించుకొనునని నమ్ముచున్నాను.

దొరై రాజుగారు నామినేటెడు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు మహాత్ముడు, వృద్ధాప్యమున నట్టి ప్రయాణ మొనర్చుచున్న దృశ్యములను సినిమాలో ప్రజలు చూచునెడల, ప్రజలలో నుద్రేకము వ్యాపించి అరాజకము, ప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటులు వ్యాపించునని నుడిచిరి.

కృష్ణస్వామి నాయకరుగారు ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి. సి. ఇ. వుడ్డుగారు—యూరపియనుల తరపున ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, దొరై రాజుగారు చెలిపిన యభిప్రాయముల బలపరిచిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసగారు (నామినేటెడు) ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు గాంధీ మహాత్ముడు ప్రజలను దుఃఖభాషనల నొనర్చుచుండెనని నుడిచిరి.

డి. బి. డి. మునుస్వామి నాయకుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, సినిమాలో నీ ఫిలిముల ప్రదర్శించినయెడల ప్రజలలో నుద్రేకము కలుగునను వాదన ఆసత్యమని నుడిచిరి. సినిమాలు పట్టణములలో ప్రతివారికిని, వార్తాపత్రికలలోని విషయములు బాగుగ తెలియును. అందును విద్యార్థికులకంటె విద్యార్థిహీనుల కధికముగ తెలియును. వార్తాపత్రికలలో మహాత్ముని యాత్ర వివరముగ ప్రచురింపబడుచుండెను. దానిని చదువుటవలన నెట్టిదుష్ఫలితమును గలుగలేదు. కనుక సినిమా ప్రదర్శనములవలన గలుగుననుట కేవలము నిరాధారమైనది. ఇట్టి నిషేధము నొనర్చుటలో ప్రభుత్వమువారు, భయవిహ్వలచిత్తులై యుండవలెను. ఇట్టిచర్యలవలన, ప్రభుత్వమువారు తమనీతిని తామే మరింత క్లిష్టమొనర్చుకొనుచున్నారు. ప్రజల ఆకాంతిని తగ్గింపవలెననియెడల ప్రభుత్వమువారు, ప్రజల ఆర్థికశిథిలనభివృద్ధిపరుచు కార్యముల ప్రారంభించి, బాధ్యతతో మెలగవలెను. అంతియగాని ఇట్టిచర్యలవలన ఆకాంతి ప్రబలునేగాని తగ్గును.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచు, తనదేశముయొక్క బానిసత్వమునుగురించి వకవని భారతీయు దెవ్వడును లేదని నుడిచిరి. ప్రతిభారతీయుడును, తనదేశస్వాతంత్ర్యము కొరకు చాల ఆతురత పడుచున్నాడు. అందును ఇంకను మహాత్ముని పద్ధతినవలంబింపని యెడల అందుకు కారణము స్వాతంత్ర్యవాంఛ లేకపోవుటగాదు. రొండుపేదలు సమావేశమువలన భూమియులవాంఛలు నెరవేరునని ఇంకను మాలో కొందరికి ఆశగలదు. ఆ ఆశలు భగ్గుమైన మరునాడు ఈవైపున కూర్చొని యున్నవారిలో పలువురు ప్రస్తుతము గాంధీమహాత్ము డవలంబించిన పద్ధతులే అవలంబించెదరను నీశ్చయము అని రంగనాథమొదలియారుగారు నుడిచిరి.

మహమ్మదు సామ్మదుగారు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి.

చెన్న ప్రభుత్వ శాసనసభ

సస్టి మెంటరీ డిమాండు

సెవలప్పట్టి జమిందారిబిల్లు

మదరాసు, మార్చి 29:—చెన్న ప్రభుత్వ శాసనసభ నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలాహారాంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు మొదట సస్టి మెంటరీ గ్రాంటుల ప్రతిపాదనపై చర్చ జరిగెను. గౌ. లామెంబరుగారు జెయిల్ కళాశాలకు రు. 8000 ల నొసగవలెనని కోరుచు ఈ మొత్తము విడుదలయైన ఖయీదీలను స్వదేశముల కంపుటకు గాలసీవచ్చెనని నుడిచిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు గ్రాంటులో రు. 100 ల తగ్గింపవలెనని సవరణ సుపాదించుచు జెయిల్ కై వ్యయము తగ్గించి ఆదాయము సరిక మొనర్చు మార్గముల నశ్చేషింపవలెనని కోరిరి.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయకుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఎ. డి. తరగతుల ఖయీదీలకు ఎక్కువ సౌకర్యముల నొసగవలసి యుండుటచే వ్యయము ఈవత్సరము హెచ్చునుగాని తగ్గునూచనలు గనిపింపనని నుడిచిరి.

పిమ్మట కోటిరెడ్డిగారు సవరణ సుపసంహరించుకొనగా, గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను.

గౌ. ఆర్థికసభ్యుడు పెన్షనులకొరకు రు 147500 లను, అంగ్ల దేశమున వ్యయముకొరకు రు 29100 లను గోరగా, సభ వారంగీకరించిరి.

సెవలప్పట్టి ఎన్టీటుబిల్లు

పి. టి. రాజుగారు, 1904 సం॥ శ్రీ మదరాసు అవిభక్తత్ర ఎన్టీటుల శాసనముక్రింద సెవలప్పట్టి ఎన్టీటుల అవిభక్తత్ర ఎన్టీటుల ప్రకటించుటకు బిల్లు సుపాదించిరి.

గా. వారిసర్వోత్తమరావుగారు ప్రతిపాదనను ఎదుర్చుచు, ప్రతిఎన్టీటు అవిభక్తముగ నొనర్చరాదనియు, ప్రజలకును, దేశమునకును ప్రత్యేకముగ ఉపకారముచేసిన ఎన్టీటులనుదప్ప, అవిభక్తముగ నొనర్చరాదని నుడిచిరి.

బాలసుబ్రహ్మణ్యమొదలియారుగారు, ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ఇట్టిఎన్టీటులను అవిభక్తముగ నొనర్చుటనుగురించి ప్రభుత్వము వారి కేదైన నీర్ణయమునిధానముగలదాయని ప్రశ్నించిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, ఎన్టీటులు వ్యక్తుల ప్రత్యేక ఆదాయము గాదనియు, అందుచే సామాన్యభూస్వాములవలె జమిందారుని పరిగణించి, విభక్తమొనర్చుట మంచిగాదనియు, జమిందారిలు విభక్తముగనున్నయెడల, ఒక్కొక్క భాగస్వామి ఆదాయము తక్కువగ నుండుననియు అందుచేవారు రైతులకు తగినసౌకర్యము లొనర్చజాలరనియు నుడిచిరి.

వోటునకు టెట్టగా బిల్లు సభవారిచే నంగీకరింపబడెను. పిమ్మట, గాంధీమహాత్ముని విజయయాత్రను సినిమాలో ప్రదర్శింపకుండ నిషేధించుటను గురించి చర్చ జరిగెను.

కర్నాటక సంగీత విద్యాలయము ప్రారంభోత్సవము

దక్షిణ ఇండియా సంగీతమండలవారిచే నూతనముగా స్థాపింపబడు కర్నాటక సంగీత విద్యాలయముయొక్క ప్రారంభోత్సవమున రేపు మధ్యాహ్నము 8 గం. తిరువల్లిక్కేణిలో నుండు నెం87 పిల్లయార్ కోవిలపిల్లియందు డా. యు. రామరావుగారు జరిపెదరు. దక్షిణయిండియా సంగీతమండలియొక్క ప్రధమవార్షికోత్సవము గూడ రేపు మధ్యాహ్నము 4 గం. తిరువల్లిక్కేణి స్థాపించామైనాగ్రామ చోలనందు జరుగెను. సాయంకాలము 5 గం. సంగీతచ్ఛేరి.

ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము—గౌ. సర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ గారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వార్తాపత్రికల యుక్తాయుక్త విచక్షణజ్ఞానము గల విద్యార్థులను చేరువబడుచున్నవనియు సినిమాలో పాటకజను లీలిములుజూచునెడల ఉద్రేకము వ్యాపించి శాంతికి భంగము గలుగవచ్చుననియు ప్రజాశాంతి కపాయకరములగుటచే నివి నిషేధింపబడెననియు నుడిచిరి.

సి. పార్థసారథి అయ్యంగారు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి. పి. సి. ఎలిరాజులనాయకుగారు ప్రతిపాదనను వోటునకు టెట్టవలెనని గోరగా సభ వారంగీకరించిరి.

ప్రతిపాదన కనుకూలముగ 88 గురు ప్రతిపాదన నెగ్గనని అభ్యుక్తుడు ప్రకటించినపుడు సభలో "గాంధీమహాత్ముడు జేతే" ధ్యానములొనిస్తు ముడెను.

గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

ఘోర ప్రభవ సత్యాగ్రహదళ ప్రస్థానము

నేడు దయమున ఎత్తను చేరుట

నిన్నరాత్రి సూరతుమండలమున ప్రవేశించి అత్యంతభయమునందున్న ఉమరాచ్చి యను గ్రామమున బసచేయుట. నిన్నరాత్రితో 29 గ్రామములలో సంచారము జరిగింది. వీనిలో మొదటిగ్రామము అహమదాబాదు జిల్లాలోనిది. 4 మొదలు 14 వరకును 11 గ్రామములను కెయిరా జిల్లాలోనిది. 15 మొదలు 28 వరకును 14 గ్రామములును బ్రోచిజిల్లాలోనిది. 29 మొదలు 42 వరకును 14 గ్రామములును సూరతు జిల్లాలోనిది. నిన్నరాత్రియే మహాత్ముడు సూరతు జిల్లాలో ప్రవేశించెను. మొత్తము 42 గ్రామములు.

ఇదివరలో జరిగిన సంచార కార్యక్రమము

అహమదాబాదుజిల్లా:—అహమదాబాదు మొదలు బరేజా నరకు 3 గ్రామములు.

12 వ తేదీ యి మొదటిరోజు 1 అహమదాబాదు 2 అస్థానీ 18 ను 2 3 బరేజా 4 నవాగాము

కెయిరాజిల్లా:—నవాగాము మొదలు కనకపూరు వరకు 11 గ్రామములు.

14	ను	3	5 నాస్సా 6 మతారు
15	శ	4	7 దభు 8 నడగాదు
16	ఆ	5	9 బారియాని 10 ఆనందు
17	సా	6	మానవరము
18	మం	7	11 నాపా 12 బోర్గురు
19	యి	8	13 రాను 14 కనకపూరు

బ్రోచిజిల్లా:—కరేలీ మొదలు రాయచువరకును 14 గ్రామములు.

20	ను	9	15 కరేలీ
21	ను	10	16 గజేరా 17 ఆనభ 6 మై.
22	శ	11	18 జంబుసారు 19 అమరు
23	ఆ	12	20 బావా 5 మై. 21 సామ్నా
24	సా	13	మానవరము
25	మం	14	22 త్రాస్సా 23 డెరలు
26	యి	15	24 బ్రోచి 25 అంకాల్వరము
27	ను	16	26 సజు 27 మాంగ్రలు
28	ను	17	28 రాయు 29 ఉమరాచి

నేటివరకు జరిగిన సంచార కార్యక్రమము

సూరతుజిల్లా:—ఉమరాచి మొదలు, దిండివరకును 14 గ్రామములు.

29	శ	18	30 ఎత్తను 31 భయిగం
----	---	----	--------------------

దేవరగిరి:—జరుగనున్న కార్యక్రమము

30	ఆ	19-22	అచ్చంభ 33 నెండు
31	సా	20	మానవరము

1	ఏప్రిలు	నం	21-24	వప్రభల్లి 35 సూరతు
2	యి	22-26	దిండిలి 37 వాంజు	
3	ను	23-28	యామను 39 నవాసారి	
4	ను	24-40	జలపూరు 40 కరాడీ, ములనాడు	
5	శ	25-42	దండి సత్యాగ్రహస్థలము	

* * *

మాంగళులో మహాత్ముడు స్వాగతము

27 వ తేదీరాత్రి మాంగ్రలు చేరుట

చీకటులు క్రమక్రమమున వి. సంధ్యారాగము సాం ప్రసారముగ జరిగియున్నది. సత్యాగ్రహసేన మండలం ను గతుటతోను మాడిన కాలిబాటను నవవిస్తామని యెను. అగ్రభాగమున మహాత్ముడుండెను. అరినిచెంత నొకడు పెట్రోలు తైలును పట్టుకొని నడుచుచుండెను. మా కందరికిని దారిజూపునట్టి జ్యోతి అదియొక్కటే. ఎరుసన యిద్దరివంతున 82 మంది యోధులును బారులగిరి నడుచుచుండిరి. దారి కిరుప్రక్కలను వట్టుముగాజేర్చు మండల పాదల కొమ్ములు కొన్ని చోట్ల దారి విభక్తులగుడ పొడుచుకొని వచ్చియుండెను. ఆంధ్రప్రాయముగా మేమందరము నటుల నడచిపోవుచుండగా టెటాలన సరిగదా నొకచో నాగిపోయిరి. ప్రక్కనున్న యొక పొల్లకులోనికి పోయి అందరము గూర్చుండిరి. అప్పటికి రాత్రి 10-30 గంటల వైపు గాన సా యం కా ల ప్రార్థన పట్టు జరిపిరి. దళముతోగూడగే ఎచ్చుచున్న పండితుడు ఆశ్రమ భజనగీతావళిలోని యొక భక్తిప్రబోధక మగు

గీతమును మొదలు పాడెను. పిమ్మట యెల్ల వారును కలసి భగవద్గీతలోని ద్వితీయాధ్యాయమునందలి కొన్ని శ్లోకములను చదివిరి. భగవద్గీతలో ద్వితీయాధ్యాయము ముఖ్యతము. దానిలో నానోకములు అత్యంతజ్ఞానప్రబోధకములు. సమరము కర్తవ్యము సత్యాగ్రహమును సంశయమును తొలగించి కర్తవ్యమును సీరముగా నెరిగించు శ్రీకృష్ణభగవాను డ్దగ్గరను చుడచేసిన భాగ మిదియే. మహాత్ముడు తన సత్యాగ్రహ సమయమున వీనినే మూలాధారముగా నొనరించుకొనెను. అటుపిమ్మట మరొకటి భక్తిగీతములు మరల పాడబడెను. ప్రార్థనను ముగియగానే గత దిన చర్య చదివి వినిపించబడెను. అటుపిమ్మట దారి చాల దుర్గమముగా నుండుటచే ప్రమాదములను లోసుగానుండుటను సరిగా నొకరివెంట నొకరుగానే రావలెనని మహాత్ము డాజ్ఞాపించెను. రాత్రి 8 1/2 గంటలకు మాంగ్రలు చేరితిమి. అచటనట ముండ్లు గీచుకొనిపోవుట ఒకరిద్దరు సాష్టాంగ మొనరించుట తప్ప మరెట్టి ప్రమాదమును లేకుండనే గమ్యస్థానమును చేరగలుగుట ట్లునుగ్రహించినందుల కందరము సర్వేశ్వరుని మానసికముగ వినుతించిరి. అది చాల పగ్రామము ఆరాత్రి అచట పాలుగాని టీగాని దొరకలేదు. పత్రికానిలేఖరులముగ మేము సత్యాగ్రహయోధులు భుజించెడు లంఘనప్రాయమును భోజనమును చేయుట కంగీకరింపనందున మాకారాత్రి నిరసనప్రతిమ ప్రాప్తమైనది. కాని అనుభవముబట్టి మేము అంకాల్వరమునందే కొన్ని కమలాపండ్లను కొని తెచ్చుకొంటిమి గాన ఆరాత్రి వానిని తిని తృప్తిపొందితిమి. అందు పలకనములన మాకుచాల మేలే కలుగుచున్నందున మేము భగవంతునికి కృతజ్ఞులముగానే యున్నామని గాని అన్నమో రామచంద్రాదేవి అలమటించు చుండలేదు. ఆరాత్రి మాంగ్రలలోని ద్రించితిమి. ఉదయమున 4 గంటలకు ప్రార్థనా సమయమును మాచించెడు గంటలు మోసెను. ప్రార్థనలు ముగియగానే మహాత్ముడు హిందీలో సత్యాగ్రహ నియమములను గూర్చి ముచ్చటించెను. సుఖదుఃఖములు మానానమానములు సంయోగములు జననమరణములు మున్నగువానిలో నిశ్చలత్వమును వహింపవలెను” అని బోధించెడు గీతాశ్లోకమునే ఆధారముగా గొని మహాత్ముడు ముచ్చటించెను.

అటుపిమ్మట అనగా 28 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు సరిగా మాంగ్రలనుండి మేము రాయమాకు బయలుదేరితిమి.

రాయమాలో ఘనమగు స్వాగతము

నిన్న 28 వ తేదీ ఉదయమున రాయమాచేరుట నిన్న ఉదయమున 8-30 గంటలకు రాయమా చేరితిమి.

అటునుండి తంజివూరులను పంపుటకు అదటికి 4 మైళ్ల దూరమునందున్న హస్తూరుకు నేను వడివడిగా పోయి దారిలో ట్లిని గూడ త్రాగి మరల వచ్చితిని. ఇదియే బ్రోచిజిల్లాలో కడపటి గ్రామము. నేను మాంగ్రలనుండి బయలుదేరు పరికి మలయానిబాదు మహానాల్లపమున విహరించుచుండెను. బాలభాషాదు మానసికశోల్లాసమును గలిగించుచుండెను. ఆ వార్తముగూడ చాల బాగుగా నున్నది. అహమదాబాదు వదిలిన పిమ్మట నిడిచే మిక్కిలి శ్రేష్టమైనదిగా నాకు కనబడెను. ఇరుప్రక్కలను మరెక్కెల్లు రావిచెట్లు చింతచెట్లు మామిడిచెట్లు నేరేడుచెట్లు మున్నగువిని చాల బాగుగా పేరిగియుండెను. బాగుగ వెలుగురువచ్చినపిమ్మట చూడగా నా ప్రదేశము కేరళరాష్ట్రమునందలి జనపదమువలెనే కనబడెను. ఇరు ప్రక్కలను ప్రత్తిచేలులండెను. భూమిగలండుమైట్లు నడచిన పిమ్మట ప్రత్తిచేలలోనుండియే నడక ప్రారంభమయినది. (హిం. ప. వి.)

15 మంది వలంటీరులు చేరుట

రాయమాలో ప్రతగా నొక వలంటీరు చేరుట. అతను ఆ యూనిట్లోని 50 గంటి. అతడే నిన్న ఉదయమున మహాత్ముడును వనము గావించి గృహ్యయ్యెను. నావలంటీరులలోనే యొకరు నాకు దనము చేయగలిగినందుట నేను చాల సంతసింపితిని. ఎర్రంగులు, కన్నులు, తాపీపనివారు, జోన్లకట్టు వారు, కీర్తనలు గురువారూ, మున్ను నన్నివిధములకు కర్మకారులును స్త్రీలును చింతన బిడ్డలును గూడ జాతీయనే నానో గుండవలెను” అని మహాత్ముడు నడివెను. (అ. ప్రె.)

ముగ్గురమాత్రమే యింకను జబ్బుగా నున్నారు ఇప్పుడు 82 మంది వలంటీరులు మహాత్మునివెంట నున్నారు. ముగ్గురికిమాత్రమింకను జబ్బుగానే యున్నది. వారిలో ఇద్దరు బ్రోచిలోను ఒకరు అంకాల్వరలోను ఉండు బడిరి. మనకు పూర్వస్వరాజ్యము వచ్చివసిమ్మట అన్ని మతముల వారునుగూడ స్వతంత్రులుగానే యుండురు. నేను దండి చేరగా యీ గ్రామములోని యావత్సంజాయినుగూడ సత్యాగ్రహ మొనరింపవలెను” అని మహాత్ముడు నడివెను. (శ్రీ. ప్రె.)

సూరతుమండలమున ప్రవేశించుట

రాయమునుండి బయలుదేరి నిన్న రాత్రికి

ఉమరాచ్చి చేరుట

రాయమానకును ఉమరాచ్చికిని మధ్య కిము అను నొక నది యున్నది. దానివైది తాత్కాలికముగా నొక కర్రవలెన నగుచ్చిరి. ఆ నుతెనమిదుగా మహాత్ముడు మున్నగు వారా న ది ని దా టి కూ ర తు జిల్లా లో. ప్రవేశించిరి. బ్రామము వలెపాడు తాలూకాలోనిది. అది యొక మహారాష్ట్రాధ్యక్షుని ఇల్లు. ఆ గ్రామమునందు చిన్న చిన్న గుడిసెలు 50 మాత్రమే కలవు గాని మండలములోని ప్రముఖులు నది యీవదిగట్టున సంగమముండి మహాత్ముడును స్వాగత మొసరిరి. రాయమానుండి అవటికి 7 మయిళ్ల దూరమున్నది. వారచటికి చేదనరికి రాత్రి 9 గంటల వైపునది. బాల్గోలితాలూకాలోని ప్రజలయం డెట్టి యుత్సాహము కనబడెనో అట్టి యుత్సాహమే మరల నాచిన్న పల్లెయందుగూడ కనబడెను.

రాజీనామాలు

“వలెపాడు తాలూకాలో 32 మంది వలంటీరులు ఒక తరాలయను రాజీనామా నిచ్చిరి. ఒక ప్రభుత్వోద్యోగిని సాంఘికముగా ఒహిచ్చరించిరి అను వార్త అచటనే మహాత్ముని తెలిగింపబడెను. అచట జరిగిన సభలో మహాత్ముడు 45 నిమిషములనపు మాటలాడెను. “ఎల్ల భాయికి ప్రీయతముగు సూరతు మండలమును నేడు నేను చేరగలిగితిని. అందువలన ఈ మండలమున చాల భున కార్యములు జరుగగలవని నే నాశించుచున్నానుగాన నీమండలమువారి బాధ్యత చాల పెచ్చుగా నున్నది. పోలీసుపట్టె ముత్రమేగాక తాలూకా మున్నగు సుద్యోగులు యావత్సంజాయినుగూడ రాజీనామాలు నియ్యవలెను. సుప్రసిద్ధులనీసత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి ఉప్పుపన్నును రద్దుచేయింపగలుగుటయే మదభీష్టు. అది సిద్ధించిననేగాని నాకు భగ్యతకలుగదు. అది కొనసాగునరకును నేను పోలీసును విరమింపను. ఈతరుణమునందుగూడ నేను ఉదాసీనుడనైనచో నేను దేశద్రోహినే యగుదును. నా దేశీయులయందు అవిశ్వాసమును కలిగియుండుటకు నా కెట్టి హక్కును లేదు. వెనుక బాల్గోలిలో సత్యాగ్రహవిజయము కలిగినపుడు వారు అహింసను ఆతిశ్రేష్టముగా కాపాడినందులకు నాకు మిక్కిలి అభ్యర్థము కలిగినదిగాని యిప్పటికిని నేను చాల బాగతతోనే పనిచేయుచున్నాను. నేను భారతీయుల హితమునెటులకోరుచున్నానో బ్రిటిషువారిహితమునగూడ నటుల నే కోరుచున్నానుగాననే ఉప్పుపన్ను తొలగవలెనని నేను సంకల్పించితిని. ఇది పరమపవిత్రమగు సమరముగాన దోయులందరము గూడ నాకు తోడ్పడవలెను. అని సభలో మహాత్ముడు స్పష్టమైనెను. (శ్రీ. ప్రె.)

చందూలాలగుారికి మహాత్ముడు రాట్లము నిచ్చుట ప్రతిదినమున నేను నూలుబడికకు పద్దతిని మహాత్ముడు తన రాట్లమును నాకు దయచేసెను. అని ఆ సభలో డాక్టరు చందూలాలగుారు నడివిరి. (అ. ప్రె.)

బ్రోచి జిల్లాలో నాలుగు సత్యాగ్రహస్థానములు ఏప్రిలునెల 6 వ తేదీని సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు కాంతియా జలకలపూరు, దేవాబా, గాంధూరు, కరేలీ అను నాలుగు స్థానములను మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షు డ్దగు డాక్టరు చందూలాలగుారు స్థిరపరచిరి. ఆ నాలుగు చోట్లలోను గూడ అనాడే నాలుగు దళములు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించును. (శ్రీ. ప్రె.)

భారత శాసనసభలో విషమ పరిస్థితి

పండిత మాలవ్యాగారి శాస్త్రీయాభ్యంతరములు

దేశదేవునిమున్నకై నూరు హిందూవిశ్వవిద్యాలయముల నైపున అనుతిచేయుదును

భారత వస్తుపరిశ్రమ లాంకమైన పోటీవలన నాశ మగును

గౌరు గారు మా ల వ్యాగారి ని సమర్థించుట

జిన్నా గారు ప్రభుత్వ పక్షము వహించిరి

ప్రభుత్వసభ్యులును, ప్రభుత్వనియోజితసభ్యులును వోటుచేయరాదని మాళవ్యాగారు చెప్పట

అధికస్వాతంత్ర్యనిర్వచనముపై భారత శాసనసభలో తీవ్రవాగ్దాదము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

దీర్ఘ, మార్చి 28:—అసెంబ్లీ సభలో శేటికి తిరిగి ఉండ్రేక పూరితమైన రసభరితమైన చర్చలు జరిగినవి. మన దేశచరిత్ర లో యీ సభానైపత్యములు చిరస్మరణీయములుగా నుండ గలవు. శేటికినియు సభలోని యుపన్యాసపర్వలు చాలవరకు నిదానముగా నడుచినవి. పండిత మాలవ్యాగారు ఆనర్హమైన మహాపన్యాసము నాదించిరి.

విచేతనముండి మనదేశమునకు దిగుమతియగు వస్తువులకు సుంకము విధించుటలో బ్రిటిష్ వస్తువులకు నూటికి 15 శాతమున మాత్రమే విధింపవలయుననియు, బ్రిటిష్ సరకులకు ధరదీర్చుచేతములబట్టి సరకుమీద నూటికి 20 శాతమున పన్ను విధించవలయుననియు ఇండియా గవర్నమెంటువారు నిర్ధారణ చేయుచు ప్రయోగించిన సుంకముల చట్టమునుగూర్చి మాలవ్యాగారు గంభీరముగా నుపన్యసించిరి.

మాలవ్యాగారు కోరిన దేవునగా:— బ్రిటిష్ వస్తువులకు 15 శాతమునను పరిమిత విచేతనవస్తువులకు అనగా జపాను మున్నగు దేశముల సరకులకు 10 శాతమునను విధించుటవల్ల, బ్రిటిష్ వస్తువులకు రక్క-వసుంకము నకూలు చేయబడుచున్నదనియు, బ్రిటిష్ వారు తమ స్వంత సరకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యములను కలుగజేసికొనుచున్నారు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వ్యాపారమునకు ప్రత్యేకపక్షపాతము ప్రత్యేకసౌకర్యాలకు కలుగజేసి జపాను వ్యాపారమును ఈ దేశములో పడగొట్టుటకు యత్నముచేయ బడుచున్నదేగాని భారతీయుల లాభనష్టములు, యోగక్షేమము లు ఆలోచించి యీ ఏర్పాటుచేయబడుటలేదు. కనుక బ్రిటిష్ సరకులకును, ఇతర విదేశీసరకులకును, పక్షపాతభేదములు లేకుండ, అన్ని విదేశీయుల సరకులకును సరిసమానముగా 20 శాతమునే దిగుమతిసుంకము పసూలుచేయవలయునని మాలవ్యాగారు సవ రణచేయ గోరిరి.

భారతదేశములో దిగుమతి యయ్యెడి సరకులమీద సుం కములను విధించేస్వాతంత్ర్యము భారతదేశమునకే కలుగుననుక భారత దేశమునకు సంపూర్ణ అధిక స్వాతంత్ర్యము కలుగ లేయనబడననియు ఈ విషయములో ఇంగ్లండులోని ప్రభుత్వ మువారు గాని, ఇండియా కార్యదర్శిగారు నెట్టివుడ్ బెన్ను గారుగాని ఏ విధమైన ప్రమేయమును కలుగజేసికొనట లేద నియు ఇంగ్లండు తెలియజేయబడినది. కాని యీ సుంకముల చట్ట మును ఉన్నది యున్నట్లుగా యీ అసెంబ్లీ సభవారు ఆమో దించినయెడలగాని బ్రిటిష్ సరకులకు కలుగజేయబడిన ప్రత్యేక సౌకర్యమును రద్దుచేయుచు బిల్లు సవరింపబడినయెడల గాని ఈ సుంకముల చట్టమును గవర్నమెంటువారు ప్రతిపాదించిరి గనుక గవర్నమెంటువారే ఉపసంహరించుకొనెదరని గవర్నమెంటుల వారు తమ అభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

ఇందునుగాక, భారతదేశసుంకములను భారతీయులే నిర్ణయించుకొనుటకు గల అధికస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి విచారణ చేసియుండిన క్రూకమిటివారు తమనివేదికలో కొన్ని సలహాల నిది పరకు విసగియొందిరి. ఇటువంటి సుంకముల నిర్ణయమునుగూర్చి అసెంబ్లీ సభలో చర్చజరుగనప్పుడు యీ సుంకముల విషయము లో స్వలాభాపేక్షపరులై సభలో వాదించుచుండెడివారు సమయ సుంకముల నిర్ణయవిషయములో ఏరితిగా వోటులను సభలో యిచ్చుటయ్యెడ, యిచ్చకపోయెడ సరకు క్రూకమిటి నవేదికలో నిర్ణయింపబడెను. అటువంటి సుంకనిర్ణయచర్చలపందర్బాసున సభలో స్వలాభాపేక్షపరులై అట్టిబిల్లును ప్రతిపాదించెడివా రెవరో ఏమిట వోటుచేయుటకు అర్హులలో ఎవరు అనర్హులలో యీ విషయమును నిర్ధారణచేయుటకు అధికారులెవరు? సభా

ద్యక్షుడే ఆ ర తానర్హతలను నిర్ణయించుటకు అధికారి కనుక మాలవ్యాగారు అన్నివిదేశీసరకులకును సరిసమానముగా నూటికి 20 శాతము సుంకముపసూలు చేయవలెనని సవరణ నుప పాదించిరి. తమ సవరణనుగూర్చి మాట్లాడుచు మహాపన్యాస మును గంటలకొలది చేసిరి. చిట్టచివరకు సభాద్యక్షుడగు పటేలు గారిని రి ప్రశ్నలడిగిరి:—(1) భారతదేశ సుంకములను భారత దేశమే నిర్ణయించుకొనుటకు సంపూర్ణ అధికస్వాతంత్ర్యము కలిగియున్నదనియు బ్రిటిష్ సరకులయెడల పక్షపాతము చూప వలసినదిగా ఇండియా కార్యదర్శిగారు బెన్నుగారు ఎన్నడును ఇండియా గవర్నమెంటువారికి సలహానొసంగియుండలేదనియు బెన్నుగారు ప్రకటించిరి. కాని, ఇండియాగవర్నమెంటు సభ్యు డు యీ అధికస్వాతంత్ర్యమునకు ఇంకొక అర్థమును వివరిం చెను. భారతదేశ సుంక నిర్ణయముల విషయములో అసెంబ్లీ సభ వారు ను ఇండియాగవర్నమెంటువారును ఏకాభిప్రాయమైనయెడల ఇం డియా కార్యదర్శిగారు ఆక్షేపణలను అధ్యంతరములను చెప్పరు. కాని ఇండియా గవర్నమెంటువారును అసెంబ్లీ సభవారును ఏకీ భవించనియెడల ఇండియా కార్యదర్శి జోక్యము కలుగజేసికొ నును అని వై రీతిగా భారతదేశపు అధికస్వాతంత్ర్యమును సర్ జార్జి రెయిసీగారు ప్రభుత్వసభ్యుడు నిర్వచించెను. కాబట్టి నెట్టివుడ్ బెన్నుగారు నిర్వచించిన అధికస్వాతంత్ర్యమును సర్ జార్జి రెయిసీగారు నిర్వచించిన అధిక స్వాతంత్ర్య సాంప్రదాయమును ఏరితిగా సమన్వయము చేయవలయును.

2. గవర్నమెంటువారు ప్రతిపాదించిన యీ సుంక ప్ర మాణ నిర్ణయచట్టమునకు నేను నూ చించెడి సవరణ గాని ఇతరు లెవరైన నూచించెడి సవరణలుగాని యీ అసెంబ్లీ సభ వారిచే ఆమోదంపబడినయెడల గవర్నమెంటువారు యీ చట్ట మునే యింతటితో ఎత్తివేసికొందురే గాని సవరణలను ఆమో దించజాలరు అని గవర్నమెంటువారే తమ వ్యవహార వైఖరిని స్పష్టముగా ప్రకటించిరి. కనుక గవర్నమెంటువారు అసెంబ్లీ సభవారు ఆమోదించి తీర్మానించెడి సవరణలను శిరసావహించని యెడల భారతదేశమునకు అధికస్వాతంత్ర్యము కలదనుమాటకు అర్థమేమి?

(3) గవర్నమెంటువారు యీ చట్టమును యీ సభ వారిచే ఆమోదంపజేయవలె ననియు బ్రిటిష్ వ్యాపారమునకు పక్షపాతము జూపవలెననియు వాదించుచున్నార గనుక, స్వ లాభాపేక్షపరులైన గవర్నమెంటు సభ్యులును, వారితరపున నిలిచియున్న నామినేటెడు సభ్యులును యీచట్టమును గూర్చిన సవరణల విషయములో వోట్లు ఇచ్చుటకు అర్హులగురా?

మాలవ్యాగారి అభిప్రాయము ప్రకారము నామినేటెడ్ మెంబర్లును (ప్రభుత్వనియోజితసభ్యులను) గవర్నమెంటుసభ్యు లును యీ సవరణల విషయములో వోట్లు ఇచ్చుటకు అర్హులనియే మాలవ్యాగారి అభిప్రాయముతో సర్ హరిసింగు గౌరు గారు ఏకీభవించిరి.

ఆర్యమూరుగారు ఇందుకు ఆక్షేపించిరి. గవర్నమెం టు అధికారులునామినేటెడు సభ్యులును యీచట్ట విషయ ములో వోట్లుయిచ్చుటకు అనర్హుల సభాద్యక్షుడు నిర్ణయించే యెడల భారతదేశమునకు అధినేతస్వాతంత్ర్యాధికారము నిజ ముగా లభించినట్లే భావించవలెను. ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వవిధాన నిబంధనలన్నియు ఇక్కడలో కలిసింటులే ఎంచవలెను.

సర్ బి. యల్. మిత్తరుగారిట్లుచెప్పిరి:— మాలవ్యా గారు నూచించిన వ్యవహార ధర్మాత్రికమును నూచనయే వ్యవహార ధర్మాత్రిక ముగా నున్నదని జిన్నా గారు చెప్పిన విషయము నేను అంగీకరించుచున్నాను. ఈచట్ట మును గూర్చిన వ్యవహార కార్యక్రమమును నిరోధించుటకు సభా

ద్యక్షునకు అధికారములేదు. అదియును గాక గవర్నమెంటు సభ్యులును నామినేటెడు సభ్యులును వోట్లు యివ్వవచ్చునా నూ డదా అను విషయము ఇప్పుడు నిర్ధారణ చేయవలసిన అవసరము లేదు. వోట్లు సమయమువచ్చినప్పుడు ఆలోచింపవలయును.

జిన్నాగారిట్లు చెప్పిరి. సర్ జార్జి రెయిసీగారు అధిక స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి చెప్పిన అసన్య యము సక్రమ మూ అక్రమ మూ అను విషయమై సభాద్యక్షుడు తీర్పుచెప్పినప్పటికిని ఆ తీర్పునకు ఎవరును బదులు కాజాలరు. ప్రభుత్వవిధాన నిబంధనములను త్రొక్కిపట్టి ప్రభుత్వాధికార సభ్యులును, నామినేటెడు సభ్యులును వోట్లు యీ విషయ లో ఇచ్చుటకు అనర్హులని సభాద్యక్షుడు నిర్ణయించుటకు వీలు లేదు.

ఈ విషయముగా సభలో సభాద్యక్షుని యెదుట సభాద్యక్ష తుని అధికారములను గూర్చి వాదప్రతివాదములు జరిగెను.

ప్రభుత్వ సభ్యుడగు సర్ జార్జి రెయిసీగారి అధిక స్వా తంత్ర్య నిర్వచనము సరిగాలేదని అనేకమంది వాదించిరి. జాతీ య వాదులగు సభ్యులేగాక సర్ హరిసింగు గౌరు మున్నగువారు గూడ వాదించిరి. గౌరుగారు ఉపన్యాసము ముగించగానే లామెంబరుగారును మిత్తరుగారు, జిన్నాగారు, ఒకరినొకరు ఒకరు లేచి మాలవ్యాగారి సలహాప్రకారము సభాద్యక్షు డగు పటేలుగారు తీర్పుచెప్పటకు అనర్హులనియు సభాద్యక్షునకు అధికారము లేదనియు వాదించిరి.

ఆ వాదప్రతివాదములు చూడగా అసెంబ్లీ సభ రంగం ముగా మారినట్లుండెను. మాలవ్యాగారు స్వాతంత్ర్యదేవతనే ఉపాసించినట్లు మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వవిధాన నిబంధనలను ధర్మ బుద్ధితో అన్వయముచేసి దేశమును రక్షించవలె నని నేడును సభాద్యక్షుని యెదుట మాలవ్యాగారు న్యాయము ప్రసాదించు మని భీష్మదేహి యన్నట్లుగా అభిలభారత జాతిపక్షమున చేతులు జాచి యిగిలెట్లుండెను. సభావ్యవహార నిబంధనలను ముక్కముక్కగా

అరముచేసి ధర్మనిర్వచనము అన్వయములను చేసెనెవారి మీద ధ్వజమెత్తి మాలవ్యాగారు ధిక్కరించినట్లు మాట్లాడిరి. సభాద్యక్షుడు మాత్రము తన తీర్పును చెప్పలేదు.

మాలవ్యాగారు కోరిన ప్రకారముగానే సభాద్యక్షుడగు పటేలుగారు ప్రపరించెయెడల సభా వ్యవహారము పద్ధతులే తలకొందు కాగలవు గనుక సభా మర్యాదలను కాపాడుటకై తన ప్రతికారము వెంటనే చేయుమనని జిన్నాగారును, మిత్తరుగారును ఖండితముగా హెచ్చరించి చెప్పిరి. పటేలుగారి యెడల ప్రత్యేక ద్వేషభావముచేసి అట్టి ప్రతికారము తలపెట్ట బడి దనియు సభాద్యక్షుని అధికారపరిమితి, హద్దుమీరకుండా యుండుటకై పటేలుగారిపై అభిశంసనతీర్మానము బహుశః ప్రతేకపెట్టబడుననియు పటేలుగారు తొలగింపబడుచు రనీయు దీరి భావము కావచ్చును.

ఈమాటల నన్నింటిని విని సభా ద్యక్షు గు కాంతర స మొలు గు ది వ్య లే జ ను న్న తో ఆచంచల ముఖవర్చస్సుతో కుర్చీలో కూర్చుండి వినుచుండెను. సభాకట్టల మెట్టిచండమాపమును దాల్చుచున్నదో గ్రహించ వలెనన్నచో, సభాద్యక్షుని ముఖము జూచిన నెమియు బోధపడదు. కాని, ఆయనకు ఎదురుగా సభలో గంగ వెలు తెల్లినట్లు మాట్లాడుచుండినవారి ముఖవైఖరులే పరిశీలింప వలెను. జిన్నాగారు చల్లని పొడుపుమాటలతో పట్టరాని యు ద్రేకమును పట్టి చూపుచుండిరి.

లా మెంబరుగారును మిత్తరుగారు రోమి వేళముతో మాట్లాడిరి. వ్యవహారమంతా సోమవారం తిరిగి ఆలోచింపబడునని వాయిదావేయబడెను.

సభాద్యక్షుడు ఆయువుపట్టులైనవిషయములను నిర్ధారణ చేయవలసియున్నాడు. ఇండియా గవర్నమెంటువారు భారత దేశాధికస్వాతంత్ర్యమును తొలగించుచున్నారనియు కనుక యీ అసెంబ్లీ సభాధికారమును సభాద్యక్షుడు కాపాడవలయు ననియు, సభాద్యక్షుడే సభా నాయకుడుగా నుండవలె ననియు కోరబడెను. స్వపరిపాలిత దేశమునం దెప్పు టను సభాద్యక్షుని శరణు యారీతిగా వెళ్ళడను కోరబడెను. కాని, భారతదేశమువంటి పరాధీనదేశమం దిట్టి యవస్థ సంభ వించినది.

స్వాతంత్ర్యమునది సందర్భావసరములను బట్టి క్రమేణ నూతనవికాసము పొందుచుండు ననియుడి రాజకీయ నూత్రము బ్రిటిష్ పరిపాలనయొక్క విశిష్టలక్షణము అని బ్రిటిష్ వారు గొప్పగా చెప్పుకొను చున్నారు. కనుక యీ సందర్భములో సభాద్యక్షుడు తనకు గల అధికారస్వాతంత్ర్యమును నిరూ పించవలెను. లేదా ప్రభుత్వమువారి న్యాయశాఖ సభ్యుడగు మిత్తరుగారు చెప్పినదే వేదవాక్యమని శిరసావహించవలెను. లేదా నుప్రత స్థానావవాది యని పేరు పొందిన జిన్నాగారి వాక్యములకు జోహారుచేయవలెను. మనసభాద్యక్షుడగు పటేలు గారు తన అధ్యక్షపదవికి గల అధికారమును నిరూపించు నూతన ప్రతిష్ఠ తనపదవికి కల్పించునా? లేదా? ఆ రీతిగా పటేలుగారు చేసిన యెడల గవర్న జనరలుగారు ఏమిచేయుదురు?

అనుబంధము 11వ పేజీ చూడుము

పరిశ్రమలు

పరిశ్రమలు వర్తకాభివృద్ధికి మూలములు. పూర్వము మన

దేశ మన్ని పరిశ్రమలకు ప్రసిద్ధిపడనినను, ఇప్పుడు ప్రతిక్షణము ఇతర దేశపు పరిశ్రమలవలన సుత్పన్నమగు పదార్థముల నాశంపక జరుగుటలేదు.

మన దేశమందలి పరిశ్రమలు

నశించుటకు గల కారణములు

1. మనదేశమందలి పారిశ్రామిక వస్తువుల విదేశములకు బోయినపుడు వానిపైని విశేషములైన సుంకముల విమూలు చేయుట.

2. ఇతర దేశములనుండి మనదేశమునకు వచ్చు పారిశ్రామిక వస్తువులపై తక్కువ సుంకములను వేయుట.

3. మనపరిశ్రమలను కాపాడుటకు తగిన ప్రయత్నములను జేయకుండుట; ఒకానొకప్పుడు మన పరిశ్రమలు జరుగకుండ బాధలను గల్గించుట.

4. పరిశ్రమలకు గావలసినంత మూలధనము లేకుండుట.

5. కార్యనిర్వహణము క్రమముగా నుండకపోవుట; అనుభవజ్ఞులు లభించకుండుట మేనేజర్లు డైరెక్టర్లు కరుదుబాటు లేనివారగుట.

6. జాగ్రత్త సదుపాయములు, అపరిపక్వపదార్థములు, పరిశ్రమలందు నిపుణులగు కూలీలు దుర్లభు లగుట.

7. రైలుమార్గములు, సముద్రయానమును సంతకంతకు పావులు.

8. విజాతీయజ్ఞానమేగాని స్వజాతీయ, దేశీయజ్ఞానము లేకుండుట, విజాతీయవారములు వృద్ధియగుచుండుట, మన పరిశ్రమలు విదేశీయులపాలు కాగా, వట్టపాతలు, చాపలు, మొదలగు కొన్ని చాత్రము నామమాత్రావశ్యములై యున్నవి. అవి యొకనొక విదేశీవస్తు సాహిత్యము లేక జరుగునవి కావు.

మేడ ఇన్ ఇండియా, అనుమాదగ్గుల పదార్థము ప్రపంచమందలి యేకజాతునందును ప్రస్తుతము చాత్రము గానము. మన్నికలోను నాణ్యములోను వృత్తాంత మత్యధికము. పూర్వము రంగులువేయుటకు మనదేశమంతట ప్రసిద్ధిగాంచినది. అరంగులు బట్టలను పాడుచేయక బట్టలు చినికిపోవువరకు యథా ప్రకారముగా నుండునది. ప్రతిపదార్థమును మనదేశమునుండియే ప్రత్తిగించి, చర్మములు, చెరకుబెల్లము యితర దేశములకు బోయి యక్కడ మారురూపుపొంది తిరిగి జన్మస్థానమునకే వచ్చి మొదటిక్రమముకన్న అనేకరెట్లు (3-100)వలకు విక్రయమగుచున్నది. ఈ వృత్తాంతపు సామ్యంతయు విదేశములవారి కేవులక్రిందను, భీమాలుక్రిందను, లాభములక్రిందను పోవుచున్నది.

నేతపరిశ్రమ-ప్రశ్నలు

1. నేయుట కావలయుంత్రము లుపయోగములా? చేతి మగ్గము లుపయోగములా?

2. హిందూదేశమున జనసంఖ్య యెంత? పారిశ్రామిక వృత్తుల నవలంబించువారి సంఖ్య యెంత?

3. హిందూదేశమున కుపయోక్తములగు వస్తువు లెవ్వి? ఈ యుపయోక్తములగు వస్తువులను పారిశ్రామికములు సమకూర్చుటకు బాధియున్నవా?

4. పాశ్చాత్యులకు గావలసిన వస్తువు లెవ్వి? వారలకు వయోగపడు వస్తువులను మనము సమకూర్చగలమా?

5. పాశ్చాత్యులు పారిశ్రామికవృత్తుల కేంద్రముల నవలంబించెదరా? ఆపదర్థములందు గుణదోషము లెవ్వి?

దాదాపు 5 కోట్లమంది పారిశ్రామికవృత్తులందును ప్రవర్తించుచున్నార. వీరిలో రమారమి ఒకకోటి యరునదియును జనులు నేతపరిశ్రమలే జీవించుచున్నారు. ఈ నేతపరిశ్రమ వల్ల గలిగిన బట్టలు హిందూదేశీయులకు ముఖ్యావశ్యకము. నేతతో ఘనతజేందెనట్టియు, నేర్పురులైన యీ కోటి యరునదియును జనులు సుమారు ముప్పదికోట్ల జనలకు గావలసిన వస్త్రములను తయారు జేయుటకు ప్రోత్సహము గాని, ధనముగాని లేక పరితపించుచు జీవించుచుండ నేతపరిశ్రమలో నుండుజనులలో సహస్రాంతమైన లేనటువంటి అల్పజ్ఞులు, మిల్లులు, ఫ్యాక్టరీలుపెట్టి పాశ్చాత్యులకు పయోగము పడు కేవల సుఖాస్వదములైన మైనపువత్తులు, సబ్బులు, బొత్తములు, స్టాకింగులు, బూట్సులు చేసి వీటిపరిశ్రమలో నిపుణులైన పాశ్చాత్యులతో తులనానుట సాధ్యమా? అటుల సాధ్యము కాకున్న కేలకొలది ధనవ్యయము చేసి యంత్రాల లేర్పరచుటెందుకో?

ఉ:- మెల్లరి, హాకో, చేరి.

పట్టుదేశీయులుగూడ దేశపరిశ్రమలనే యనుసరించుచుండ, ఘనదేశీయు లావిరియంత్రము లుపయోగింపవలయుననుట కేవల మాధ్యమము.

మనవారియందు ముఖ్యముగా విద్యావిహీనత్వము, సామర్థతనము, ముందుగా కూలిదబ్బులు లభించుటచేత గలిగిన కర్మము, త్రానాశాతులనము, తాను గ్రహించిన మాతనకూర్చు తరులకు జెప్పకుండుట మొదలగు లోపములు గలవు.

గుంటుగ్గములకే కొన్ని మాట్లులు చేసిన, పట్టుదేశీయుల వాణిజ్యము పెనుగొల్పటమే గాక దేశీయవాణిజ్యము నభివృద్ధిజేసి దేశీయాన్న త్యమునకు దోడ్పడగలము. లాభీలను జేతితో విసకక మగ్గముయొక్క చలనమువలననే రెండులాభీలను పొడవలుట జేయవలయును. ఇందువల్ల ఆయాసము తగ్గును. ఇదియే ముఖ్యమైన మార్గము. ఈ మార్గము కొన్నిచోట్ల కలగుచున్నది.

యంత్రశాలలవల్ల గలుగు నష్టములు

1. పల్లెటూళ్లన్నియు జనులు విడుదలచే పాడగుట. 2. చేతిపరిశ్రమలయందు కావలసిన బుద్ధివశీలత యంత్రముల ద్రిష్టవాదుకచే మాధ్యమగుట. 3. యంత్రశాలలందు, పొగ ఉక్లము దుమ్ము మొదలగువానిచే, నందలి పనివాండ్లు కోగ పీడితులగుట. 4. అధికాకలసను, కూలివాండ్లకును బత్తెముల విషయమై తగవులుజరుగుట, సమ్మెలుసాగుట. 5. యంత్రశాలలందు శ్రీపురుషసాన్నిధ్యముచే ధర్మచిరగ్గ మైన కార్యములు జరుగుట. 6. నీతి బలము హరించును. అధికసంఖ్య ధమ్మలైన యనేక సమస్యల కాలవాలమగును. 8 పరిపాలనము లోపముచే దివాలాలు తీయుట ప్రజలును నాశనముచేయుట కలుగును.

మన దేశములోని పరిశ్రమలు సాధ్యమైతవలెను మన స్వాధీనమునందే యుండుకొనుట; భక్త్యవదారపరిశ్రమల మన దేశమందు వ్యాపింపజేయుట మన లాభమనను, సాహజుబు యొక్క నభివృద్ధియగుట, దేశాంతరములనుండి యాపదార్థములు కొంతకాలమువలెను మనదేశమునకు రాకుండ నిలుపుట. 1 ఎము కలను పొడిచేయు యంత్రశాలలు, (ఎ) ఎరువు (బి) మెరకపడడు. 2 నూనెల చేయు యంత్రశాలలు, (ఎ) పిండిజగైరా, నారతోమోగులు, చాపలు, 3 కేతపరిశ్రమలు (ఎ) నూలువడకు యంత్రములు, బట్టలువేయు యంత్రశాలలు, 4 సబ్బు కొవ్వువత్తుల పరిశ్రమలు, 5 చెలకు బెల్లము, పంచదార.

పూర్వకాలమునందు శిల్పములచేతన, కళలచేతన, మిక్కిలి ప్రసిద్ధి కెక్కి సమస్తదేశములవారి గౌరవమునకును, పాత్రమైయుండిన మనహిందూదేశ మిప్పుడు శిల్పదులయందు మిక్కిలి హీనపక్ష పాంది కేవలపరిహాసాస్పదముగా నుండకపోయినను బహుదేశములవారి యనాదిగమున కర్తవ్యమగుచున్నది. ఈ దేశమునందలి శిల్పవిద్యవృత్తులు నానాటికి జీవజలకు వచ్చుచుండుటచేతనే మన ముపయోగించుకొనుచు వచ్చు వస్తువులలో మాడు పాళ్లు సాధారణముగా నన్నదేశీయులయంగు జేతనబడి యిక్కడికి పంపబడినవిగా నున్నవి. అందుచేతనే యిందుమించు మనము కట్టుకొనువస్త్రములును, బట్టలుపట్టుట కుపయోగపడు నూదులు దారములును, మనము వేసికొను గడ్డోడుగులును, వ్రాసికొను కాగితములును, పనిచేయుచుకొను కత్తులును, గృహములకు వేయించుకొను తాళములును, నటియు గృహకృత్యముల కుపయోగించు వస్తువు లనేకములును, పరదేశములనుండి వచ్చినవిగా నున్నవి. ఇట్లుండుటచే క్రమక్రమముగా మన దేశమందలి ధనమంతయు నన్నదేశములపాతై దేశమున కంతకంతకు బీదస్థితి పట్టవలసినగతి సందించినది.

కాయకట్టము నవేషించెడు పనులు, అంగులు, కుండలు మొదలగు మట్టిపనులను, కగలు, పాత్రసాగ్రి, గవసములు మొదలయిన లోహపుపనులను, గుళ్లుగోపురములు, విగ్రహములు మొదలయిన రాతిపనులను బల్లలు పెట్టెలు మొదలైన కట్టపనులను, వస్త్రముల కొమ్ముపెట్టెలు, రత్న కంబళములు, మొదలయిన చేతిపనులను, మనదేశమునందనేకములు గలవు. ఇట్టి కీర్తిప్రయాసమతో చేరినపనులు పృథ్విపొందిననే దేశ మభివృద్ధి పొంది జనులు బుద్ధియందును, ప్రవర్తననుందును మేలిమిచెంది బాగుపడుదురు గాని యితరవాణిజ్యములవలన బాగుపడనేరరు. ఈ లోకములో కట్టపడినగాని ఘనమేవయమందును లభింపదు. పలువురు కట్టపడినగాని మనము కడుపునిండ భోజనముచేసి జీవించుటకై నను శ్రమలము గాము. చెరుటయూర్చి కట్టపడి పనిచేయువాడు దేశోగోగ్యము కలవాడై సుఖజీవనము చేయుటకు శక్తుడగుటయేగాక సాధారణముగా యుక్తప్రవర్తనము గలవాడు సహితమగును. కొన్నిసమయములయందు వాణిజ్యమువలన సధికధనలాభము కలిగినను అది జూదమవంటిదే యగును గాని దేశపరిశ్రమమును విశేషముగా కోరెను నేత్యము శిల్పములు మొదలగువానితో సమాన మెన్నటికిని కాదు. మైగా సామాన్యముగా పోటి బయలుదేలి తనతోడివారియందనూయాయు ద్వేషమును బుట్టుటయేగాక యబధము లాడుటకును పరులను మోసముచేయుటకును, అపకాళములను ప్రోత్సహములును గలుగును. శిల్పవిద్యవృత్తులందును తక్కిన పనులకంటె కీర్తిప్రయాస మెక్కువ పడవలసియుండును గనుక కర్మోపశీలులకు కష్టములకు సహించు మేలిగుణములును పూనికతో పనిచేయు సుత్సహమును, పనిని కడముట్టు నిర్వహించు మనోదార్పణమును స్వభావసిద్ధముగానే కలుగును.

1. ఏయేపనిలో నెవరి కధేరుచిగలదో వా రాపనులయందు ప్రవేశించి పనిచేయుటకుండుట. (బాతిభేదములు).

2. కాలానుగుణముగా కావలసిన మార్పులను జేసికొనక పూర్వార్థములనుబట్టి యెప్పుడు నేకరీతిగా గ్రుడ్డియెదు జొన్నచేస పడట్లు పనిచేయుచుండుట. (ఈకాలమునకు దగిన పని

మట్టును సరిపొడిచి యితరసాధనములం దన్నిటిని కాలానుసారముగా మార్పుకొని నేర్పుతో పనిచేయుట).

3. ఆయావృత్తులవలంబించినవారు విద్యావిహీనులుగా నుండుట యొక పనివిషయమై యాలోచించుటను మొట్టమొదట వాని కాయానస్తు శ్రమలు తెలియనలెను. అట్లు తెలియనిపక్షమున వా డాపయమనందు తగబుద్ధిచొప్పించి పూర్ణముగా నాలోచించి చేసెడు పని సంతకంతకు వృద్ధిపొందుటకును తదనుగుణముగా శ్రాత్త పనిమట్టును బుద్ధిజలమున కనిపెట్టి నిర్మించుటకును శక్తుడు కాబాలడు. ఉ:- కృషి:- ఏవృత్తి నభివృద్ధి పొందించి తగిన ప్రతిఫలము నిచ్చుదానినిగా చేయవలెనన్నను దానితో సంబంధించిన విషయములను తగినంతవరకు జదివి దాని యభివృద్ధికై యాలోచించుచు మును పున్న లోపములను దిద్ది కావలసిన మార్పులను చేయుటకు శ్రాత్తపనిమట్టును కల్పించుచు పాటుబడక తప్పదు. ఈ వృత్తుల పెనుగుబొడుగులు లేక యిప్పటిరీతిగానే యుంచదలంచినయెడల విద్య యవసరములేదు. (రాత్రిపాఠశాలలు, పగటిపాఠశాలలు.)

4. చదువుకొన్నవారు తమకు వృత్తులయందు ప్రవేశించుట తమ గౌరవములకు హానికరమని దుర్బ్బాంతి నొంది వృత్తులసంత పోనొల్ల కుండుట. నేకు అల్పవిద్యావంతులు తాము రాజుయోద్యోగములకేయర్లు ల మనయా, ఇతరవృత్తు లేవియు తమ గౌరవమునకు తగనివియ్య, తా మెంత కష్టపడియైనను రాజకీయకార్యస్థానములందు కొలువు పదిరి తమ యావశ్యకము, దానికై ధారపోయవలయు ననియు దృఢనిశ్చయములై లోపల పొట్టును తిండి లేకపోయినను పయికి బొట్టులును, బట్టలును సమించుకొని సంసక్రమల కొలది జీతబత్తెములు లేక కార్యస్థానములవెంట నూరూర దిగి వెట్టికి పనిచేయుచు

వైశ్యమునకు వెనుదీయక యుద్యోగస్థుల యింద్యుడుట్టును దిరిగి భుజములు పడిపోవ వారి పిల్లలు మోచివారి యాశ్రయించుచు చేరులేని చిన్న ఉద్యోగస్థులు సయిము తమ్ము వెట్టి పనిలో తక్కువ లెక్క పెట్టు చివాట్లే తమకు లాభముగా లెను జన్మమును సార్థకపఱుచుకొను చుండురు. బహు పరీక్షలం గృతార్థమైనవారికిని రాజనీనకే యాసపడి తిరుగుచుండుట మన సంయమించుగా నిటువంటి తరగతియే సప్రాప్త మగుచున్నది. ఒక్కపక్షకై గోతరీ నక్కలంలె ననేకులు నోరులు తెరుచుకొని కనిపెట్టుకొని యుండుటచేత ఇప్పుడుద్యోగగౌరవమే చెడిపోయినది చదువుకొన్నవా రందఱును రాజనీనకొక కే కాచుకొనియున్నయెడల మోసపోయి తమ కందుకును పనికిరానివారగుదురు. స్వాతంత్ర్యము లేకపోవుటచేత నేకవృత్తి తక్కినవృత్తు లన్నిటికంటె మిక్కిలి యధమమైనది. కాబట్టి చదువుకొన్నవారు తప్పక వృత్తులన్నిటియందును ప్రవేశించి పనిచేయ వలసిన కాలము వచ్చినది. అట్లు ప్రవేశించుటచేత వారు, తామ లాభమును బొంది సుఖజీవనమును జేయుటకు శక్తులగుటయేగాక వృత్తులను మంచిస్థితికి దెచ్చి దేశమునకు జేయుము చేసి వారగుదురు.

విద్యార్థికులు ప్రవేశించినయెడల నన్ని వృత్తులను గౌరవావహములే యగును గాని గౌరవమునకు భంగము తెచ్చెడి వృత్తి యేదియు నుండదు. ఇతరతఱకును చదువుకొన్నవారెవ్వరును ప్రవేశింపకపోవుటవలన కొన్ని వృత్తులు నీచముగా తెలపబడుచున్నవేగాని నీచములగుటకు వృత్తులు చేసిన పాపము లేవియును లేవు. ఎప్పుడును వృత్తులందు ప్రవేశించినవారిని బట్టి వృత్తులకు గౌరవము రావలయునేగాని వృత్తులనుబట్టి ప్రవేశించినవారికి గౌరవము రాజోరు. పురుషునకు నిజముగా గౌరవము తెచ్చునది సత్యమును శాంతియును యుక్తప్రవర్తనమును విద్యయు గాని ధన సంపాదనమునకై యవలంబించిన వృత్తులుగావు.

9. ప్రపంచములో నేదేశముయొక్క యాన్నత్యమైనను దాని యాభివృద్ధిమీదనే ముఖ్యముగా నాధారపడియుండును. ఆ యాభివృద్ధికి పారిశ్రామికోద్ధరణమే ప్రధానమార్గము. శ్వేతసాయము చేతపనులు దేశాభివృద్ధికి సమానావశ్యకములు. ఇప్పుడు దాదాపుగ మన చేతివనరులన్నియు నశించియున్నవి. మూలధనము లేదు. ధనవంతులకు విద్యాగంధము తక్కువ విద్యాగనములు రెండును గలవారిలో సత్కార్యాగ్రహికి మిక్కిలి యరుదు. సాహసప్రోత్సాహములు కొదవగ నున్నవి. పరదేశముల పోటీ మెండు ప్రజాశీలమునందు కళంకము లేకున్న. ఇట్టి నిశితగుతులలో మనపూర్వకములగు స్వదేశవస్తు స్వీకారము విదేశవస్తుబహిష్కారము ముఖ్యావశ్యకములు. ఈ ద్వ్యవస్థాత్మకమగు ధర్మము ప్రతిదేశమువారిచేరల, ప్రతి బాతివారిచేతను అవశ్యకర్తవ్యముగా నెంచి యవలంబింపబడినది. పనుచున్నది. మతయు నింకను బడవలసియున్నది. ఇవియే పారిశ్రామికాభివృద్ధియొక్క ప్రథమసాధనములు.

10. సంస్కృత ఆయువుపట్టులు పల్లెలయందును పురాతనసంస్థలయందును గలవు.

11. హైందవసామిలో మూలద్రవ్యమున్నది. ఆపకవస్తుబాల మున్నది. ఉపయోగించువారు కలతని కర్మకరజన బాహుళ్యమున్నది. ఇవియన్నియు నుండియు పక్వనస్తునిర్మాణము వెనుకబడి యున్నదనుటకు సందేహము లేదు. ప్రతిదేశమును సామాన్యావసరములకు ఇతరదేశములపై ఆధారపడకుండ

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు వార్షిక సభ

మార్చి 27, 28 తేదీలయందు సమావేశమగుట
చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము సెనేటు వార్షిక సభ ఈ
శాల 27, 28 తేదీలయందు సమావేశమయ్యెను. వైసు ఛాన్సె
లరు అగు డి॥ బి॥ కె. రామనిమిషముగా రధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రాత సెనేటుసభయొక్క కడపటి సమావేశ విదియే. మునురు
80 మంది సభ్యులు హాజరయిరి.
శ్రీ॥ శే॥ డా॥ స్వామినాథనుగారు
సభా కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడుటకు ముందుగా
శ్రీ॥ శే॥ డా॥ స్వామినాథనుగారి మరణమునకు సెనేటు సభ
వారు సానుభూతిని తెలుపుచు తీర్మానించిరి. సభ్యులందఱును
నిలువబడియుండగా తీర్మాన మేక గ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

పిమ్మట సభాకార్యక్రమము ప్రశ్నోత్తరములతో
ప్రారంభింపబడెను. ప్రశ్నోత్తరములకు సుమారు ఆరగంట
కాలము పట్టెను. 114 ప్రశ్నలకు జవాబు లొసగబడెను.
విదేశ స్కాలర్షిషులకు సంబంధించిన యొక ప్రశ్నకు
జవాబుగా వైసు ఛాన్సెలరుగారు విశ్వవిద్యాలయముచే ప్రభు
త్వమువారికి సిఫార్సు చేయబడిన కేర్లను ప్రస్తుత స్థితిలో ప్రక
టింప వీలులేదని జవాబు చెప్పిరి.

సాంవత్సరిక నివేదిక

ప్రశ్నోత్తరముల జరిగిన పిమ్మట బెర్మాముగారు
విశ్వవిద్యాలయముయొక్క 1929 సం॥ నివేదిక ఆమోదింపబడ
వలెనని ప్రతిపాదన గావించిరి.
శ్రీయుత పి. ఎస్. వైస్చాన్సలరుగారు 1929 సం॥
నివేదిక గూర్చి మాట్లాడుచు, విశ్వవిద్యాలయముయొక్క పరి
శోధనశాఖలచే నిర్వహింపబడుచున్న కార్యము సాంవత్సరిక
నివేదికలో పూర్తిగా వివరింపబడవలెననియు, విశ్వవిద్యాలయ
ఉపన్యాసములు నగరేతరస్థలములందున్న కళాశాలలలోగూడ
జరుపబడుట కేర్పాట్లు చేయబడవలెననియు, నుడివిరి.

శ్రీయుత వి. రామదాసు పంతులుగారు సాంవత్సరిక
నివేదికయందున్న విషయములను పూర్తిగా వివరింపబడి
యుండవలెననియు, అనుబంధప్రశ్నల కన్నిటికిని వైసు
భాన్సెలరు గారికగ్రేర జవాబు చెప్పుటకుండు, అట్టి జవా
బులు సిండికేటు సభ్యులచే చెప్పబడవచ్చుననియు, వైసు
భాన్సెలరుగారు అధ్యక్షతీతమును మాత్ర మాక్రమింపవలెనని
యు, వ్యవసాయ పరిశోధనము అభివృద్ధి యగుటకు యేర్పా
టుచేయబడిన వ్యవసాయ పరిశోధన సంఘమునకు గ్రాంటుల
కొరకు సిండికేటువారు దరఖాస్తు గ రింపవలెననియు, నుడివిరి.

వైసు మాన్సలరు వైసు ఛాన్సెలరుగారు రెగిన ప్రత్యుత్తర
మొసగిన పిమ్మట సాంవత్సరిక నివేదిక వోటున పెట్టబడి, సభ
వారిచే ఆమోదింపబడెను.

శ్రీయుతులకు పరమార్థేషుగ నుండవలెను. హైందవధర్మములో
ప్రతి యున్నది. కాని వస్త్రములు దిగుమతియగుచున్నవి.
హైందవధర్మములో ఇతము, రాకానిబొగ్గులు గలవు. కానిరైలు
కట్టలు దిగుమతి యగుచున్నవి. హైందవధర్మములో నూనెగింజ
లన్నియు నున్నవి. కాని నూనెలు దిగుమతి యగుచున్నవి.
హైందవధర్మములో కావలసినంత వెదురు గలదు కాని కాగిత
ము దిగుమతియగుచున్నది. హైందవధర్మము తగిన కట్ట తక్కు
నగాదు. కాని అగ్ని పుల్లలు దిగుమతి యగుచున్నవి. హైందవ
ధర్మము సెంటేరి ఉన్నయున్నది. కాని శాలవలు దిగుమతి య
గుచున్నవి. హైందవ ధర్మములోని తోళ్లకు మితిలేదు.
కాని పాదరక్షలు బయటినుండి రావలసియున్నవి. హైందవ
ధర్మము కొమ్ము తక్కునగాదు, దంతమునకు కలవులేదు. కాని
దువ్వెనలు, బొత్తములు దూరమునుండి వచ్చుచున్నవి. ఈరీతి
గ భోజనముజ్జర యానశయనేత్యాది వైసందికకర్మల కుపయోగ
పడు ఎదువులలో ముఖ్యములగు మనదేశమున నపకర్మము
పులెన్నియున్నను వస్తువులమాత్రము బయటినుండి రావలసియు
న్నవి. మనదేశపుప్రతి మనదేశముననే వస్త్రములు కావలెను.
మనదేశపు ఇతము మనదేశముననే రైలుపట్టాలు కావలెను. మన
దేశము నూనెగింజలు మనదేశముననే నూనెకావలెను. మనదేశ
ము వెదురు మనదేశముననే కాగితము కావలెను. మనదేశపుకట్ట
మనదేశముననే నిప్పుపులు కావలెను. మనదేశపు ఉన్ని మనదేశ
ముననే శాలవలుకావలెను. మనదేశపుతోళ్లు మనదేశముననే పా
దరక్షలు కావలెను, మనదేశ ప్రామాణ్యములము మనదేశముననే
దువ్వెనలు బొత్తములు కావలెను. ఈరీతి గ నూనూ ఆపకర్మ
ఎదువులు మనదేశములకు నున్నిరంపువులై జోగలెను. సాధ్య
మైనంతవఱకు మన మొకదేశమువారిమోస పర్యవసరవస్తువుల
గోరినట్టి స్థితి ప్రబలవలెను. అదియే ఆర్థికసంపూర్ణత్వము.
అదియే స్వరాజ్యగూఢము.

విశ్వవిద్యాలయపు లెక్కలు

రా॥ బి॥ డా॥ పి. లక్ష్మీనాథముపరియారుగారు
విశ్వవిద్యాలయముయొక్క గత సంవత్సరపు లెక్కలను, విశ్వ
విద్యాలయ గ్రంథాలయముయొక్క 1928-29 సం॥ లెక్కలను
ఆమోదింపబడవలెనని ప్రతిపాదన గావించిరి. విశ్వవిద్యాలయపు
లెక్కలకు సంబంధించిన నిబంధనలకు (అక్కంటు రూల్సు)
వరిగొన్ని ప్రాతినిధ్యంధనలు చేర్చబడవలె ననియు, తగిన
నిబంధనలు లేకపోవుటచేతనే లెక్కలలో పొరబాట్లు జరుగు
చున్న వనియు నుడివిరి.

పిమ్మట తీర్మానము వోటునను పెట్టబడి సభవారిచే
ఆమోదింపబడెను.

బ్లాక్సు గ్రాంటు, ప్రభుత్వమువారి
వీటో అధికారము

శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తిగారు, ప్రభుత్వమువారిచే
నిర్ణయింపబడిన బ్లాక్సుగ్రాంటు అంగీకరింపబడవలె ననియు,
ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు మొత్తము సభికుమచేయుటకున, లేమ
వీటో అధికారవరకులను పునర్విచారించుటకును కోరబడవలె
ననియు, నొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. సత్యమూర్తిగారు
తమతీర్మానముగూర్చి మాట్లాడుచు, ప్రభుత్వమువారి ఆంధ్రవి
శ్వవిద్యాలయమునకును, అజ్ఞామలై విశ్వవిద్యాలయమునకును
యిచ్చినట్లుగా చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమున కింతవరకు నెట్టి
గ్రాంటు నొసగియుండలేదనియు, విద్యార్థుల జీతములనుండి వచ్చు
రాబడినిదానే ముఖ్యముగా చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయమంతవరకు
అధారపడుచున్నదనియు, దక్షిణదేశమున కంతమును మొట్టమొ
దటిదియును అగు యావిశ్వవిద్యాలయమునకు యొక్కగ్రాంటు
ల నొసగుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మమనియు నుడివిరి.

శ్రీయుత ఎం. ఎస్. సచేతనుగారు గ్రాంటుమొత్తము
మరిలక్షరూప్యము ఎక్కువ చేయబడవలెననియు, విశ్వవిద్యాల
య ము యొక్క స్కీమ్ ము ల విషయ
మున ప్రభుత్వము వారు తమ వీటో అధికార
మును విధలు కొనవలెననియు నొక సవరణ సుపాదించిరి.

శ్రీయుత వి. రామదాసు పంతులు గారు సవరణను
బలపరచిరి.

ఎగ్జాంస్టిటు ఎం. పి. కాండెట్ గారు సవరణ ప్రతి
కూలముగా మాట్లాడుచు విశ్వవిద్యాలయము ఆర్థిక దురస్థిలో
పడకుండ కాపాడుటయే ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశము కాని
విశ్వవిద్యాలయము యొక్క స్వేచ్ఛకు ఆటంకముగా నిలుచుట
ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము గాదని నుడివిరి.

విషప్రకారం గారు తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రభు
త్వము వారు సెనేటు సభ్యులపై నెక్కువ విశ్వాసముగను పరు
పవలెనని నుడివిరి.

మరికొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట
సత్యమూర్తిగారు తీర్మానము పై సవరణతో
గూడ వోటును పెట్టబడి సభవారిచే ఆమోదింపబడెను.

అంతటితో సభ మధ్యాహ్న ఫలహారమునకు వచ్చెను.

ప్రాచ్యపరిశోధనశాఖ, యితరశాఖల

పునర్నిర్మాణము

డా॥ లక్ష్మీనాథము ముదలియారుగారు విశ్వవిద్యాల
యముయొక్క కొన్ని శాఖల పునర్నిర్మాణముగూర్చి సిండికేటు
గావించిన నూచన లంగీకరింపబడవలెనని యొకతీర్మానము సుప
పాదించిరి. సిండికేటువారు గావించిన నూచన యాక్రిందివిధ
ముగనున్నది. (1) ప్రాచ్యపరిశోధన తర్కశాస్త్ర, గణితశా
స్త్ర, శాఖలు పునర్నిర్మింపబడి స్థిరముగా నెలకొల్పబడ
వలెను. (2) జంతుశాస్త్ర, పుష్పశాస్త్ర, రసాయన శాస్త్ర,
శాఖలు పూర్తిగా నెలకొల్పబడవలెను.

పై తీర్మానము వోటుపెట్టబడి సభవారిచే ఆమోదింప
బడెను.

సశేషము

విన్నపములు

కొన్ని అనివార్య కారణము వలన ఉగాది
సంచికను ఉగాదినాటికి సక్రికాపాఠకులకు అందజే
యబాలమికి చింతిల్లుచు ౧౯౩౦ ఏప్రిలు ౧౦-వ
తేదినాటికి అందజేసి కొందుమని మనవి చేయు
చున్నాము. సంపాదకుడు

అనుబంధము 9వ పేజీ తరువాయి

మాలవ్యా:-ఆవిషయమై యింకను ఉత్తరప్రత్యుత్తర
ములు ఇరిగినవా, ఇంకేమైన ఉత్తరువులు జారీయైనవా?
రెయి:-లేదు.

మాలవ్యా:-అధ్యక్ష మహాశయ! భారతదేశమున కిది
అత్యంత ప్రాముఖ్యత వహించిన సమస్య ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము
విషయమై యనేకవ్యాఖ్యానములు చేయబడెనని ఆవ్యాఖ్యానము
లలో నేవితప్ప ఏదివిప్లవనిర్ణయించుట మిచ్చెనున్నది. మూడు
విషయములను గూర్చి మినిర్ణయముల నిచ్చెదరని నేను కోరుచు
న్నాను. అదియేవన 1. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చిన కన్వెన్షన్
నుకు సర్ జార్జి రెయిసీగారు గావించిన వ్యాఖ్యసరియైనదా? ఇట్టి
వలభారత కార్యదర్శిగావించిన ఉపన్యాసమున కనుగూఢముగా
నున్నదా? 2. నాసవకణగాని యింక ఎవరి సవరణగాని సభలో
నామోదింపబడినదో బిల్లునే ఉపసంహరించు కొందుమని ప్రభు
త్వమువారనుట సమంజసమా రి. ఈ బిల్లు విషయమై అధికార
సభ్యులను ప్రజానియోజిత సభ్యులను వోటుచేయవల వీల
గునా.

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము నిజముగాకలదు

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన కన్వెన్షన్ ను నిజమైనదే
గాని వట్టిబూటకము కాదు. ప్రకటించి వారి నివేదికను బట్టి
చూచినచో వాణిజ్య సభ్యుని వైఖరి సమంజసముగా నున్న
దాయని నేను తెలిసి కొన గోరుచున్నాను. భాగతకానన
సభలో హెచ్చు అనధికార సభ్యుల నిర్ణయము మీద ప్రభు
త్వము వారు నడువవలెనని ప్రకటించి వారు చెప్పబట్టి
యిప్పుడు సభలో నుద యించిన విషయ స్థితి ని
వారూహించిరి. ఈ క్లిష్ట స్థితి ని బాపు
టకు అధినివేత రాజ్యాంగము సాపింపబడువరకు లేదనిండయువ
లెనని వాణిజ్య సభ్యుడు చెప్పెను. అప్పటివరకు, పన్నులు చే
యువిషయములయందును. ప్రభుత్వమువారి కటాక్ష వీక్షణము
లపై మనమాధారపడి యుండవలసినదేనా? ఈ ప్రశ్నలకు అధ్యక్ష
మహాశయము నిర్ణయించి సభవారికి ప్రోవజూపెదరని కో
రుచున్నాను ఇట్టివిషయములయందు మినిస్ట్రీరాభిప్రాయ ప్రక
టన సభవారి కత్యంతోపయోగకారిగా నుండగలదు. సశేషము

క్రమలాఠి

(విచిత్రకథ): వెల 8 అణాలు

గ్రంథకర్త:-గుంటూరు వాస్తవ్యులు మ-రా-శ్రీ.
రాయనం వెంకటేశ్వరుగారు యం. పి., యల్. టి,

సాంఘికనవల-ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు
ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువునంధ్యులు, పిల్లల
యాటపాటలు, ప్రతాపారవ్యవహారములు, గుణశీల
ములు నందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యేక
మగుచుండును. వలయువారు గ్రంథకర్తకుగాని,

త్వరపడుడు!

కొలదిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వి తీ య ము ద్రణ ము
క్రాన్ సైజు, పుటలు ౪గిం
మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు.
అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు
వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ
శాస్త్రిగారు తెనిగించినది
వెల 12 అణాలు మాత్రమే.
తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము మదరాసు.

గుంటూరుమండల సన్మా హము

3000 వాలంటీర్లు, 30,000 ద్రవ్యము

జిల్లాసభలో తీర్మానము

వాలంటీరు దళసంఘాతము

(స్వకీయ విలేఖరి)

గుంటూరు, మార్చి 29:—గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘ సమావేశము, కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక మండల కమిటీ ఉన్నత లక్ష్యపథ్యాన్ని గూర్చి ఆలోచించి సమావేశ మయ్యెను. సత్యాగ్రహసంఘసన్మా హమును సంఘము స్థాపించుటకు, సభ్యులు ఎన్. వి. ఎల్. నరసింహారావు అంచ శిష్యులు, శిరం సచ్చారావు నాయకులుగా ఉద్దేశమును నడపించు అధికారము వీరి కొసంగబడెను. అవసరమయినచో వారిసానే యితరులను నియమించు అధికారము గూడ వారి కొసంగబడెను. 3000 స్వచ్ఛంద సేవకులను రూ 30,000 రూపాయలను సమకూర్చునలెననియు గుంటూరుమండల ప్రజలందరను అందుకై శ్రద్ధాభక్తులతో తోడ్పడెననియు ఆశించుచు తీర్మానించిరి.

ఇప్పటికి 350 వాలంటీర్లు, రూపాయ 12,000 (ప్రత్యేక విరాళములు గాక) చందాలు ప్రకటించబడెను.

ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము

ఏప్రిల్ 2 వ తేదీని రేపల్లెనుండి మొదలు వాలంటీరులు బయలుదేరి చుట్టుప్రక్కల గ్రామముల వాలంటీరులను సేవించి చేరుకొని 4 వ తేదీ ఉదయమునకు ఆస్పికల్లు చేరెదర. ఒంగోలు బాపట్ల తాలూకాలవారు అదే సమయమునకు వారిని కలుసుకొందురు. తెనాలి తాలూకా సత్యాగ్రహ దళములు 4 వ తేదీ సాయంకాలము తెనాలియందు బయలుదేరి ఆస్పికల్లునుండి వెలుల దళమును సాగోమారునట్లు 2 వ తేదీ కలసుకొందురు. అటుండి అన్ని దళములు ఏకమయి 6 వ తేదీ ఓదెరువునకు గుంటూరు చేరెదరు. అనాగు గుంటూరు ప్రభుత్వ పర్యవేక్షకును సునమగు స్వాగత మేర్పాటు చేయబడినది. పెట్టు తాలూకానుండి వచ్చెను సత్యాగ్రహ సైనికులు 5 వ తేదీ సాయంకాలము గుంటూరు చేరెదరు. 81 వ తేదీన గుంటూరు నందు సత్యాగ్రహ సైనిక శిక్షణాలయము ప్రారంభింపబడును.

సత్యాగ్రహ ప్రచారణలు

మూల సంతక రాధి నాడుదయమున గుంటూరు ప్రభుత్వ సహాయ ధర్మమునందలియందు 5 గంటలకు స్వరాజ్యక్షిప్తముతో గుంటూరుమండల స్త్రీ సత్యాగ్రహదళ ప్రచారకార్యక్రమము ప్రారంభమగును. నాడు సాయంకాలము 5 గం. లకు మొట్టాడు కాకలతో గొప్ప ఉత్సవము పురపీఠములకు బయలుదేరును. వాలంటీరులు చేర్చుకొనబడుదురు. నానుబీరలకు అన్న దానము చేయబడును. (త.తి)

గుంటూరు, మార్చి 28:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము గుంటూరులో ఘనవరమునాడు జరిగెను. చాలవంది ప్రచారకులు నాయకులువచ్చిరి. కొందా వెంటకప్పయ్య పంతులుగారిని సత్యాగ్రహదళ నాయకునిగా ప్రసాస నిర్ణయము నియమించుచు వ రి క్కం గు క మి టీ వారు గావించిన తీర్మానమును రాష్ట్ర సంఘమువారు ఆమోదించిరి. దేశభక్త వెంటకప్పయ్య పంతులుగారు జయసాధనలో గాంధీ గారితో జరిగిన సంభాషణగూర్చి చెలిపి, మహాత్ముడు తాను అరెస్టయినవంటనే ప్రతిజ్ఞలలోను సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించవలెననియు అ భి ప్రాయ ము చెల్పినది. అన్ని జిల్లాలలోని పరిస్థితులను పూర్తిగా యెరిగిన పిదప రాష్ట్రీయం తన ఒకేచోట ప్రారంభింపవలెనో వేరువేరు చోట్ల ప్రారంభింపవలెనో తెలియజేయుదుననిరి.

రాష్ట్రీయవారు యిచ్చినచ్చిట్లు చేయవచ్చునని గాంధీ గారు సుదీనినట్లుగ టి. విశ్వనాథంగారు చెలిపిరి.

సాంబూరి నాగు అచ్చయ్య, కోకలపై ఉపన్యసిండుచు ఆంధ్రదేశములో వివిధతరగతులవారిని వివిధ జిల్లాలవారిని ఏకముజేసి ఒక్కచోట సర్వశ్రమము కేంద్రీకరించుటకు యిది యే మంచితరుణమనియు, అట్లు జేసినచో ప్రభుత్వమువారి నెదుర్చుట సులభసాధ్యమనియు చెలిపిరి. కాసనోల్లంఘనము ఉప్పు పన్ను నిరాకరణతో ఆగిపోవునది కాదనియు ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానము యెన్ని రూపములు గ మారునందునో అన్నిరకములుగ మన పద్ధతులుగూడ మార్పుచుండవలెననియు అందుచే రాష్ట్రీయంతన ఒకేచోట నిర్ణయించుట అవసరమనియు చెలిపిరి. దేశమంతయు కాసనోల్లంఘనము జరిపించుటయే ముఖ్యోద్దేశమయినపుడు ప్రతిరాష్ట్రీయములో గల సభ్యులు కేంద్రీకరించి ఘట్టిపరుచుట చాల అవశ్యకమనిరి. సాంబూరిగా రి ఉపన్యాసాంతరము వివిధజిల్లాల ప్రతినిధులు తమ జిల్లాపరిస్థితులనుగూర్చి సభలో చెలిపిరి. ప్రజలు చాల ఉత్సాహముతో సున్నట్లు తెలిసెను. (శ్రీ. ప్రె.)

సాటిక వార్తలు

విదేశీయ టప్పారోటీసు:—బాంబాయి నుండి వచ్చునట్లు వంటి మద్రాసు మెయిలు నిర్ణీతకాలములో మద్రాసుకు వచ్చినయెడల విదేశీయటప్పారోటీసును పోస్టాఫీసునందు ఉదయము 8 గం. బట్టాడారు పంపబడును.

ఆవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమమునకు విరాళము

ఆవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమ నిర్వాహకార్థము శేషలితాలా కా బోర్డువా రొంగు 25 రూ. విరాళమును డా॥ పి. లక్ష్మీపతి గారు పంపినట్లుతో స్వీకరించుటల చెల్పుచున్నాడు.

జగన్నాథభక్త కృతజనసభ:—ఈసభ యజమాన్యమున

రాజోవు సోమవారము 31 వ తేదీ ఉగాదిపండుగ రోజున ఎగ్మూరు హోటల్నుండినున్న వేదవిలాసునందు శ్రీమతి రాజేశ్వరి బాయిగారు (తిరువణ్ణామలై) నందనార్ హరికథాకాలక్షేపమును గావించెదరు.

దక్షిణాదిండియా బ్రహ్మ సమాజము:—ఈ

సమాజమువారియజమాన్యమున శ్రీయత దేవేంద్రనాథమిత్ర గారు శేపు సాయంకాలము 6 గం॥ నెం 97 ఆణ్ణాపిళ్లపిళ్ల బ్రహ్మసమాజమందిరమునందు దైవప్రార్థన జరిపి ఆంగ్లమున మత బోధ గావించెదరు.

రాకపోకలు:—శ్రీయత సి. వి. వెంకటరమణ

య్యంగార్ గారు నేటిఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. జే. కే. పిల్ రెల్ గారు నిన్నరాత్రి చెజవాడకు, రా. బ. సి. యస్. రత్నపభాపతి మొసలియార్ గారు కోయంబటూరుకు వెళ్లిరి.

విశ్వనాథయ్యగారు ఆణ్ణామలై విశ్వవిద్యాలయ 8 జిల్లాగారు చివరంబరంబండి నేటిఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. వీరు మరల చివరంబరమునకు శేపు వెళ్లెదరు.

తారదాచట్టమును సవరించు ప్రయత్నము

లను నిరసించుటకు సభ:—తారదాచట్టమును కొంత మరకు సవరించుటకు జరుగు ప్రయత్నములను నిరసించుటకు గాను భారత మహిళాసంఘము ఏర్పాటు యువజన సంఘముల యజమాన్యమున బహిరంగము రాజోవు సోమవారము 31 వ తేదీ సాయంకాలము 5-50 గం. గోకలేహలనందు జగగను శ్రీమతి గుక్కిణి లక్ష్మీపతి యం. ఇ. కజినప్పనతి, డా॥ మత్తులక్ష్మీరెడ్డి, శ్రీమతి జి. వికాలాక్షి, శ్రీయతులు యక. యస్. శ్రీనివాసయ్యార్, పి. యక. శంకర నారాయణ అయ్యగారు ఉపన్యసించెదరు.

మద్రాసు సంగీత దరిమత్తు:—మద్రాసు సంగీత

పరిషత్తు యజమాన్యమున శేపు 30 వ తేదీని సాయంకాలము 4-15 గం. మైలాపూరులోని రెవెన్యూ హాలునందు యాక్రింది వారు సంగీత ప్రదర్శనము గావించెదరు.

యస్. గణపతియ్యార్, గాత్రము రాజగోపాలయ్యగారు, ఫిడెలు జగన్నాథన్, మృదంగం

31 వ తేదీని సాయంకాలము 5 గం. తిరువల్లి శ్రీకృష్ణ కల్లెట్టు హాలునందు యాక్రిందివారి సంగీత ప్రదర్శనము జరుగును.

పాలాయూరు సోమరలు, గాత్రము శంకరమయ్య, ఫిడెలు జగన్నాథన్, మృదంగం

ఈ వైరెందు సంగీతశ్రేణిలకు ప్రవేశము ఉచితము

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 633/29.

వాది:—యానంపక్కేరప్ప.

ప్రతివాది:—యాదవెల్లి నాగభూపలారావు.

పై నెంబరుగో వాది ప్రతివాదివైన రు 72-6-0 లకు దావా దాఖలు చేసియున్నాడు. ప్రతివాది హాజరటకు ఏప్రిల్ 5 ల తేదీ పై కోర్టువారు వాయిదావేసి పుట్టున్నాడు. అనాడు ప్రతివాది హాజరయినట్లయితే అతనిని యక్సపార్తి చేయబడును.

కర్నూలు } పల్లె కేశవరావు, }
26-3-30 } నకిలీలు.

సర్వపక్షసభ నష్టదాయకము

మాలవ్యాగారికి వారిపక్షసభ్యుల విన్నపము

బ్రిటిషువత్తు బహిష్కారము ప్రారంభింప గోరుట

డిల్లీ, మార్చి 28:—ఎసంబ్లి సభ్యులకు సత్వేంద్ర చంద్ర మిత్ర, బి. దాసు, భామారావు భార్గవ, నీలకంఠదాసు, ముక్తేశింగు, అమరనాథు దత్తు, రంగ బహిరాలాగార్లు పండిత మాలవ్యాగారికి బహిరంగ లేఖవ్రాసిరి. కావ్రూడా స్థాపించిన సర్వపక్షసభను మహారు ఆరు నెలలవరకు వాయిదా వేయునట్లు యిత్నించవలెననియు, విఫలమగుచో తా మాసభ నుండి విడబడవలెననియు వారు మాలవ్యాగారిని కోరుచున్నారు. ప్రస్తుతసమయములో యీసభానిర్ణయములు దేశమునకు నష్టదాయకముగ నుండుననియు, యీసభవారు సాంఘిక వైషమ్యముల చిహ్నును పరిష్కరింప నెంచెడి సదుద్దేశముతోనే యున్నను బాతీయసమస్య పరిష్కారముకానిది సాంఘికసమస్య పరిష్కారము కానేరదనియు వీరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. గాంధీజీ కాసనోల్లంఘనోద్యమమునకు తోడుగ నుండునట్లు బ్రిటిషు వస్తుబహిష్కార ప్రచారము తీవ్రముగ ప్రారంభించవలెనని వీరు పండిత మాలవ్యాగారిని కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు కుట్ర కేసు

ముద్దాయిల డేఫెన్సుకి ప్రతిబంధకములు

వారు లేనపుడు బసలు వెదకుట

లాహోరు, మార్చి 27:—లాహోరుకుట్రకేసు ముద్దాయిలు తమకు పోలీసువారు కల్పించుచున్న ప్రతిబంధకముల గూర్చి స్పెషలు పేజిప్రీటు గారికి విన్నవించుకొనిరి. కేసు ప్రారంభమునుండియు పోలీసువారు ముద్దాయిలపట్ల ప్రజలెట్టి సానుభూతి తెలుపకుండుటకై ప్రతిబంధకము లేర్పరచుచున్నారనిరి. భగతుశింగు, తాము నిన్ను కోర్టునుండి జైలుకు పోవునది గదిలోని సామానులన్నియు తామువారి చేయబడినవనియు పోలీసువారు వెదకపోయినట్లు తెలిసెననియు, అట్లు తాములే కుండ వెదకుటవలన, లేనినిందలు తమపై మున్నందు ఆరోపించుట కవకాశ ముండుననియు, కోర్టువారు యిట్టి ప్రతిబంధకములు లేకుండ సంగతులు చేయవలెననియు కోరిరి. డిఫెన్సు వకీళ్లు అనందజీగోరు, అమరదాసుగార్లు బహురచిరి. కేసు వాయిదావేయబడెను. (శ్రీ. ప్రె.)

"ఏకచ్ ప్యాలా"

(ఒక్కటే ముంత)

ఈ నాటకము వి. పి. హాలులో ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని ప్రదర్శింపబడును

ఆధునిక నాటకరంగముందు అత్యున్నతముగ రక్షింపబడిన నాటకములలో "ఏకచ్ ప్యాలా" ఆననోక మహారాష్ట్ర నాటకము, ముఖ్యముగా డేర్కొనదగియున్నది. శ్రీ గడ్కారి అను మహారాష్ట్రీకవి యీ నాటకము రచించెను.

మంచి ప్రపంచాను భవముతో యీకవి మద్యపాన మహోపద్రవములను బహుసహజసిగ్గుగా యీ నాటకములో చిత్రించుచున్నాడు. హిందూసంఘమునందు సాధారణసంపన్న కటుంబములలో కొంచెము ధనాధికులైనవారు బ్రాంధి విస్మీలరుచిమరగి ఏవిధముగ సర్వనాశమును బొందుచున్నారో వారి కెట్టి యధోగతి ప్రాప్తించుచున్నదో చూచిన వారికి గుండె నీరసనట్లును కల్లు సారాయి లనెడి పెనుభూతములను జూచి ప్రజలు భయపడునట్లును యీ నాటకము రసవంతముగ రచింపబడినది. మద్యపాననిషేధ ప్రచారమునకు యీ నాటకము ఆమోఘమైన సాధనము. ఇటువంటి సంఘసంస్కార ప్రబోధకములకు నాటకములు వంగభాషయందును మరాఠీభాషయందును విదిగా యున్నట్లు ద్రవిడభాషయందు లేక పోవుట ఒకగొప్ప లోపముగా నున్నది. ఇట్టి నాటకములు సంఘమును ఉద్ధరించుటకు సంజీవివంటిది.

మద్రాసులోని నన్న మహారాష్ట్ర సంఘమువారు యీ నాటకమును రాజోవు ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలునందు ప్రదర్శించెదరు. సంఘ కేయోగిలాసు లందుకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

యాత్రకు సంబంధించిన సినీమా పటములను చెక్కు
 బాధాభావిత ప్రదర్శనగూడదని, నిషేధించిరి. ఇట్టి
 యుత్తరువును నిరసించుచు, నిన్నటిదినము మద్రాసు
 శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. తీర్మానానంతరము
 గాంధీమహాత్మునికి జయజయధ్వనములు మిన్నము
 టైనను. అయినను, ప్రభుత్వమువారు తమ యుత్తరు
 వును విడనాడవరని తోచదు. మహాత్ముని యాత్రకు
 సంబంధించిన వృత్తాంతము లెప్పటికప్పుడు ప్రకటింప
 బడుచునేయున్నవి. మహాత్ముని ప్రసంగములును
 ప్రచురింపబడుచునేయున్నవి. హైందవపత్రికలేగాక,
 ఆంగ్లో-హైందవపత్రికలును ఈవిషయమున శ్రద్ధ వ
 హించుచున్నవి. మహాత్ముని యాత్రకు సంబంధించిన
 ఛాయా పటములు పత్రికలలో ముద్రింపబడుచునే
 యున్నవి. నిషేధించిన, మహాత్ముని యాత్రను,
 యాత్రకు సంబంధించిన వార్తలను, ఛాయాపటముల
 నన్నిటిని నిషేధించ వలయును. అటుల గావించి
 పక సినీమా పటములనుమాత్రము నిషేధించుట,
 ఎంత హాస్యాస్పదమో యూహించవచ్చును. సినీమా
 పటములను జనసామాన్యము బాదినంతమాత్రాన,
 హైదరాబాదు కలహించుకొందురా? పటములతో
 కలహించెదరా? అల్లరులు జరుగుతా? పటము
 లను బాదినమాత్రాన, ప్రజలుగూడ సత్యాగ్ర
 హము నవలంబించెదరనుచో, వార్తలను విన్నను,
 అటుల గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి స్వల్పనిరోధముల
 వలన, ప్రజలకు లా-ఆర్థరులపట్ల గౌరవము తగ్గుట
 తప్పవేరలాభము గలుగజాలదు. బొంబాయి సెన్సార్
 బోర్డువారు సినీమా పటములను ఆమోదించినను
 బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిషేధించుట మిగుల
 విచిత్రము. నిన్నటిదినము మద్రాసు శాసనసభలో
 హాంమెంబరుగారు చెప్పిన సమాధానము గాం
 చిన, మహాత్ముని పటములను ప్రదర్శించుటవలన,
 విమమసితి ప్రబలునని వా రూహించినటుల గనుపిం
 చును. అందుకుమారుగ, నిషేధపు టుత్తరువుల
 వలెనే, సందిగ్ధి జనించుట సహజము. ప్రభుత్వము
 వారిట్టినిషేధాజ్ఞల గావించుటవలన, మహాత్ముని
 యుద్యమము వ్యాపించుట కధికముగ తోడ్పడు
 చున్నారనటకు సందియములేదు. ప్రభుత్వచర్యలు,
 వారి నిరాశకు ఫలములని ఎంచవచ్చును. ఇట్టి
 నిర్బంధచర్యలను విడనాడి, ప్రభుత్వమువారు మహా
 త్మునితో సమాధానపడిన దప్ప, వేరుమార్గము
 ద్వారా పరిస్థితులను చక్కబరుపజాలరు.

ప్రమోదూత

రేడియో శుక్ల సంవత్సరము ముగియును.
 సోమవారమునాడు ప్రమోదూత సంవత్సరము
 ప్రారంభమగును.

“సువృష్టి స్వర్ణదేశానాం ధనధాన్యసమృద్ధయః |
 ఔషం శుభిక్షమాశోగ్ధం ప్రమాదే ధర్మఉద్యయః ||

ప్రమోదూత సంవత్సరమున చంద్రుడు రాజు
 మంత్రి సూర్యుడు. నేనాధిపతి శుక్రుడు. సంవ
 త్సరముల ఫలములు మొత్తిముమీద అనుకూల
 ముగ నున్నను, వ్యాధులును, పోరాటములును
 ప్రబలునని నూచింపబడెను. ప్రమోదూత సంవత్స
 రము, హిందూదేశ చరిత్రలో అత్యంత ప్రాము
 ఖ్యము బడయగలదు. శుక్ల సంవత్సరాంతమున,
 దేశస్వాతంత్ర్య సంరంభము మహాత్మునినాయకత్వము
 క్రింద ప్రారంభమయినది. ఆ సంవత్సరముననే,

దేశము పూర్ణస్వరాజ్య లక్ష్యము నామోదించినది.
 ప్రమోదూత సంవత్సరము స్వరాజ్య
 ఫలసిద్ధిగాంచునటుల జూచుట భారతీయుల
 ధర్మమైయున్నది. అట్టిస్థితి చేకూరుచో, ప్రమో
 దూత సంవత్సరమున దేశము ఆనందాభి నోల
 లాడగలదు. తాత్కాలికపు కష్టములు గలిగినను,
 అవి దేశమునకు శాశ్వతసౌఖ్య మొనగుటకే తోడ్పడ
 గలవు. సత్యాగ్రహము దేశమందంతటను ప్రమో
 దూత సంవత్సరమునందే ప్రారంభమగును. ఈ
 సంవత్సరము ముగియుచోపల స్వాతంత్ర్యముసిద్ధించు
 నను, విశ్వాసము ఎల్లెడల వ్యాపించుచున్నది. ఆంధ్రు
 లీ నూతన సంవత్సరమునందు తమ ధర్మమును
 ప్రశంసాపాత్రముగ నిర్వహించెదరని నమ్మెదము.
 స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి పిమ్మట, ఆంధ్ర దేశము వివిధశాఖల
 లోను సత్వరార్థివృద్ధి గాంచగలదు. అందుచే ప్రజ
 లెల్లరును ఈ విషయముపైనే తమదృష్టిని కేంద్రీ
 కరించి కృతకృత్యులయ్యెదరు గాక. నూతన సంవత్స
 రము, నూతన యుగోదయమును సూచించుగాక!

సర్వపక్షసమావేశము

సర్వపక్ష సమావేశమునకును, రౌండుటేబిలు
 సమావేశమునకును, ఇకమీద ఎట్టి యవకాశము
 లేదనట తధ్యము. సహకారవాదులయినను, యిట్టి
 క్షీడలనుండి బయల్పడి, స్వాతంత్ర్యోద్యమమున
 పాల్గొని ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట యవ
 సరము. సర్వపక్ష సమావేశమునం దింతవరకు
 పాల్గొనుచు, భారత శాసనసభలో నికను నిలిచి
 యున్న సభ్యులు కొందరు, సర్వపక్ష సమావేశము
 ఆరుమాసములలోపల గూడకుండునటుల ఏర్పాటు
 చేయవలయునని, మాళవ్యాగారిని ప్రయత్నింప
 కోరిరి. ఒకమూల నిర్బంధములు చెలరేగుచుండ,
 దేశ స్వాతంత్ర్యము కొరకై నాయక శ్రేష్ఠులు
 తదేకదీక్షతో పాల్గొనుచుండ, వీరి ప్రయత్నములకు
 విరుద్ధముగ సర్వపక్ష సమావేశమును కూర్చి
 రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు బోనెంచుట, హాని
 కరమని, వీరు సువ్యక్త పరచిరి. మహాత్ముని సత్యా
 గ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడుటకు, మాళవ్యా
 గారు బ్రిటీషు వత్తు బహిష్కారమును గూర్చి
 దేశమును ప్రబోధింప వలెనని, వీరు కోరిరి. మొత్త
 ముమీద సహకారవాదులుగూడ, అసహాయ
 మార్గమునే వరించుట శుభచిహ్నము.

లిబరలు లేబరుపక్షముల కలయిక

లిబరలు లేబరుపక్షములమధ్య జరిగిన ఒడం
 బడికమూలమున, బొగ్గుచట్టము కామన్సువల్లో
 నామోదంపబడుననుటకు సందియములేదు. ఈబిల్లు
 మూడవమారు ప్రతిపాదించబడునపుడు, లిబరలు
 పక్షమువారు వోటుజేయకుండుటకు నిశ్చయించిరి.
 ఇందుకుప్రతిఫలముగ లిబరలుపక్షము గోరెడి నియో
 జకవర్గ సంస్కరణమును లేబరుప్రభుత్వమువారు కొ
 ససాగించెదరు. లండను మొమ్మసత్రిక, ఉభయపక్ష
 ముల కలయికను ఒకవిషయగ నామోదించుచున్నది.
 ఏమన, ఇండియా, ఈజిప్టు, ప్రశ్నలుపార్లమెంటుసభ
 లో, ఛర్చకువచ్చినపుడు, ఇంపీరియల్ సమావేశ
 మునందును, నా కాసమావేశ సందర్భమునను, పక్ష
 భేదములు వెనుకబడి, అన్ని పక్షములవారును చేతుల
 గలుపుటకీడి తోడ్పడునని, యావత్రిక భావించుచు

న్నది. ముఖ్యముగ హిందూదేశ సమన్వయము
 భేదాభిప్రాయము రాకుండ జూచుటయే, బ్రిటీషు
 ప్రముఖుల సంకల్పముగ దోచును. భావిపరిణామ
 మెటులుండునో చూడవలయును.

శాంతినైనికుల శిక్షావిధానము

ఇందు చాలభాగము మహాత్మాగాంధీగారిచే నడిపింపబడు
 చున్న నైనికదళమువారు ప్రకృతము అశుశ్రించుచున్న విధాన
 ము గాన శాంతినైనికులకు ఆదర్శప్రాయముగా నూచింపబడినది.

1. నిత్యము వేటవనే ఆనగా 4 గంటల నిద్ర మేల్కొని
 కాలకృత్యములు తీర్చుకొని స్నానముచేసి అంబరును ఒకతావున
 సమావేశమై భగవత్ప్రార్థన జరుపుట. (సబర్బత్రి ఆశ్రమములో
 ప్రాతః కాలమున “ఆశ్రమభజనావళిలో” ముద్రింపబడిన శ్లోక
 ములను పఠించి గీతములు పాడుదురు. ఆనంతరము భగవద్గీతలో
  - 2 వ అధ్యాయములో “నిత్యప్రజ్ఞ దృఢాభామి” అనుశ్లోకముతో
 ప్రారంభించి అధ్యాయము చివరవరకును పఠించురు :—సాయం
 కాలమున భోజనానంతరము మరల సమావేశమై భజనావళిలోని
 కొన్ని శ్లోకములు పఠించి గీతములుపాడి భగవద్గీతయందలి
 ఏదిగాని ఒక అధ్యాయమును పారాయణ చేయుదురు.)
  3. అల్పహారము. ఇందు టీ కాఫీమొదలనవి మానివే
 యుట ఉచితము. గంజి పాలు పండు పిలువెంట పుచ్చుకొన
 వచ్చును.
  4. నగరసంక్రమము (ఇది శిబిరమున నిలకడగానుండు
 దినములలో జరుగనగును) “పంచేమతరం” అను జాతీయగీతము
 ను అందరూ శేర్పియండుట యుక్తము.
  5. మధ్యాహ్న భోజనము తేలికగాను సాత్వికముగాను
 ఉండవలెను. అతిరుచ్యములకు పదార్థములను అనగా పిండివంట
 లను క్షీరాన్నములు మొదలనవి నిషేధించవలెను.
  6. నూలుపడుతుట, రాటమునుగాని, చేతికడుగుగాని
 ఉపయోగించవచ్చును.
  7. గ్రామపరిస్థితులను పరికించుట- అనగా, పారిశుధ్య
 ము, 2 ఆరోగ్యము, 3 విద్య, 4 ఆర్థికస్థితి, 5 వ్యవసాయపరిస్థితి
 లు. 6 సాంఘికసమస్య. ఆదిమాంధ్రుల స్థితిగతులు వీనిని పరిపిం
 చి సలహాలను ఇచ్చుగలవారిని నియమించి జరిపించుట.
  7. సాయంకాలము:—భోజనము ప్రార్థన బహిరంగసభ
 సాయంకాలప్రయాణము భోజనానంతరము.
  8. శాంతినైనికులను చేర్చుట.
  9. రాత్రి పెండులకడ నిద్రించుట.
 సై నికుల దుస్తులువగై రాలు.
  1. ఎవరి దుస్తులు వారే తేచ్చుకొనవలయును. అనుదిన
 మును ఉతికి శుభ్రపరచుకొనవలయును.
  2. సామాన్యముగా ప్రతినైనికుడును 2 భోజనములను,
 2 చొక్కాలును, ఒక టోపియును ఉండవలెను. స్నానముకొ
 రకు ఒక కొల్లాయి (గామంచా) ఒకతువ్వాల ఇవి పెట్టుకొను
 టకొక ఖగ్గరుపడ్డపంది.
  3. పరుండుటకు ఒక తేలికయైన చిన్నకంబళిగాని జంప
 ఖానాగాని.
  4. పాత్రలు 1 ఆకుచెంయి, 1 లోహ.
  5. తీక్ష్ణ (ఏకులు శిబిర నాయకులు స్వయంచేయవలెను.)
 దళమువెంట కొన్ని రాటములు తీసికొనిపోవచ్చును.
  6. భగవద్గీత.
  7. పాదరక్షలు తేలికరకం.
  8. శాంతినైనికులు నశ్యము, చట్టలు, తాంబూలములు
 వగైరా దురభ్యాసములను ఎదలివేయవలయును.
- యంగుఇండియా పత్రికయందు మహాత్మా గాంధీగారు
 తాము నడిపించుచున్న దళమును వర్ణించుచూ నడివిన ఈ క్రిం
 ది వాక్యములను ఈ సందర్భమున గమనించవలెను.
 సత్యాగ్రహిల నిత్యజీవితక్రమము ఎంత సామాన్యవృ
 త్తితో మాచువారికైనను ఉత్తమ ప్రబోధము గావించుచున్న
 దని తోచకమానదు. వారు స్వయముగ ఎట్టి కఠినబాధలకైన
 ను ఓర్చి తాము ప్రసానము గావించు మార్గమునందంతట స్వా
 తంత్ర్యమును ఆహింసాసత్యసాధనములతో సాధింపవలయునను
 ఉత్తమ సందేశమును ఎన్నడ వ్యాపింపజేయుచు కట్టుబిట్టముల
 తో సీరముగ వెలకొల్పబడిన సూరసంకల్పతత్వము నిరోధిం
 చుటకై శాంతిసమరమును ప్రకటించిన అత్యవగ్రహదక్షులకు
 సత్యాగ్రహ నైనికులు. గుంటూరు. కొండ వెంకటప్పయ్య.

విదేశవాసులు

రాండుచేబిలు సమావేశము
మానుకొనెదరా?

[బీము సర్వసు]

లండన్, మార్చి 26:— ఇండియాలో ఇటీవల ఏర్పడిన పరిస్థితులచే రాండుచేబిలు సమావేశమును మానుకొనరాదా యని కార్మికపక్షమువారు ఆలోచించుచున్నారు. అట్లు రాండుచేబిలు సభను మానుకొనితేని అయ్యది అవివేక మనసించు కొనునని శ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధితో భారతదేశ మిత్రులు డెలుపుచున్నారు. రాండుచేబిలు సభలో భారతజాతీయవాదులు పాల్గొన్నను లేకున్నను దాని పనిని అది జేయవలసినదే యని హాల్బర్ట్ నైటు (కార్మిక పార్లమెంటు సభ్యుడు) గారు డెలివరీ. రాండుచేబిలు సభలో వీటి నిశ్చయింపబడినను అయ్యది భారతీయుల ఆశయములకు తక్కువగానే యుండును. వారి ఆశయములకు తగ్గియే యుండును. ఇది తథ్యము. భారతజాతీయవాదులు రాండుచేబిలు సభలో పాల్గొనకుండ బహిష్కరింపబూనుకొనుట తప్పే. అవివేక మనే తన యభిప్రాయమనిరి. విచారకరమనిరి. బ్రిటన్ ప్రజల ఎదుట భారతీయులు తమయభిప్రాయమును డెలుపుటకు ఇవ్వబడిన అసమానమగు అవకాశమును వృధాబుచ్చుట విచారకరమనిరి. ఇండియాలో ఎట్టి రాజ్యాంగమార్పు జరిగినను దానిని చట్టరూపముగ మంజురతను. దీనిని పార్లమెంటు సమ్మతించవలెను. పార్లమెంటు తృప్తికరమైనట్లచే భారతీయులు సామ్రాజ్యప్రజ లందరి సానుభూతిని గోల్పోవుచున్నారనిరి.

సామ్రాజ్యసభయు రాండుచేబిలు సభయు ఒకసారి అట్టిబరులో జరుగునని బయలుదేరిన వందలమంది నిరాధారములు. అట్లగుచో మగ్గోనాల్లుగారు రాండుచేబిలుసభ కథ్యక్షులుగ నుండ వీలులేదట.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక

[వైల్డెస్]

రంగున్, మార్చి 28:— విదేశాంగ కార్యాలయమునకు సంబంధించిన లోకరంగున్లో ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికను గూర్చి చర్చ జరుగును. ఇందు నహస్ పాషా హెండర్సనుగార్లు పాల్గొనెదరు. సోమవారము బహిరంగముగ చర్చ జరుగును. విదేశాంగ కార్యాలయమున హెండర్సనుగారు ఈజిప్టు రాయబారుల నాహ్వనించిరి.

వచ్చేవారము నాకాదేశీయ నిండు సమావేశము జరుగును.

భారతీయులు-పాశ్చాత్య విశ్వ విద్యాలయములు

[బీము సర్వసు]

లండన్, మార్చి 27:— కేంబ్రిడ్జి యూనియనులో ఫిబ్రవరి 26 తేదీని ప్రాచ్యదేశ విద్యార్థులను పాశ్చాత్య విశ్వ విద్యాలయములందు అనగా భారతీయులను జేర్చుకొనరాదని తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టగా అది ఓడిపోయెను. భారతీయులను రానిచ్చినచో శ్వేతముఖులతో సరిపడ దనిరి. భాషాభేదమే గాక వికాసములోగూడ తేడా యున్నదనిరి. కేంబ్రిడ్జిలో ప్రాచ్య విద్యార్థులు పాశ్చాత్యులవలెనే యున్నారు. పాశ్చాత్య మానసికతత్వము పూర్తిగ అలవడ లేదనిరి.

మరికొందరు ఈ యభిప్రాయమును తప్పనిరి. ప్రాంతు జర్మనీలో ఇట్టి యభ్యంతరము లేదనిరి.

భారతీయులు జాతీయప్రబోధమును గాంచిరి గాన వారు సమావేశమును గోరుచున్నారు. అంధలి తప్పులేదని కొందరనిరి. తుదకు తీర్మానము ఓడిపోయెను.

లండన్ యూనివర్సిటీ యూనియనులో భారత విద్యార్థులు బావాలా ఇంజనీరు వైమానికులకు విద్యాసాగి గౌరవించిరి.

రాంకేసుగ్గోనాల్లుగారు ప్రింస్టన్ విశ్వవిద్యాలయంలో మట్లాడిరి. అంతకంటే ప్రతినిధులసభ జరుగలేదు.

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో రా॥ 9-30 X॥

1930 మార్చి 30, 31 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీలందు

శ్రీ కన్య కావర మే శ్వరి

గ్యారంటీ ఫిల్ముకంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన 8 భాగములు.

దీనితో

విరోపా ఫిల్ముకంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన

లాహోరు కాంగ్రెసుఫిల్ము కూడా ప్రదర్శింపబడును.

విరిషు ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వ పరాజయము

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 28:— డెయిలీ పార్లమెంటులో విరిషు ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వము వృద్ధుల పింఛను చట్టము విషయమై ఓడిపోయెను. దీనివలన 250000 పానులు ఎక్కువగునగాన ప్రభుత్వమువారు బెప్పుకొనలేదు. ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చెదరట.

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 28:— విరిషు ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చెను.

(వైల్డెస్)

రంగున్, మార్చి 29:— విరిషు ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వము ఓడిపోవుటకు కారణమయిన వృద్ధుల పింఛను చట్టమును ప్రవేశపెట్టినది. డివెలరాగారు వచ్చే బుధవారము అధ్యక్షుని ఎన్నికలు జరుగును. డివెలరాగా రెండు కొనబడుదురని కొందరును కాన్వేపు గాకే మరల ఎన్నుకొనబడుదురని కొందరు ననుకొనుచున్నారు.

జనరలు మెడికలు కవుక్సెలు

శీర్డానము మహాపరాధమును గావించినది

జాతిద్యేవమును మరల ప్రజ్వలింపజేసినదగుచున్నది

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 28:— సర్ జే. క్యారీ ఈషన్సుగారు బ్రిటిషు మెడికలు జర్నలులో జనరలు మెడికలు కవుక్సెలు వారి తీర్మానమును ఖండించుచు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:— అభిలభారత వైద్యసభ సేర్పరుడుటకు చట్టమును బ్రవేశపెట్టుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు రాయబారులను సబ్బుచున్నారు. అట్టి రాయబారులు దీనివలన చెడిపోవచ్చును. ఇదివరలో అణగియున్న జాతిద్యేవ మనెడి అగ్నికణములు ప్రజ్వరిల్లుటకు అవకాశ మేర్పడును. విరోధమును గలుగజేయును. ఇండియాలోనన్న మనశ్వేతముఖులకు బ్రిటిషు మెడికలుసభవారు మహాపరాధమును చేసిన వారైరి. అందులో ఇండియాలో ఇప్పుడు వైద్యులుగనన్న శ్వేతముఖుల పక్షికులు కష్టముగనన్నవి.

వీరికి దీనివలన మరింతసంకట మేర్పడును.

భారతదేశ పరిస్థితులు

లాన్సుబరీగారు

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 29:— ఇండియా వ్యవహారములు ఇప్పుడు ఇర్విను ప్రభువు వెన్నుగార్ల చేతులలో నుంట గొప్ప యదృష్టము. వీరికి మనవారందరను చేయుతనోపగడరని నమ్ముచున్నాము. భారతదేశ భాగ్యోదయమును గోరెడి ప్రతి భారతీయుడును వీరిగుండును భారతీయులు తమ ఆశయమును సెరవేర్చుకొనవలయు సహాయముచేయ గోరని గుర్తించగలుగుదురు గాక. రాబోవు కొద్ది నెలలలోనే వనము భారతీయుల నిజమిత్రులని యు నిజముగ వారికి సహాయము చేయదలచినవార మనియు శక్తివంచనలేక వారికి తోడ్పడునున్నారమనియు వారికే వచ్చునని విశ్వసించుచున్నాడనని లాన్సుబరీగారు వింబుల్డలో ప్రస్తావించిరి.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక

రాయబారులసభ

(రూటరు)

లండన్, మార్చి 29:— డొమినియనులు యండియాతరపున ప్రతినిధులుగ వచ్చినవారు 31 తేదీని విదేశాంగకార్యాలయపు న జరుగబోవు నిండుసభలో ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికను చర్చించునపుడు పాల్గొనెదరు.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు రాయబారులు

(వైల్డెస్)

రంగున్, మార్చి 29:— సార్వభౌముడు ఈజిప్టు రాయబారులను కలుసుకొని ఒడంబడిక జయప్రదముగగాకయిరి. నహస్ పాషాగారు గూడ రాయబారులు జయప్రదముగగాక యనిరి.

బొగ్గుచట్టము

లిబరలుపక్షమువారు ఓటుచేయరు

(వైల్డెస్)

రంగున్, మార్చి 28:— బొగ్గుచట్టమును మూడవసారి ప్రవేశపెట్టునపుడు లిబరలు పక్షమువారు ఓటుచేయరు.

టైమ్సుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. లిబరలు సోషలిస్టులకు సయోధ్యుడైనది. మరల ఎన్నికలు జరుగనను భయము అంతరించినది. 1924 పార్లమెంటుకు దీనికి సంబంధములేదు. ఈజిప్టు, ఇండియా నైమను నివేదిక సామ్రాజ్యసభ సమస్యలను ఈ ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపగలరు. ఈవిషయములు నాకాదేశసభ పూర్తి అయిన వెంటనే జరుగును.

నైస్యములోను వైమానికదళములోను సైనికుల ఆక్రమ ప్రవర్తనమునకు ఇదివరలో ఉరిశిక్షయిందెను. దానిని కొన్ని సేరములకే నిలిపి ఇతరవిషయములందు తీసివేయుటకు పార్లమెంటు ఎదుట బిల్లును ప్రవేశపెట్టునన్నారు.

బెంగాలు ప్రభుత్వము

క్రిమినలు లా అమెండుమెంటు ఆక్టును రద్దుజేయుట డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక

బెంగాలు క్రిమినలు లా అమెండుమెంటు ఆక్టును చాలవరకు రద్దుజేయనున్నారమని. బెంగాలు గవర్నరు ప్రకటించిన విషయములను గూర్చి ఇట్లు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమ బాధ్యతను ధైర్యముగ పాను భూతిభావముతో ఆలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది ఇట్లు సహనభావమును, బౌద్ధార్యమును జూపుచు భారతీయుల సానుభూతిని బడయక మానరు.

కారదాచట్టము-సికిందరాబాదు

సికిందరాబాదు, మార్చి 28:— కారదాచట్టము ఇండియా ప్రభుత్వపరిపాలనక్రిందనున్న నగరము లన్నింటియందు అమలు జరుపుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని రెవెన్యూ డెంటు ఆఫీసువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

విజేంద్రుల కావలయును—సుఖవైన ఏర్పాటులు, వివరములకు వ్రాయుడు.

దీనివలన రక్తసావము 3 వృత్తులు

మీ రక్తమును అనవసరముగ

ఇది తయారుచేయబడిన విధమును

పుచ్చుకొనిన వెంటనే యాగిపోగల

రక్తమూలముచే నష్టపరచుకొనక

పరిశీలించిన మీదటనే మార్కెట్టు

దు. ఇది బొంబు సీసాలో 8 భాగ

వల రూ 1-0-0. స్తంభిక పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

నందు యుంచబడెను. ఇది యీ

ములుగ విభజించబడియుండును.

నువయోగించుడు.

భయంకర వ్యాధిని కుదుర్చుటకు

దివ్యోపధము.

అడ్రెస్:—PRABHURAM ANANT PHARMACY, Bhulewar, BOMBAY.

పశువైద్య వస్తుగుణదీపిక

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ మార్చి నెల 29-వ తేదీ శనివారము

జిల్లాల వెండిగిన్నె ఫుట్ పాల్ పందెములు

ఓరియంటల్ జిల్లా ఫైనల్స్ ఆటయందు విజయము గాంచి వెండిగిన్నెను బడయుట

మద్రాసు, మార్చి 29:—జిల్లాల వెండిగిన్నె ఫుట్ బాల్ పందెముల ఫైనల్స్ పోటీ నిన్న సాయంత్రము ఓరియంటల్ జిల్లా జట్టుకును పోర్టుస్టాఫు జట్టుకును జరిగెను. ఓరియంటల్ జిల్లా వారు గెలిచిరి. నిన్న సాయంత్రము ఆటయందు ఓరియంటల్ వారు వెల్లడించిన సామర్థ్యమునుబట్టి చూడ ఆటయందు వారు విజయము గాంచుటకు మిగుల అర్హులైనవారని చెప్పక తప్పదు. ఈ పోటీయందు ఇరుజట్టులవారు అత్యున్నతముగ ఆడుటచే మిగుల ఆకర్షణీయముగ నుండెను. ఓరియంటల్ జిల్లా వారు 3 గోలులు వేయగల్గిరి. పోర్టుస్టాఫు క్లబ్బు 1 గోలు మాత్రమే వేసిరి. ఆటయొక్క ప్రథమార్ధగంటయందు పోర్టుస్టాఫు జిల్లా నకు గాలి అనుకూలముగ నుండెను. ఈ అర్ధగంటయందు పోర్టుస్టాఫు జిల్లా కొంతవరకు ఓరియంటల్ జిల్లా గోలును ముట్టడించిరి. వీరి తీవ్రస్వభావములకు ప్రతిఘటితము చేయకపోయెను. అర్ధగంట అనంతరము ఓరియంటల్ జిల్లా గాలి అనుకూలముగ నుండెను. ఈ జట్టువారు ఏకదీక్షతో తమ శక్తులన్నియును ఉపయోగించి తీవ్రముగ పోర్టుస్టాఫు గోలును ముట్టడించిరి. పోర్టుస్టాఫు జిల్లా ఆటగాళ్లు ఓరియంటల్ జిల్లా ఆటగాళ్లను ప్రతిఘటించుటకు అసమర్థులగుటచే నిశ్చేష్టులైనట్లు ఊహించవలసివచ్చెను. కుప్పస్వామి చతురతకు పోర్టుస్టాఫు జిల్లావారు అసమానులైరి. ఓరియంటల్ జిల్లాకు చేరిన కుప్పస్వామి మొదటిగోలును వేసెను. పోర్టుస్టాఫు జిల్లా బ్యాటరు వీరి ప్రయత్నములకు చాలావరకు ప్రతిఘటించిరి. కుప్పస్వామి మరల తన వ్యవస్థాపకముతో మరియొకగోలును వేసెను. పోర్టుస్టాఫు జిల్లాకు చేరిన సాటితో అనునతడు, గోలు మాత్రము వేయగల్గెను. ఓరియంటల్ జిల్లావందు కుప్పస్వామి, సి. సి. బాన్, అమిర్, వెరుహాల్ గార్లు ఆయుధముగ నాడిరి. పోర్టుస్టాఫు జిల్లావందు సావిత్, ఓకల్లేమాన్, ఓహోరా, బర్నెట్లు గార్లు బాగుగ నాడిరి.

బహుమతులను పంచివెట్టుట.

ఆట ముగిసినపిమ్మట బహుమతులను యస్. ఇ. ఏ. ఏ. ఉపాధ్యక్షుడు సి. సి. సంబంధమొదలియార్ గారు బహుమతులనిచ్చిరి. మొదలియార్ గారు బహుమతునివ్వకపోయినను విజయముగాంచిన జిల్లాను అభినందించి అపజయంగాంచిన జిల్లావారికి తననానుభూతి తెలిపి వారు మరియొక వత్సరమున గెలిచేదరుగ యని కోరిరి. విరవ మొదలియార్ గారు జిల్లాల బాగాగారి గొప్ప వెండిగిన్నెను ఓరియంటల్ జిల్లా వారు గెలిచిన కుప్పస్వామి గారికి నొసగిరి. జిల్లావకు చేరిన 11 ఆటగాళ్లు వేర్వేరుగ చిన్న వెండిగిన్నెలు బహుమతులుగ నివ్వబడెను. ఆటయందు పాజయముగాంచిన పోర్టుస్టాఫు జిల్లా ఆటగాళ్లందఱు వేడిపతకము లివ్వబడెను. అధ్యక్షునికి పందెములతో పభి ముగిసెను.

మొసూరు యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షలు

హిందీ రెండవ, మగ చదువుటకు

అవకాశ నియ్యబడుట

కొంగూరు, మార్చి 28:—యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్ష రెండవభావంలో జర్మనీ భాషను తీసివేయవలయునని యు. డి. స్థానమున హిందీ భాషను చేర్చవలయుననియు ఎక్జామినేషన్ బోర్డువాడు నూచించిరి. ఈ నూచనము ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించుచు ఉత్తరువులను ప్రకటించిరి. మిడిలుస్కూలు పరీక్షవరకు విద్యార్థులు ప్రైవేటుగ పరీక్షకు పోవచ్చునని కూడ మరీయొక ఉత్తరువు ప్రకటించబడినది. గ్రామాలయందు లందుండు విద్యార్థుల పాకర్లార్థమై ఈ ఉత్తరువు ప్రకటించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

వ్యవసాయమే ముఖ్యవృత్తిగా గల మన భారతదేశమున పశుపోషణ మత్యంతావశ్యకమునకు నిర్వివాదాంశము. రైతు జీవనము కండ్రపుట్టి గలదిగా నుండినచో దేశము స్వతంత్రమైనదిగా నాధారపడజాలదు. రైతు జీవితము పశుసంపత్తి మీద ముఖ్యముగా నాధారపడియున్నది. ఆవిరియంతయును లెక్కకు మిక్కిలిగ పక్కటిల్లుచున్న యీ యాధునిక కాలమున గూడ వ్యవసాయ నిర్వహణమునకు పశువుల సాహాయ్యము తప్పనిసరియగు విధమును సమకాలిక వ్యవసాయశాస్త్రజ్ఞులు గుర్తించుచునే యున్నారు. కాని ఈ ప్రాముఖ్య విషయము రైతువర్గముయొక్క దృష్టిపథమునుండి విరమించుచుండుట సంతాపకరమైన విషయము. పశుసంతతియొక్క ఆరోగ్య సంపదలమీదనే తన యొక్క బలాబలము లాధారపడియున్న వసు విషయమును రైతు సోదరు లెంతో ప్రముఖ గుర్తించిన నంతమేలు భగవత్పూజి పరిణామావధాయందు ప్రకృతిరూపక కష్టనష్టములు నొరులేని పశువర్గమునకు గూడ దప్పినవికావు. అందువలన వ్యాధిరూపక కష్టనష్టములకు లోనగు గోగణము నట్టి యిక్కట్లులనుండి తప్పించుట పశుసాహాయ్యము తన జీవయాత్ర ఉపయోగించుకొను మానవుని కనిపెధర్యము. పశువులవలన సంపూర్ణ లాభము పొందు రైతు జీవితములకు యటుండ జీవకార్యము సహజ ప్రవృత్తిగా గల మానవునకు తన తోడిజీవియగు పశుసముదాయమును దుర్భర మగు రుగ్మతవలన గలిగిన వేదనానలమునుండి తప్పించ బ్రయత్నించుట తప్పనిసరి యగుచున్నది. అందులకు ప్రపంచపరిణామ నిర్దిష్టమునకు తోడ్పడిన మహానీయులు మన కనేక శాస్త్రములను ప్రకృతిగా నొసంగియున్నారు. వానిని పోషించుటయు పోషించి ప్రయోజించుటయు మనకర్తవ్యములు.

ప్రాచీనభారతీయ విజ్ఞానపతాకము నింకను దేశదేశముల నెగురవేయుచున్న శాస్త్రములలో వైద్యశాస్త్రము గూడ నొకటి. పశువులయముల్యునిలనుగురించిన మన పూర్వులు పశువైద్యమునాత్ర ములంగరతలములకముగ లెరింగియుండిరి అనూత్రములందుమించు “జనవాక్య” సదృశములై యుండుట గ్రామజీవనరహస్యమును గుర్తెంగినవారి కందరికిని సువ్యక్తము. అట్టి ముల్యుశాస్త్రసంఘములు రాసురాసు కాలపు ప్రవాహములో బడి రూపుమాయుచున్నవి. ఇందులకు 2 కారణములుగలవు. వాడుకలో నున్న వైద్య నూత్రములు విశేషించి గ్రంథములనుండి పోవుటకట్టి, రైతులకు పశుపోషణముమీదగల యనురాగము సన్నగిలుట రెండు. ఇందులో మొట్టమొదటిలో పమును దీర్చు వైద్యముతో శ్రీయుత ఏజెల్ల శ్రీరాములు చొదలిగా రిదివరకు “పశువైద్యచింతామణి” పశు ప్రవాశ్రేణి చికిత్సలుమున్నగు గ్రంథములను స్వాభావికవయముల నాధారపరచుకొని, విరచించి యాంధ్ర కృషినిలల కర్పించియున్నారు. వానిలో బేర్కొని వివిధ వస్తుగుణములగుర్చి ప్రస్తుత గ్రంథమున నీ “పశువైద్య వస్తుగుణదీపిక” విరచింపబడినది. “పశుపోషణ” శీర్షికలో పశుపోషణాశ్రయకత, పశుగణాచార నిర్వచనము మున్నగు విషయములను జక్కగ నిర్దేశించియున్నారు. “వస్తుగుణ దీపిక”లో పశువైద్యశాస్త్రమునందలి సూత్రములను శ్రీయారాధమంగ బరిచింపజేయుటకు గావలసిన విషయ ప్రరణమును, వస్తుప్రకృతియును, బేర్కొనబడియున్నవి. అండ్ల యుక్తవయసులందునా నీవైద్యశాస్త్రమునుండి మిక్కిలక మూలక కొంగబడిన గుణములు సంపూర్ణముగ బేర్కొనబడి యున్నది.

దేశభాషలలో శాస్త్రపతన మనవరమని గుర్తించబడు నీకాలమున నిట్టి వస్తుశాస్త్ర గ్రంథము లెంతయు ప్రోత్సహింపదగినవి శ్రీరాములు చొదలిగా రు పల్లెటూళ్లలో వానాటికి చివికిరూపు మాయమన్న పశువైద్య శాస్త్రమును పునరుద్ధరించి భావికృషి నలుల కత్యంతకృతజ్ఞతా పాత్రులైరి. ఇట్టి ప్రాముఖ్య గ్రంథ ప్రచురణమునకు దోహద మొసంగి సామాన్య జీవనమునందలి కష్టనష్టములలో తామును పాల్గొనజూచుట శ్రీ చల్లపల్లి రాజాగారి మహోన్నత గుణసంపదకును ప్రపంచ పరిణామనూత్ర విజ్ఞానమునకును నిదర్శనమై యున్నది. కర్షక జన భూస్వాములకు మధ్యగల కుప్పాధార సమృద్ధికిని ప్రబల నిదర్శనముగాక మానవని మనవి.

బొల్లిని మునుస్వామినాయుడు,
బి. ఏ. డి. ఎల్. ఎం. ఎల్. సి.

మొత్తము	గోవులు	బuffలు	పశువులు	జనవరి 1-న	జనవరి 1-న
మొత్తము	గోవులు	బuffలు	పశువులు	జనవరి 1-న	జనవరి 1-న
గోవులు	88	76	...	3.8	+ 2.8
బuffలు	86	75	...	1.7	+ 0.1
పశువులు	94	73	...	0.1	- 0.9
మొత్తము	90	77	...	2.3	+ 1.3
గోవులు	101	76	...	0.1	- 0.5
బuffలు	99	75	...	0	- 0.5
పశువులు	...	...	0.1	0.5	- 0.8
మొత్తము	98	77	...	0.6	- 0.2
గోవులు	99	77	...	0.8	- 1.2
బuffలు	92	76	...	8.7	+ 1.8
పశువులు	87	79	...	17.6	+ 15.0
మొత్తము	92	74	...	2.3	+ 0.3
గోవులు	96	68	1.6	2.8	X 1.8
బuffలు	94	72	...	0.4	- 1.0
పశువులు	99	77	...	2.1	+ 0.4
మొత్తము	88	78	...	18.4	+ 15.8
గోవులు	98	77	...	8.4	+ 1.9
బuffలు	89	79	...	4.9	+ 1.5
పశువులు	...	...	...	5.9	+ 2.7
మొత్తము	86	77	...	4.5	+ 1.7
గోవులు	90	76	+	1.9	- 1.5
బuffలు	92	77	...	0.2	- 0.8
పశువులు	91	80	...	0.1	- 0.1
మొత్తము	92	68	...	1.9	+ 1.0
గోవులు	82	68	0.2	0.9	0
బuffలు	72	52	0.5	4.4	- 1.7
పశువులు	70	58	0.2	7.3	...

సర్కారులు:—ఆకళము నిర్మలముగ నున్నది. శీతోష్ణ నితి మామూలుగ నున్నది.
డక్కను:—అనంతపురములో 0.1" వర్షించెను. కడపలో ముప్పు దట్టముగానున్నది. ఇరుట పగటివేళకు 6 డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో 8 డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్నూటకము:—ముప్పు విస్తారముగ నున్నది. కడపలో పగటివేళకు 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేళకు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. సా. రాయణయ్యగారు,
పశువైద్య శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు ఎన్నిక

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారుగారు, యాక్రిండి ప్రకటన గావించుచున్నారు:—ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము చాప్టరు 28, సెక్షన్ 8 ననుసరించి శ్రీయుతులు ఏ. కాశ్యప్ రావు, కే. వి. ఆర్. స్వామిగార్ల సెనేటు సభ్యత్వము అంత మొందుటచే సెనేటుసభయందు భాగీపతిసాహాయ్య శ్రీయుతులు, బి. వి. సి. యతిరాజులు నాయకులయి. యర్. సి. వి. సి. హెబ్, జాన్, యం. ఎల్. సి. గార్లు యాధానిష్ఠానములకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ఏరియా యందు నివసించుచున్న మద్రాసు కాపనసభ్యులచే ఎన్నుకొనబడిరి.

త్యాగరాజస్వామి ఉత్సవము

తిరువయ్యూరునందు, కావేరీతీరమునందలి శ్రీకావ్యస్థుల మన శ్రీ స్వామివారి సమాధిస్థలమున కట్టించిన దేవాలయమున శుక్లప్రత్య బహుళపంచమి మొదలుకొని జరుపబడిన మూడవ ఆరాధనవైభవముల వివరము. సమాధిస్థలమున సద్గురు శ్రీ త్యాగ రాజస్వామివారి యారాధనోత్సవములు, అనగా జనవరి 19 నుండి 24 వ తేదీనడుచు, అభిషేకపూజాలంకార మహానివేద నలు మొదలయిన యుత్సవములు, వేదపారాయణములతోడను, సుప్రసిద్ధులయిన విద్యద్విదూషీచరణుల భక్తిరసభరితములయిన సంగీతపారికథా కాలక్షేపములతోడను, యథోచితముగ జరుప బడి ప్రతిసంవత్సరమునందును ఎచ్చునుండెడి వేదవేల స్త్రీపురుషుల శ్రేష్ఠశ్రోత్రముల కానందముగ గలిగించినవి. గానవిద్యాభి మానులయిన శ్రీయుతులు, మేజిస్ట్రేటుగారు, మునసబుగారు, నబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు మొదలగు మహోన్నతులు తగిలు పోలీసు బందోబస్తులు మొదలయిన ఏర్పాట్లుచేసి ప్రతిదినము దయతో వచ్చి సన్నిధియందుండి సద రక్షణములు జరిపించి వారికి శ్రీ సద్గురు త్యాగరాజస్వామివారియొద్ద భక్తిని ప్రదర్శించి స్తోత్రార్థములను నడుకటి సంవత్సరములయందు కంఠెను ఈ సంవత్సరము చాల బాగుగానే ఉత్సవములు జరుపబడినవి యందఱును ఏకకంఠముగ నని యున్నారట అంతకును శ్రీ స్వామివారి ప్రభావమే కారణముగదా?

ఐదుదినములకు గాన పారికథా కాలక్షేప కైంకర్యము నొసర్చినవారి నామగోచరములు:—
శివరామ భాగవతులు, తంజావూరు - నల్లీ పరిణయము
బాయి భాగవతులు, తంజావూరు - ఓచేలోపాఖ్యానము
కృష్ణస్వామి భాగవతులు, తంజావూరు - లక్ష్మణశతకీ
జి. సుబ్బరామ భాగవతులు, తంజావూరు - రామదాసుచరిత్ర
కపిస్థలం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు - వికటవిద్యోదయము
ప్రాతఃకాలములయందు సన్నిధిలో నున్నవిద్యులగు విద్యాంకులు పూటవాద్యములు, గానవినివదములు, నాగస్వరాదులగు కచేరీ కైంకర్యములు, ఫిడెలువాద్యములు మొదలగునవి జరుపి యున్నారు.

స్త్రీలు
దాసుర లి పాటకచేరీ కైంకర్యము
శ్రీ సుతి నాగపట్నం మీనాక్షినుండరహృత్ - పాటకచేరీ
తంజావూరి జానకి అమ్మమ్మ - పాటకచేరీ
మద్రాస్, త్రిపురసుందరిబాయి - రుక్మిణీకల్యాణము
తంజావూరు శ్రీకాంతం కన్య - సీతాకల్యాణము
నెలం, తాయారమ్మమ్మ - సీతాకల్యాణము
ఇట్లు వైది పేర్కొనబడినవారాయా దినములయందు కైంకర్యము జరుపినారు. సదగు ఉత్సవమునకు ద్రవ్యసాహాయ్య ము చేసిన మహారీయుల నామగోచరములు, (సనవివరములతో) పేర్కొనబడుచున్నవి.

శ్రీయుతులు నిడపాదిమంగలం రంగరాధ మదలియారు వారు రెండువస్త్రాల బియ్యము, టి నారాయణంగారు రెండు బస్తాలబియ్యము, కే. నటరాజన్ గారు ఒకబస్తా బియ్యము, దయచేయించిరి. హైకోర్టుజడ్జి సర్ సి. బి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు రు. 50, విశ్వదాత, దేవోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, రు. 40, టి. ఆర్. భామచంద్ర రావుగారు 30, దివాన్ బహదూరు బాలసుందరం నాయుడు రు. 25, రిటైర్డ్ ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరు, కే. నరేశయ్యగారు 25, కే. ఎస్. కేసరి 15, రావుసాహెబు జయరాంనాయుడు 15, పి. ఎమ్. పార్థసారథి అయ్యంగారు 15, బి సిద్ధప్ప 10, అద్దేవల్లి సత్యనారాయణ 10, పి. వణ్ణులంగు మొదలియారు 10, పి. వెంకటాచారి 10, శ్రీ జగన్నాథభక్తసభవారు 10, రావు బహద్దర్ నూరా లక్ష్మణశాస్త్రి 10, రావుబహద్దర్ వెంకట రాఘవులరెడ్డి 10, శ్రీ ఆర్వో 10, తన్వా ఉడేవరలురెడ్డి 10, పి. రంగస్వామిరెడ్డి 10, మామిడి సుబ్రహ్మణ్యంరెడ్డి 10, తాతా నాగయ్యరెడ్డి 5, ఎమ్. శంకరయ్యగారు 5, ఒకానొక రామభక్తుడు 5, ఎమ్. మునిసామినాయుడు 5, దొరసామి నాయుడు డైమండు మల్లెంటు 5, పి. ఆర్. నరేశయ్యగారు 5, సుతా 5, పి. ఆర్. నమశ్శివాయమొదలియారు 5, మణిలి రమణమొదలియారు రు. 5, గడ్డే రంగయ్య నాయుడు 5, వెల్లం కవయ్యరెడ్డి 5, పి. రామయ్యగారు 5, శ్రీమతి ఆండాళ్మమ్మగారు, టి. సుందరమ్మమ్మ (ఒకసభన) 13-8 రాజాతి య్యమ్మ 5, పప్పు కామాక్షి అమ్మమ్మ 2, కమలాబాయి 5, లా. బాయి 2 రామలింగంఅమ్మమ్మ 10, పి. అపరంజి య్యమ్మ 5, తిరువెంకట మునిలియారుపత్ని 5, మైసూరుఆది లక్ష్మమ్మగారు 5, పమ్మసనీ బాయిగార్లు - (వెండి సరిగమాల ఎచ్చించిరి.) వెరసి-రు. 459-8-0.

సదగు ఉత్సవకైంకర్యము వరుచేసినవారి మోటారు గుర్రులు, కాఫీ ఫలాహారాది భోజనముల కయిన కర్పణలు, లంకార పూజలకు కావలసిన పుష్పములు, పండ్లు పన్నెగరాల గుర్రులు, లెట్టు, పందిరి, అలంకారములు, రైలుటికెట్లు మొదలవాటి కయిన కర్పణలు, దే వా ల య ము నొ ద్ద ను

దీదల సంవత్సరమునకు, పరివారకలగను పనివాంఛను, సంబరములు, ఈ నామాలు మొదలగువాటిని ఆయన నెలపులన్నియును మొత్తము రు. 675 రూపాయ లయినది.

ఈ ధర్మకార్యమున కన్నివిధముల సాహాయ్య మొనరించినవారిని, ఉచితముగ మోటారు చ్చినవారిని, గాన-పారికథా కైంకర్యము చేసినవారిని, సద్గురుస్వామిల పనులకై దేవాపరిశ్రమ చేసినవారిని, ఉత్సవ దర్శనార్థ మరుదించిన భక్తబృందమును శ్రీ సద్గురుస్వామిలు సమస్త సన్మంగళములు కలిగించుచు సదా రక్షించుచుండవలయుననియును, ప్రతి సంవత్సరమును నిత్యోధికముగ నుత్సవకైంకర్యమునకు సాహాయ్యపడు చుండు లాగున జేయుచుండును గాక యనియును ప్రార్థించుచు అందఱు కును నా భక్తిపూర్వకవందనము లిందుమాలముగ సమర్పించుకొనుచున్నదానన.

ఈ నడుమ రోజులుగ గానసభలకు పోవుచుండుట మొదలయిన పలుకారణములచేతను సకాలమున దీనిని వత్రికాముఖమున దెలుపకాలనగుదులకు మన్నింప బ్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీత్యాగబ్రహ్మదాసి, శౌంకభూరి నాగరత్నం, చెన్నపట్టాచ, మార్చి 20.

శాంతి నైసికులు

నైసికులుగా చేసేవారు ఏప్రిల్ మొదటి తేదీనుండి బయలుదేరవలసియుండురు. ఒకవత్సము రోజులు తప్పకుండుండురు. రెండునెలలైన నాన సత్యగ్రహరంగముం దుండొచ్చును. సర్కారు వారు బైరుచేయుచో, ఏడాదివరకు బైరులోనుండువలసి రావచ్చును అంతకులోపల ప్రభుత్వము లొంగవచ్చును. జయలక్ష్మీ మనసేనల వరించవచ్చును. ఎవైనను ఒకసంవత్సరమువరకు గ్రామంతరములనుండవలసి రావచ్చును. ఆయోడాది కాలములో కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయవలసియుండును.

స్వసాయమున్న వారు దాని నెత్తికేసి భూములు మక్తాలకు యివ్వాలెను. కొద్దిగా పాడిపశువులకుంచి మిగిలినవి ఆచ్చులెను. భోజనమునకు కావసిన ధాన్యముంచి మిగిలినవి విక్రయించాలెను. రోజుగాడుకు అక్కరలేని నరాస్తిని ఆచ్చు వచ్చును లేదా భద్రపరచుచ్చును. ఏడాదికి సరిపోవు రొక్కమును నిల్వచేసి రావలెను. ఇట్లుచేసినచో ఇంటనుండువారికి చిక్కులందవు. న్యవహార బాహుళ్యముగలవారు పవర్ ఆఫ్ అటార్నీలు యిచ్చుటమేలు. ఆస్తులనుగూర్చి యితరఏర్పాట్లు చేయుట అనవసరమా, అనుమానాస్పదమా, అద్దెర్యచూచకము.

వాదిప్రతివాదులు తమదావాలు రాజీగా పరిష్కరించుకొనుట శ్రేయస్కరము. లేనిచో, బైరులోనుండి సాక్షులుగా పిలిపించుకొనవచ్చును.

పూర్వస్వరాజ్యార్థమైన సంగ్రామములో ప్రస్తుత ప్రభుత్వసంబంధము పూర్తిగా విస్మరించుట ఆశ్చర్యము. కాని వనముండుండు వ్యవధిలోపల బంధనాశనము పూర్తిగాదు గనుక యితరసమపాటులు వాలొచ్చించి, అన్ని రీతులైన చిక్కుల సడలిండుకొని శాంతిసేనలో చేరుట ముఖ్యకర్తవ్యము. ఎట్టియిబ్బందియు ఆలంకముగా పరిణమించరాదు. ప్రభుత్వమును ప్రపంచమును విస్మయమున ముంచితేయు నంతటి త్యాగప్రదర్శనము ఒక్కరూపసందర్శనము జరుకారణమగును. కాన లక్షలకొలది చేరవలెను.

అనంతపురం, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

భీమా తమాషాలు

సర్వవిధములూ అమెరికా ఇప్పుడు ప్రపంచములో అగ్రస్థానము వహించినది. మిగుల భాగ్యవంతమైన దేశము. ఒక దేశముయొక్క భాగ్యమును నిర్ణయించుటకు భీమాకంపెనీలు కూడ ముఖ్యధారము. భీమా వ్యాపారములోకూడ అమెరికా అగ్రస్థానము వహించినది. వారు జీవితముల భీమాలోను, అగ్ని భీమాలోను, సముద్రపు భీమాలోను గాక సత్ప్రసరన, చిత్రములైన వస్తువులను, అవయవముల భీమావ్యాపారము మొదలగు నవి నవీనపద్ధతులమీద చేయు వ్యాపారము మనకు మిగల ఆశ్చర్యముగ నుండును.

బప్తరు కీటన్న అనే సినిమా కంపెనీవారు తమ ప్రదర్శనములలో పువయోగించు ఒక ఆవును కాలిఫోర్నియాలో ఒక భీమాకంపెనీలో ఇజవిడిచి రూపాయలకు భీమాచేయించినారు.

సినిమా ప్రఖ్యాతి వహించిన చార్లెస్చాప్లెన్ తన ప్రదర్శనములలో పువయోగించు దుస్తులను 10 వేల పౌనులకు భీమా చేయించెను.

ఒక లండను సినిమా కంపెనీలో ఒక నటకురాలు తన గాజు కన్నును (4) నాలుగు పౌనులకు భీమా చేయించెను. ఆమె నాలుగు 7 పిల్లింగు చొప్పున ప్రీయము చేల్లించును. టెటెటెటె ఆను సినిమా నటకుడు తన ప్రఖ్యాతికి కారణభూతము లగు తన కండ్లను ఇజవిడిచి పౌనులకు భీమా చేయించెను.

మిన్ ఫేమర్ బీ అను నటకురాలు 1926 ఫిల్మ్ లో తన చిరునవ్వును ఏబదికేల రూపాయలకు భీమా చేయించినది.

మిన్ వెరల్ వైట్ అను ఒక యువతిమణి తన బంగార లాహర్యమును 60 వది వేలరూపాయలకు భీమా చేయించినది.

ఇవటూరి సోమసుందరం.

నిడదవోలు తాలూకా ప్రాథమికవిద్యాసంఘ

తృతీయ మహాజనసభ
ఈ మహాజనసభ కోవూరు గ్రామమునకున్న శ్రీ కేంకటాచల కళాభవనమునందు 19-4-30 తేది శనివారంనాడు శ్రీమంత్ ఎం. శీతారామచార్యులు బి.ఎ.ఎల్. టి.వారి యాజమాన్యమున జరుపబడును గాన విద్యాభిమానులు ఉపాధ్యాయులు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థింతులు.
కోవూరు } కలగ సరసింహారావు,
29-3-30 } కార్యదర్శి.
తాడంకి.

ఇదివరలో నిచట నెలకొల్పబడిన హైస్కూలు-10-8-29 తేదీ బెజవాడయందు జిల్లాబోర్డు మీటింగులో భాయపరుపబడినది. చుట్టపట్ల గ్రామాదుల, కన్నటికి పెంటరుగానున్న ప్రదేశముందు స్థాపించినందులకు బోర్డువారు వందనీయులు. దీనికి ఒక్క బిల్డింగు మాత్రమే యున్నది. ఇంకను రెండు బిల్డింగులు, ఆటప్రదేశము కావలసియున్నది. వైస్రొకర్యములు పెంటనే పూర్తిచేయుట బోర్డువారిపనియై యున్నది.

వీరవనేని గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరి

భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్., లాహోరు

స్థాపితము 1896.

33 సంవత్సరముల నుండి జయప్రదముగ భీమావ్యాపారము చేయుచున్న

పూర్ణమగు స్వదేశీ భీమా కంపెనీ

1923-వ సంవత్సరములో పాలనీదారులకు రు. 1,000/ లకు సం॥ 1కి రు. 20 చొప్పున లాభము పంచిపెట్టినది. ఇంత పెద్దమొత్తమును లాభముక్రింద పంచిపెట్టగలిగిన మొట్టమొదటి కంపెనీ ఇదిగో.

హిందూదేశమునం గంటిలను సభాభిములు, ప్రాంచి ఆఫీసులు చీఫ్ ఏజెన్సీలు, గలవు.

అస్తి మొత్తం	మునుగు	ఒక కోటిరూపాయలు
సంవత్సరాదాయం	"	80 లక్షలు
చెల్లించిన భీమామొత్తం	"	62 "
1928 ఫిల్మ్ లో ఇచ్చిన క్రొత్త పట్టాలు	"	150 "

సరసముగ ప్రీయముచేట్లు. క్రొత్త భీమల పద్ధతులు. ధారాళముగ సౌకర్యములు. స్త్రీలుకూడ భీమా చేసికొనవచ్చును.

సమర్థులగు ఏజెంట్లు కావలెను. (ఏవరములకు వెంటనే వ్రాయుడు)

వై. గవరాజు,	పి. కుష్మాస్వామి అయ్యర్,	దంతూర్ శాంతయ్య,
ఇన్ పెంగు ఆర్డర్ టెక్నిక్యల్, బెజవాడ	ప్రాంచి పెట్రోలి, 81 తంబుచెట్టిపేథి,	ఆర్డర్ టెక్నిక్ ఇన్ పెక్టరు, సామగ్గ కోట,
కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలకు,	మదరాసు.	గోదావరి, విశాఖపట్నము, గంజాం జిల్లాలకు.

భారతీయ వైద్య విరుదముల

యగౌరవము

హిందూదేశములో డాక్టరు పరీక్షల విరుదములను
ఇంగ్లాండులో గౌరవించరట

లాహోరు, మార్చి 26—భారతదేశ వైద్య వేత్తల సంఘముయొక్క పంజాబుశాఖవారు అత్యవసరపథ యొక్క జరిపిరి. ఇక ముందునుండియు భారతదేశములో వైద్య పరీక్షల యందు తీర్పులై వైద్యవిరుదములను పొందినయెడ అట్టి పరీక్షల యందె ఇంగ్లాండు సాక్షాత్తుండు ఐర్లండు దేశములలో ఉత్తీర్ణులైనవారితో సమానముగా భావింపబడకూడదని నిర్ణయించుచు గ్రేటుబ్రిటనులోని జనరలు మెడికలు కౌన్సిలువారు తీర్మానించిరి. ఈ ఆగౌరవ తీర్మానమునుగూర్చి చర్చించుటకై పంజాబులోని భారతీయ వైద్యవేత్త లందరూ సభ చేసిరి. ఆ సభలో యీక్రింది తీర్మానములు చేయబడెను.

ఇందుకు ప్రతిక్రియగా చేయవలసిన వ్యవహారము జరుపుటకై ఢిల్లీ అసెంబ్లీ సభవారును రాష్ట్రీయ శాసనసభలవారును బునే ఆలోచించవలయును. ఇండియా గవర్నమెంటువారు యీ క్రిందిరీతిగా ప్రతిక్రియలను జరుపవలెను. 1. ఇకముందు నుండియు భారతదేశములో వైద్యశాఖయందు ఉద్యోగముల కై వచ్చెడివారందరూ భారతదేశమందలి వైద్యపరీక్షావిరుదములనే పొందియుండవలెను. అట్టివారు గ్రేటుబ్రిటనులో రిజిస్టరులయిన వీరుడులను తగిలించుకొనివచ్చుటవల్ల ఉద్యోగము ల్లాసగబడవు.

2. అఖిలభారత వైద్యవేత్తల సమితియొక్కటి నెలకొల్పబడవలెను. అట్టి సభయొక్కటి నెలకొల్పబడువరకును రాష్ట్రీయ వైద్యవేత్తల సభల వారే ప్రత్యామ్నాయముగా వ్యవహరించవలెను.

3. భారతదేశములో డాక్టరులందరూ భారతదేశములో తయారైన బేషములను సాధనములను మాత్రమే వీలైనంత వరకు ఉపయోగించవలెను. (ఆ.ప్రె)

సిద్ధాంతి-తిప్పవజ్జుల రామశర్మగారు (తిరుపతి) గురించిన ప్రమోదాత పంచాంగము. — ఈ సిద్ధాంతిగారు తిరుపతి మహాంతు గారి ఆశ్రమము, వెలనాడువారు. ఈ పంచాంగమునందు ధర్మసంబంధ వివృతి వచనములు తిరుపతి, తిరుచానూరు, కాళహస్తి దేవస్థానముల ఉత్తమ విశేషములు మున్నగునవి చాలకలవు. గోగోష్ఠి కాలేక్షత్ర, జనిత గోగనివృత్తి విధానములు, శుభశకునములు, అంగస్మరణము వహూవరుల పాఠనములు, ఆనంద, అమృతాది యోగములు, ప్రయాణవిషయము, సమృద్ధిచంద్రుడు, నక్షత్రములు, పండుగలు, పర్వములు, మున్నగునవి పటములతో గూడ నిండు వివిధ రింపబడెను. ప్రతి నెలకును నవగ్రహచారమునుగూడ వ్రాయబడెను. వర్ష యోగములు, గర్భ ఋతువులు, ప్రత్యోత్సవముల పట్టిక మున్నగునవిగూడ కలవు.

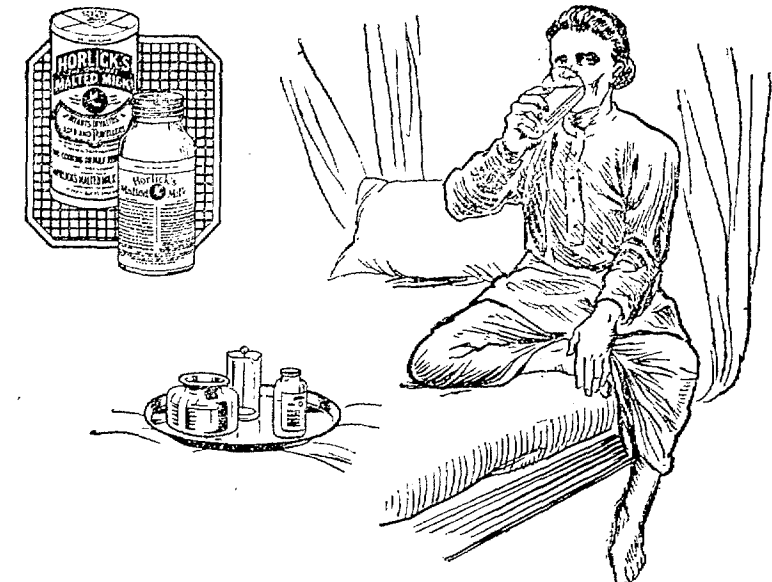
గృహలక్ష్మి

స్త్రీల ఆరోగ్య సాభాగ్యముల పెంపొందిండుట కేర్పడిన సచిత్రమాసపత్రిక

సాలుచందా. రు 4. విడిపత్రిక అ. 6.
|| ఏప్రిలు 1930. ||

స్త్రీలవ్యాసములు.
శ్రీసందర్శనము—స్త్రీమతి స్థానాపత్తి రుక్మిణమ్మగారు
సౌందర్యము—నర్దుణములు—స్త్రీమతి జ్ఞానాంబగారు
లోక్కుపల్కులు—స్త్రీమతి అద్దంకి అనసూయ దేవిగారు
నిశాప్రార్థనము—స్త్రీమతి బాగ్గ మూడి బాసకమ్మగారు
యొక్తిలేక—స్త్రీమతి పాణికా రమణమ్మగారు
విదాకులచట్టము—స్త్రీమతి కొడాలి పరిపూర్ణ బాలామణిగారు
స్త్రీమతి లలితకుమారి.
స్త్రీమతి స్థానాపత్తి రుక్మిణమ్మగారు.
స్త్రీఅబలకాదు—స్త్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు
ఇవిగాక ఇతర వ్యాసములు, ఏకవర్ణ త్రివర్ణ చిత్రములు గలవు. మేనేజరు—

‘గృహలక్ష్మి’ కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు నెం 752 ఎన్నూరు, మదరాసు.
Also at Madras News Agency, Mount Road.

మరల ఆరోగ్యమును పొందుటకు త్వరపడుడు!

వ్యాధి, జ్వరములు దేహమును నుంగ జేసి, బలమును నశింపజేయును. త్వరలో కుదురుటకు ఎముకలు, కండకములు, నరములు, మెదడు వగైరాలకు బలమొసగుటకు ప్రకృతికి దామాషాప్రకార మవసరమైన వస్తువులుగల ఆహార వివ్వవలెను. అనేక సంవత్సరముల పరిశోధనచే ఇంగ్లాండునందు మిక్కిలి జయమొందిన రసాయన శాస్త్రజ్ఞుడు విలువ గల ఆహారపదార్థములు ఆనగా ఆంగ్ల దేశపు ఆవుపాలు, బార్లీ గోధుములు సత్తువగైరాల మిశితముచే ఒకవస్తువును కనిపెట్టిరి.

కవిస్తులందరూ, మంచిదుకాణాదారులూ హార్లీ క్లప్సు విక్రయించుచున్నారు

మదరాసునందు ఆంధ్రగాయకుడు

నెప్పల్లె

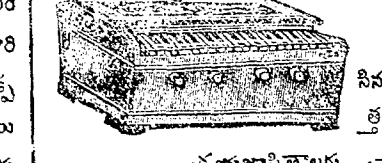
బ్రహ్మశ్రీ వి. యల్. శాస్త్రిగారి కుమార్తె వివాహ సూత్రసంబంధమున ఆంధ్రదాక్షిణాత్యుల మాడికతో బ్రహ్మసంబంధమును నొక సంగీతకచేరి యీ నెల 25 వ తేదీని మదరాసున జరిగియుండెను. ఇందు ముదిలిబందరువాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీవి సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు గాత్రజ్ఞులుగను, శ్రీ తిరుపార్కడల్ కృష్ణమాచారి, శ్రీసీతాంబర దేశాయిగారు ఫిజేలు మృదంగవాద్యకులుగను నుండియుండిరి. శ్రీ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు ఆంధ్రదేశ సాయకముణికోటికి జెందిననా రయ్యు చెన్నపురికి అపరిచితులు. వీరిది బహువక్త్రుని గాత్రము. లలితమును గడగునునముననను అన్ని పోకడలందును వీరి గాత్రము మాధుర్యమును గురిపించును. వీరియొక్క అనాటి కారీరపుసాంపు దాక్షిణాత్యగాయకకోటికి జెందిన రామానుజయ్యంగారి గాత్రమునుగూడ వినిచియున్న దేయనకొనునట్లు సభకరుడెంచిన అనాటి తమిళసోదరులనునహితము బ్రహ్మసంబంధమునుంచెను. 5, 6 మాసములగ పట్టుమననే వసించుచు పలు విద్యాంశుల పోకడల నాలకించి శ్రొతరీతుల నలవరచుకొన్న శ్రీ సత్యనారాయణగారి రిప్పుడు అన్ని విధములను బాణులను ప్రదర్శింప గలిగియున్నారు. భావానుగుణముగ పాడుట వీరి యందొక విశేషము. కృష్ణమాచారి దేశాయిగారును వారివారి వాద్యములయందు చక్కగ నిర్వర్తించి సభారంజనకు లోడ్చుడిరి. గానసారమును గ్రోలకు మరిచెందు సత్వరములపాటు ఇక్కడనే నశింపనిచ్చించుకొన్న శ్రీ సత్యనారాయణగారు ఇకముందు చెన్నపురి ఆంధ్రమహాశయులకు ఎక్కుడు పరిచయములు కాగలరని విశ్వసించుచున్నాను.

నెప్పల్లె గ్రామములో 26-30 తారీఖున సాయంకాలము నుగూరు రి గంబలకు తాడికొండ వీరభద్రయ్య ఆయ్యవార్లు వేంచేసి సభచేసి కాంతివైదికదళములో ప్రతివారిని చేరవలయుననియు, ప్రతి మానవునకు విధిక్యతమనియు, మహాత్మాగాంధీ గారు ప్రారంభింప బోవు ఉప్పు సత్యాగ్రహమును గురించియు ప్రతినారు ఖద్దరును ధరింపవలయుననియు ఉద్బోధించిరి. గ్రామప్రజలందరూ సభకు హాజరై అనందభరితులైరి. మా గ్రామములో యువకుల ప్రాత్యహమువల్ల లజపతి రాయగ్రంథాలయము స్థాపించినాము. గ్రంథాలయమువద్దనే సభ జరిపినాము. మా గ్రామములో పెద్దలు, పిన్నలు విశేషముగా ఖద్దరును ధరించుచున్నారు.

నెప్పల్లె పురవాసులు.

“బి” నక్ ప్లాట్

చాలకాలమువచ్చు మమ్మను అనియు, మనోహర నాథముగలదని ఖ్యాతిచెందిన, “బి” హారి ఆండు 50, ప్రేమచంద్ బోరల్ పిడి, కలకత్తా. వారిచే తం చేయబడినది.

హోమోనియమునగ సిన సామగ్రిలలో పెద్ద త్రములో అమ్మవారల క్రయబాపితాలకు వ్రాయుడు. బెంగళూరు ఏజెంట్:- మనమోహన్ హోమ్స్నియమ్. వర్కన్. చిక్ శేటు - బెంగళూరు

బహుమానము 500 రూపములు

జగద్విఖ్యాతి
గాంచిన

తాయత్తు

తేజ
గొప్ప

సరస్వతి కవచము-(రిజిస్టర్డ్)

నెరవేరిన పనులను నెరవేర్చ గలిగిన-యంత్రమిది యాకటియే

ఈ గొప్ప హిందూతాయత్తు (సరస్వతి కవచము)ను గూర్చి శాస్త్రములందు సంస్కృత శ్లోకము లిట్లు చెప్పుచున్నవి:-

“సర్వగ్రహ ప్రశమనీ నిశ్చేష విషనాశనీ, జయసర్వత్రయదతి, ధానదముతిప్రద” సరస్వతి కవచము నుపయోగించుటవలన భయములు, కష్టములు, గ్రహదోషములు తొలగును. ధన, ధాన్య సౌఖ్యములుగలిగి వర్ధిల్లుగలరు.

దీనివలన సర్వవ్యాధులు తొలగి, అన్ని విషయములందును జయమును చేకూర్చును. శరీరదాఢ్యమును పెంచుచేయును. సర్వగ్రహదోషములు తొలగి, ఉద్యోగముందును, వ్యాపారముందును, చేతిపరిశ్రమలందును దిగ్విజయము చేకూరును. పుత్రులు లేనివారికి దీనిని ధరించుటవలన సంతానము కలుగను.

స్త్రీలకు

ఈ సరస్వతి కవచమును రెండు ప్రవాళములతో (ధర జతరు 1.) ధరించవలయును. స్త్రీలకు దేహదోషము నిచ్చి, సంతానముకలిగి, సంసారముందు సర్వ సౌఖ్యముల నిచ్చును. స్త్రీలపాలిట వరప్రసాదినీ యనదగినది.

గమనించవలయును:- సర్వవిషయములు రహస్యముగ గుంచబడును. యనమతి పైననే యోగ్యతాపత్రములమాత్రం ప్రచురింపబడును.

ప్రత్యేక నోటీసు:- మేము పైన వ్రాసిన శ్లోకము శాస్త్రములనండి ప్రచురించినది కాదని నిరూపించు వారికి రు 500 బహుమతిగా నివ్వబడును.

ఉపయోగించువారు

చెప్పు విషయమును

జాగ్రత్తగ గమనించుడు.

వైద్యాధికారులు,

పోస్టు భాష్టరా (హుగ్లీ) నారాయణపురం 25-9-26.
ప్రియమైన యాద్యులారా,

1926 సం॥రం ఫిబ్రవరి మాసముందు మీరు బాబు టిక్టోయి కృష్ణదాసు, హరారా డాక్టర్ గారి యడ్రముకు పంపిన తాయత్తులు చేరినవి. దానిలో నే నొకదానిని యుపయోగించి మిక్కిలి సంతృప్తిచెందితిని. కావున మరినాలుగు పంపుదు.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ డి. బేంద్రనాద్ దాస్

20258. యమ్. బి. యస్.

47, ఆదియప్పనాయకపీఠి, మద్రాసు.

4-11-24

ఆర్యా,

మియొక్క యద్యుతశక్తిగల తాయత్తును ధరించి డాక్టరు పరీక్షయందు తీర్థప్రదైతిని. అందున రెండవతరగతిలో కృతార్థుడనైతిని. కనుక మీతాయత్తు యద్యుతశక్తిగలిగినది కాబట్టి మరియొక నాలుగు వి. పి. ద్వారా పంపుదు.

విధేయులు,

(సం) డా. సి. నాథముని యల్. యమ్. పి,

సర్జన్ అండ్ ఫిజిషియన్.

పోస్టు, బారియ, బోస్ గవ 10-9-25

గౌరవనీయులారా,

మీరు పంపిన యమోఘమైన శక్తిగల రత్నను గత 3 సంవత్సరములనుండి యుపయోగించి కృతార్థుడనైతిని. కాబట్టి మరికదానిని వి. పి. ద్వారా పంపుదు.

తమవిధేయులు,

(సం) బి. సి. చౌదరి

మెడికల్ ఆఫీసరు,

బంగాల్ ఆసుపత్రి, భాగల్ పూర్

పోస్టు. ఖాజీపూర్ పాబ్నా జిల్లా, బెంగాల్ 1-8-26

ఆర్యా,

భగవదనుగ్రహము వలనను తమయొక్క రత్నధారణవల్ల శిలదినములకే నాకు యుద్యోగముందు హెచ్చుతీతము చేయబడినదని తెలుపుటకు సంతోషమైనది. మీరు తెలిపినదంతయు యదార్థము గనుక మరొకదానిని రెండు పగడములతో సహా నాభార్యకు పంపవలెను.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ యస్. యమ్. రహమాన్

మెడికల్ ఆఫీసరు,

ఖాజీపూర్ ధర్మవైద్యశాల.

చూనార్ ఇ. వి. రైల్వే, రిఫర్ మేటరీస్కూల్,

8997.

19-6-1924

ఆర్యా,

మీరు యిదివరలో పంపిన రత్న బాగుగ పనిచేసియుండుటచే దయయాంచి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపవలెను.

తమవిధేయులు,

(సం) బ్రిజ్ బీహారిలాల్

మెడికల్ ఆఫీసరు.

వస్తాన్ కాలీయరీ కుసుండ్ పోస్టు మన్ భామ్ 11-7-22

మెనర్స్ జి. డి. జోషి అండ్ కో, ఢిల్లీ

ఆర్యా,

మియొక్క జగద్విఖ్యాతిగాంచిన రత్నను 11 మాసముల నుండి ధరించుచుంటిని. దీనిశక్తి వర్ధించు శక్త్యనుగాదు. నామన క్షుణ్ణముండు కోరికలన్నియు ఫలించినవి. నాకు సహాయకారి యగుటవలన నావిశ్రుతుమాడ ప్రోత్సహించుచున్నాను. మీ రత్న యద్యుతశక్తి గలిగియున్నది.

నేడే రు 25 మనియార్డరు ద్వారా సరస్వతిదేవిని పూజించుటకు పంపియుంటిని. మరొకదానిని పంపినయెడల మీకెంతయో కృతజ్ఞుడను.

విధేయులు,

(సం) జె. జి. పిలిస్.

ఇంగ్లాండు దేశపు ప్రజలు

లండన్ 10-8-1926

ఆర్యా,

ఇందు వెంట 10- ఒకరత్న, పట్టుతాడుకొరకు పంపుచున్నాము.

నేను యిదివరలో యొకటి యుపయోగించి దాని ఫలితమును బొందియుంటిని. ఆలస్యములేక వెంటనే బంపుమని యాసింపుచున్నాను.

తమవిధేయులు,

ఆర్ట్ అండ్ డిజైన్ ఎంబ్రాయిడర్ వర్క్స్,

14, సెటిల్స్ వీధి కమ్మర్షి యల్ రోడ్డు,

లండన్ ఇ. సి. 1.

11195-జి. హెచ్. రిడల్ ఎస్ కైర్స్

హైలెండ్ బెరెస్, ఇల్ బెన్, సౌతాంప్టన్ ఇంగ్లాండు 28-8-22

య్యారీండి విధముగ వ్రాయుచున్నాడు:-

మీరు పంపినరత్న చాలయపకారము చేసియున్నది. గాన మరొకదానిని పంపుదు. దీనిధర యిందులో పంపుచున్నాను.

కాలమునకు దగిన నూతన యద్యుతము

ధనశేర్షణం 12-8-27 (గోదావరి)

ఆర్యా,

మీరు పంపిన తాయత్తు నాకు యన్ని విషయములలోను తృప్తికరముగ పనిచేసింది. దీనియొక్క నామము యొకేమాదిరిగ యున్నది. దీని ప్రేక్షామాత్రం సరస్వతిదేవి యంత నమ్మకమైన పనిచేయుచున్నది. కాబట్టి నేను నాన్నే పొతులపచేయు సలహాదేముని నిరుపయోగమైన రత్నలనుచాచి మోసపోకుడి.

తమవిధేయులు,

(సం) పి. బి. సుబ్రహ్ం,

ఆఫీస్ ఇ. ఇ. యస్, లండన్,

మెకానికల్ అండ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు

మునిసిపల్ కమిషనరు

ధనబాద్ 24-11-20

ఆర్యా,

మీరత్న గడచిన 4 సంవత్సరములనుండి ధరించుచుంటిని. దానిగణముల విషయంలో నేనుగ చెప్పనవసరములేదు తమవిధేయులు,

(సం) నాథసింగ్,

మునిసిపల్ కమిషనరు.

పోలీసు యువోగ్సులు

కోర్టు ఆఫీసు డాబ్బిలింగ్ 8-1-27

ప్రియమైన పండిట్ గారు,

మీరు 1924 సంవత్సరం ఆక్టోబరుమాసమున పంపిన గొప్పరత్నకు సంపూర్ణమైన విశ్వాసముతో ధరించి, లాభములను దీనింబరమాసములో బొందితిని. నేనె దినము లగినసామును మనియార్డరు ద్వారా పంపియుంటిని. దీనిని సరస్వతిదేవి పూజార్థమై పంపియుంటిని

ఇట్లు విధేయులు,

(సం) హహల్ పాక్ సిక్ హా,

పోలీస్ కోర్టు యిన్ స్పెక్టరు, డాబ్బిలింగ్

హృషీకేశనారాయణ్, డి. వి. జి. పోలీస్ ఆఫీసు; సెంట్రల్ కేంజి, బుకిపూర్, పాట్నా 26-11-24 లేదయిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“ఒకపర్యాయము తిమిరత్న నుపయోగించి; నాకోరిక లన్నింటిని నెరవేర్చుకొంటిని. దీనిని నాబంధు జరులుకూడ ఉపయోగించి తృప్తికొంది. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారాపంపును.

నిరుపయోగమైన వాటినిచూచి మోసపోకుదు. వివరములకు, లోకు ధరలకు వ్రాయుదు.

కొండను త్రవ్వి ఎలుకను పట్టుట

గాంధీమహాత్ముడు నేనుగుప్తాగారి శిక్షనుగూర్చి
తేలికపాటిగా లెక్కచేయము

అహమ్మదాబాదు, మార్చి 27- తేదీనాడు యలగండ్లపాటి శిక్షను గూర్చి యిట్లు వ్రాసెను. రంజిత్ లో నొక పెద్ద పర్వతము త్రవ్వ వేయబడినది. దాని త్రవ్వకము వల్ల నొక చిట్టి ఎలుక బయటకువచ్చెను. ఉపద్రవకనయిన వాల్మీకిచే బాధితుడైయున్న విఖ్యాత పురుషుడు భారతీయునిపై కేవలము అనవసరమయిన శిక్షాసూచన చేసి నేరవిచారణ జరిపి ఆయనను బాధించి శిక్షించుటకు యీ ప్రభుత్వమువారు ప్రబాదవ్యమును సదరు వ్యవహారమునకై ఖర్చుపెట్టించిరి.

ఇంతయు ఎందుకు జరిగినదన్న యెడల పదిమందికి తెలియజేయబడిన కారణ మేమనగా నేనుగుప్తాగారు రంజిత్ లో రెండు ఉపన్యాసము లొసంగి రట. అటు వంటి ఉపన్యాసాలు ఇప్పుడు ప్రతిసభలోనూ ప్రతివాడును పరిపాటిగా ఇచ్చుచునే యున్నారు. కాని ఆ ఉపన్యాసముల నన్నింటిని గవర్న మెంటువారు సరకుగొనుటయే లేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు తమ తీర్పును చెప్పవలసి వచ్చినందులకు ముందుగా కొన్ని పరిహారోత్తరము చెప్పుకొన్నారు. ఈ మేజిస్ట్రేటుగారి ప్రసాసాస్థితముగల దేశములో ఉన్నట్లయితే ముద్దాయిని విడుదల చేసి ఇట్టి టుంటరి నేరారోపణ చేసినందులకై గవర్న మెంటువారి నే చివాట్లు పెట్టియుండేవారు.

ఈ కేసులోని యీ తీర్పునకు అంత రాక్ష మొకటి కలదు. వల్ల భాయి పటేలు గారిపై ఆరోపించబడిన నేరమునకు ఆయన నిజముగా నిందితుడే అయిన యెడల ఆయనకు తీవ్రమయిన శిక్ష విధించియుండవలసినది. నేనుగుప్తాగారు రాజద్రోహమును చేసినవారేయని నిర్ధారణయైన యెడల 10 రోజులు విడిఖయదు వారి నేరమునకు చాలదు. ప్రజలందరికిని బుద్ధివచ్చుటగా ఆయనకు దిట్టముగా దండింపవలసియున్నది. ప్రభుత్వ వ్యవస్థను పరిశీల్చుట నేరమయినచో, ఆ నేరమును

నిరూపించెడి సెక్షను నిజమేమయినచో, రాజద్రోహమునే మత ధర్మముగా బోధించుచున్న నన్ను గవర్న మెంటువారు యిదివరకే చాలకాలము క్రిందట ప్రాసీహముచేసి దిట్టముగా శిక్షించియుండవలసినదే. గవర్న మెంటువారు మనలో నెవరిపై నా మంచి భయపడి యీ లేదనిన శిక్షలను వేయుచున్నారనిగా ని నన్ను నేర్చుచు తిరుగ నిచ్చుచున్నారనిగాని మీరు తలంపవద్దు.

ఇందులకు కారణము కొంచెము మార నులోచించవలయును. బహిరంగముగా తమ అభిప్రాయమును చాటించెడివారిని శిక్షించుటకు గవర్న మెంటువారు జంతువున్నారు. ఈ గవర్న మెంటువారియెడల ప్రపంచములోని యితర దేశముల వారికి గల అసహ్యము నానాటికి హెచ్చుచున్నది. అందువల్ల లోకభీతిచే యీ గవర్న మెంటువారు వెనుకాడుచున్నారు. దౌర్జన్యవోష మేమియు లేనట్టి విషయములలో ప్రాసీహముచేయుటకుగాని, తీవ్రముగా శిక్షలు విధించుటకుగాని గవర్న మెంటువారికి చేతులురావు. అట్టివి చేయుటకు వారు అశక్తులగుచున్నారు. కనుక దౌర్జన్య రాహిత్యపద్ధతి ఎంత ప్రకృష్టమైనదో మరింత ఋజువగుచున్నది. కాబట్టి యితరకాలమునుండియు యీ సాస్థితం త్రవ్వకమును దౌర్జన్యకళకము లేకుండా కొనసాగింపబడినది. కనుక ఇక ముందు కూడ దౌర్జన్య భయము లేకుండా యీ ఉద్యమము కొనసాగగలదని నూలదృష్టితో పరిశీలించిన బోధపడగలదు. కనుక యీ ఉద్యమమునకు విజయము చేరువలోనున్నదనుట నిశ్చయము. ఉప్పుపన్నునాత్రమే కాదు. దానిలో గూడ స్వరాజ్యమార్గ ప్రతిబంధకములన్నియు తొలగిపోవును. దౌర్జన్యరాహిత్య మనెడి చల్లనిగాలిలో ఎటువంటి పొగయైనను మటుమాదు మగును. (శ్రీ (పె.)

శారదానవలలు

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టిచును

యీనెల 10 వ తేదీలోగా చూస్తాంపు పంపువారికే

ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోట్, గంబంజిల్లా

కావలెను

చురుకైనట్టియు, మంచి పలుకుబడిగలవాడు బాగుగా నిరపడినట్టియు, ప్రజలయొక్క మోదమును పొందినట్టి భీమా కంపెనీ తీరపున పనిచేయుటకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు కావలెను. మా కంపెనీ ఆర్డర్ల జింస ఇన్ స్పెక్టరుగారు సదరు స్థలములందు సంచార మొనర్చి, దరఖాస్తుదారులు చురుకుగా పనిచేయుటకు సహాయపడునట్టి స్థలాల నిచ్చెదరు.

దరఖాస్తులను బాక్సు నెం. 99

C/o ఆంధ్రప్రదేశ్, అని. పంపుకొనవలెను.

ఆర్కాటు, రాజమండ్రి, చిత్తూరు, కాకినాడ, కారవూర్, తుని, కడప, విజయనగరం, ప్రొద్దుటూరు, పర్లాకిమిడి, గుత్తి, శ్రీకాకుళం, అనంతపురం, బరంపురం, నర్సారావుపేట, తేనాలి, గుడివాడ, బాపట్ల, నర్సాపూరు, ఒంగోలు.

Mysore Branch.
152, Commercial St.,
Bangalore.

Madras Branch.
Post Box No. 237
Madras

అపూర్వమైన రకము

సీమకమలములకు, మణులకు

న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయును, లేక ఖర్చున మీరదయచేయుడు.

187-8

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్

కలివిజాసము "శ్రీపత్"

ఫోను నెం 8477

పార్కు-తొను, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి

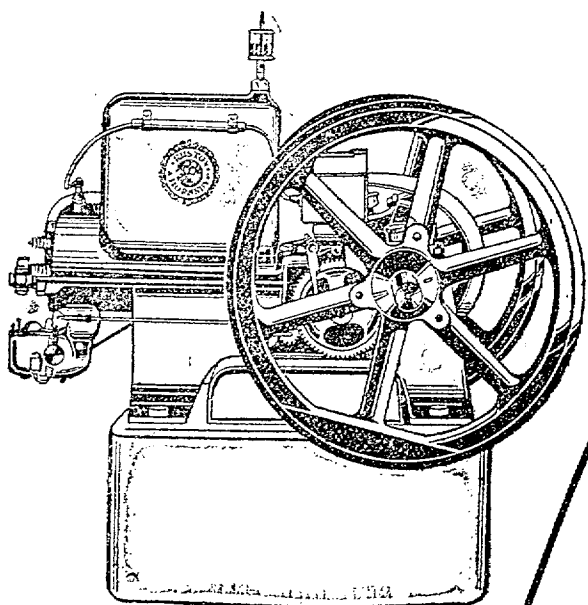
తల్లులకు చువలను వృద్ధిచేయును. అన్ని షాపులలో దొరకు.

నెల బుడ్డి 1-కి రు 1-8.

ఆయుర్వేద నిలయము (రిజిస్టర్డ్) బెజవాడ.

రస్ట్ - హార్న్స్ బీ ఆయిల్ ఇంజన్లు

ప్రతి ఒక్క టియు వాటి జాతులలో శ్రేష్టమైనవి

పి. ఆర్. టైప్ ఇంజన్లు

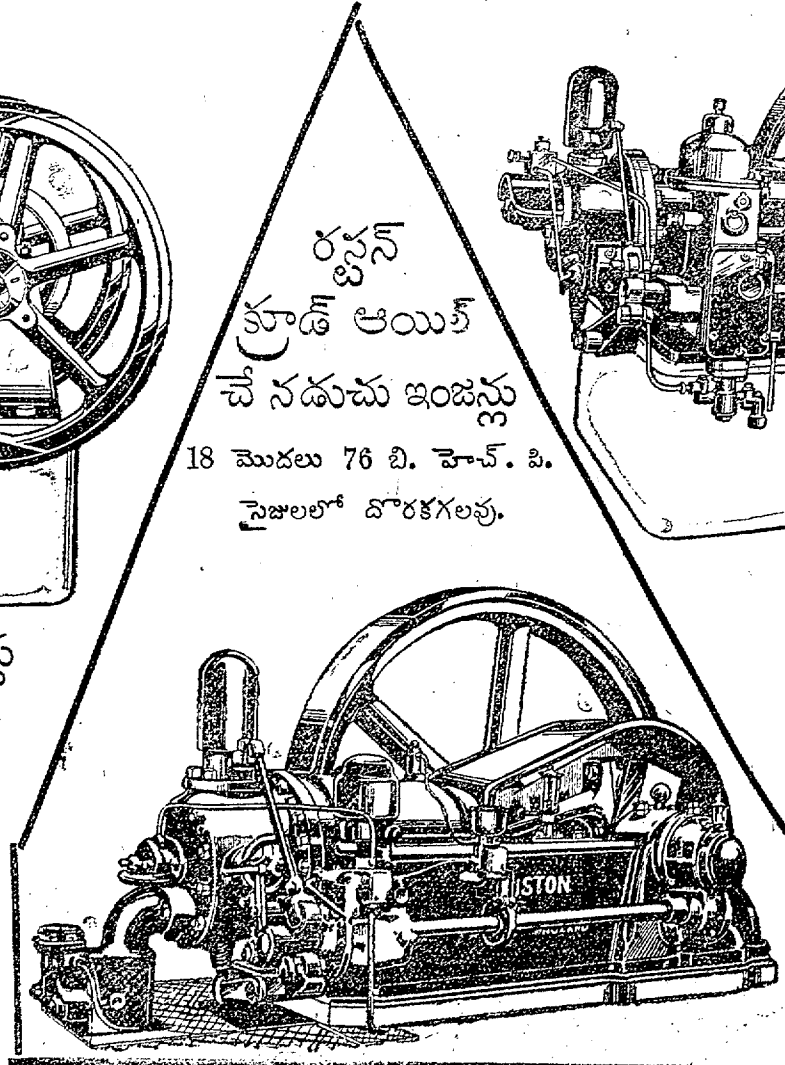
పెట్రోలువల్ల ఆరంభించి

కిరసనాయిల్ వల్ల

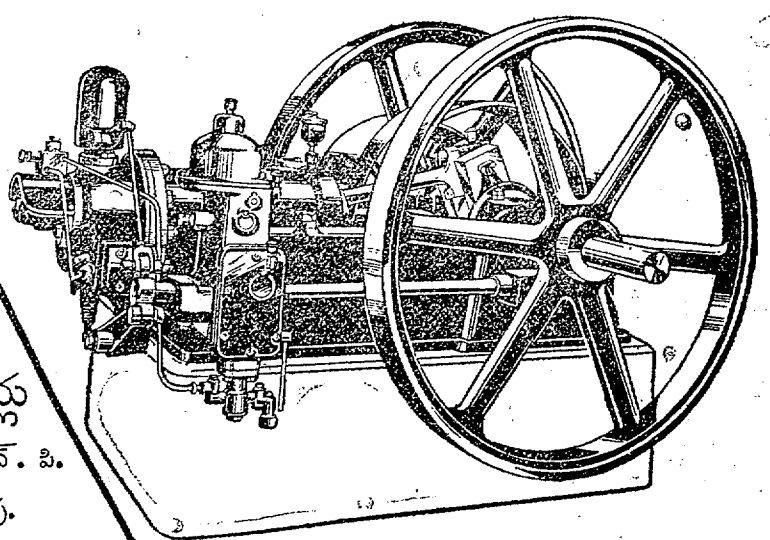
నడపబడును

సైజులు

2 1/2 మొదలు 6 1/2 బి. హెచ్. పి.

రస్ట్
క్రాడ్ ఆయిల్
చే నడుచు ఇంజన్లు
18 మొదలు 76 బి. హెచ్. పి.
సైజులలో దొరకగలవు.

క్లాసు "యమ్"

హాట్ బల్బ్ ష్టార్ట్

క్రాడ్ ఆయిల్ వల్ల నడచును

సైజులు

3 1/2 మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.

ప్లాక్ మద్రాసునందు కలదు.

మద్రాసు రాజధాని ఏజెంట్లు :- మాస్కో ఆంధ్ర కో., లిమిటెడ్., రాయపురం-మదరాసు.

హైదరాబాదు వ్యవహారములు

(ఒకవారం)

ప్రతికానిషేధము

రాష్ట్రీయాల జన్మస్థానం శ్రీకృష్ణానగరం పాలించుటకు స్థాపించబడిన "రెవ్యూ" "న్యూజ్" పత్రికల ప్రభుత్వమువారి యాగ్రహమున కామితముగలవలన నిలిపివేయబడిన, రాష్ట్రీయాల పత్రికలు వేళ్ళపై తెక్కించునన్న యుండ, అందులో 7 ముఖ్యమైనవి నిషేధించబడుటవలన ప్రజల కంటేనియు హానికలిగినదని చెప్పవచ్చును.

"న్యూజ్"

పై పేరుగల పత్రిక కొలదినివలనా బెజవాడనుండి సయ్యదు అసదుల్లా బి. ఐ. కి సంపాదకత్వమున జాతీయభావముతో ప్రచురింపబడునని రూఢిగా తెలియుచున్నది. పై జామరాజ్య సరంకుత వ్యవహారములకు ఈ పత్రిక ప్రాముఖ్యతనిచ్చును.

"ఆన్లైన్ పత్రిక"

ఈ వారపత్రిక శ్రీయూత్ సి. యస్. నాగిరాజుగారి సంపాదకత్వమున బెజవాడనుండి "న్యూజ్" పత్రిక ప్రచురణ తరువాత వెలువడుచున్నది. ఇందు రాజకీయవ్యవహారములు ముఖ్యముగా జాతీయ మహాసభ వివరములు ప్రకటించబడుచుండును.

— యెక్స్‌ప్రెస్ బారల్టాగారు

వ్యవహారములందు పొల్టానుచుండుటవలన ఘోషించబడినది. ఇంతియేగాక వీరివ్రాతలు ముద్రింపబడుటవలన గవర్నమెంట్‌కు విపరీతమైన అనీష్టతలు కలుగుటలు

లేవు, మింటునమ్మెలు

సమస్తము కాంతముగా సమాప్తికొందినవి వివర సంతరించుచున్నాము. కాని కొన్ని పనివాండ్రు అప్పటికిని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుటలు లేవు.

బా పా లా ల్

యందు

వజ్రములకు, బంగారు
వెండినగలకు మీరు నమ్మక
ముంచవచ్చును

నెం. 216, చైనాబజారు రోడ్డు,
మదరాసు.

స్థానికపత్రికలు

గోల్కొండపత్రిక, డెక్కన్ ప్లాస్, రహ్మాన్ డెక్కన్ సుబా డెక్కన్, పత్రికలను ప్రభుత్వమువారు స్టేటువ్యవహారములందు ఎక్కువ వాడుకగా వ్రాయగూడదని హెచ్చరించుటవలన పత్రికలు పీల్చిన పిప్పిలోల చొప్పుదంటువ్రాతలు వ్రాయుచున్నవి. పత్రికలకు స్వాతంత్ర్యముచ్చుటకు మారుగా వానిని నిరోధించుటవలన ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠ పోవుచున్నదని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాము.

ఆంధ్రనిధి

జోగీపేట ఆంధ్రనిధి సమయమున "ఆంధ్రనిధి" నిమిత్తము రెండువేలరూపాయల విరాళములు దొరకినవి. పెక్కు చాగ్గ త్రములును గలవు.

రానమ్మసూడ్ గారు

సయ్యద్ రాస్ మసూద్, మసూద్ జంగ్ బహదూర్ గారు అలిఖుర్ వైస్ చాంబ్లర్ గా నియమింపబడిన తరువాత నిజాం రాజ్యమునకు వచ్చుట ఇదియే ప్రథమ పాఠశాలను వారికి ఇచ్చుట మహమ్మదీయులు "నింనులు" మున్నగుచేయుచున్నారు. వీరి రాకకు కారణము అలిఖుర్ విశ్వవిద్యాలయమునకు కొంత ధనము ఇచ్చుటవలన సంపాదించుకొని పోవుటయే.

PLASMON

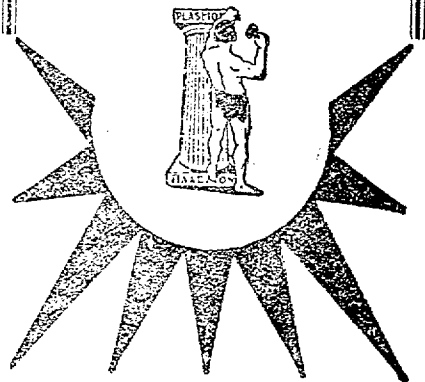
శరీరమున కభివృద్ధి, నూతనశక్తి
నిచ్చు ఆహారము.

ప్లాస్మన్ బలమునిచ్చి పోషించి పెదవును చురుకుగ పనిచేయనట్లును, నరములను తృప్తి కరముగ నుండునట్లు చేయును. మీరు చేయు పనులయందు దృష్టిని నిలుపునట్లును ఆటల యందు ఈశ్వరసహాయముగను, అన్నిటికిని తగిన సమర్థులుగ చేయును. ప్లాస్మన్ బాగుగ వృద్ధిపొందించగల్గి బలమును, ఆరోగ్యమును యిచ్చును. ప్లాస్మన్ కాకములలో చేయు ఫలములందును, పిండి నంటులందును ఉపయోగించవచ్చును. ఇట్లు చేయుటచే చాలి మామూలు సువాసన తగ్గి పోక, యింక రుచిని హెచ్చించును.

దొరుకు ఫలములు:—

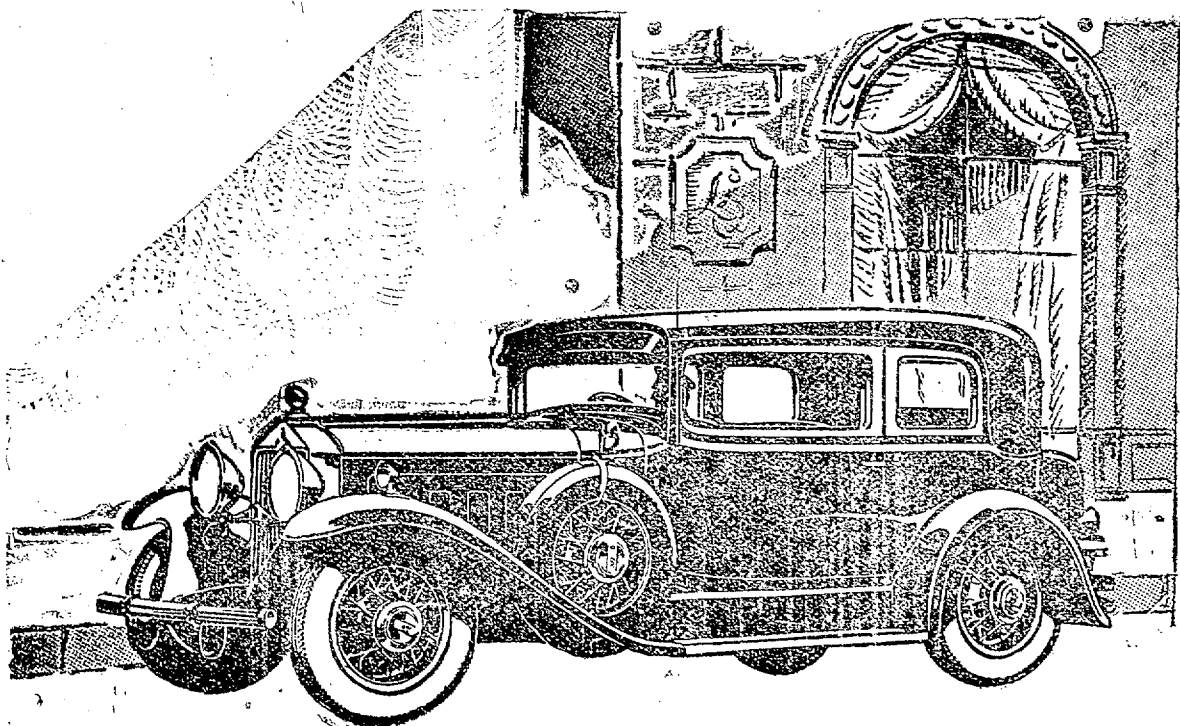
క్యాన్సరు ఆండ్ కంకెనీ గివిటెడ్,
మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ఎ. సి. గోపాలస్వామి అయ్యంగార్,
రిటైరెడు పిల్ల మద్రాసు.

విల్లిస్ - నైట్ (రాత్రి నిశ్శబ్దతవలె నిశ్శబ్దము) విల్లిస్ - నైట్ బండ్లు వేతైనది

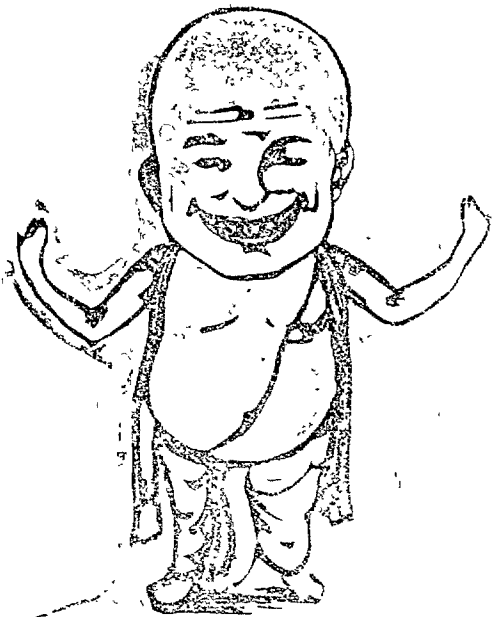
ఆయుజన్ ఒక్కొక్కమైలు వేగముగాపోవు కొలది క్రొత్త ఆహ్లాదము కలుగచేయును. ఆబండి, బాహాటకమైన స్థలములోను జననమృత్యుమైన పట్టణములలో కదలునప్పటికి, ఊయతోకూడిన పులిపోవునట్లుండును. ఈ ప్రసిద్ధిచెందినబండిలో మోటారుచేయుటలో వసతులులేవు అని నీవు చెప్పు - ఏర్పాటులేదు - ఎట్టి ఉపేక్షయులేదు - విలువైనది, నిశ్శబ్దమైనది, అందమైనది - అసాధారణమైన బండియే.

నిశ్శబ్దము — బలము — అందము

సింపున్ ఆండ్ కో లిమిటెడ్,
మదరాసు, ఉదకమండలము, తిరుచనాపల్లి

అమోఘం

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకం)

ఎల్లయ్య

ఎల్లయ్య—మాతమ్మకి పాతికేళ్లు.
పుల్లయ్య—ఇరువై ఏళ్లని నాతో చెప్పాడే.
ఎల్లయ్య—అయిదు సంవత్సరములు వచ్చిందాక, వాడికి వట్టు లెక్క పెట్టడం రాలేదు.

సర్కసు

ఒకడు—సర్కసుకు నిప్పంటుకుంటే.
ఇంకోడు—సర్కసులో నిప్పయినేవా డున్నాడు.
వాడికి కబురు పంపితేవరి.

ఖిర్చు

గుమాస్తా—మా నేజరు వెయ్యిరూపాయలు కాశేశాడు.
పుస్తకంలో ఏమని వ్రాసింది?
ఇంకోగుమాస్తా—నిల్లర ఖిర్చుని రాము

నాదం

పాటకుడు—మొన్న గోక్షహాలులో నేనుపాడితే నా నాదం ఎట్లా వ్యాపించిందో కనిపెట్టావా?

నేనీహితుడు—అది స్వేచ్ఛగా వ్యాపించడానికి గాను చాలామంది లేచిపోయినారు.

జీతం

నటుడు—నాటకంలో ఆల్లరపుతున్నది.

మా నేజరు—ఎందుచేత?

నటుడు—నాయకుడు యధాలో చావనివుంటే, చావ గుండా నిలుచునే ఉన్నాడు. ప్రేక్షకులు నవ్వుతున్నారు.

మా నేజరు—బాకీవున్న జీతం ఇప్పుడే ఇస్తానని చెప్పు.

ఆలస్యం

ఒకడు—మీ ఆఫీసులో గుమాస్తాపని ఖాళీఅయిందని నిన్నాను నాకిప్పించా?

మా నేజరు—ఆలస్యమయింది వెళ్లకాదు.

ఒకడు—ఎవరికయినా ఇచ్చారా?

మా నేజరు—ఇయ్యలేదు. నవ్వు ఇరవై సంవత్సరాల కింద దరఖాస్తు పెట్టితే ఇచ్చేవాడినేమో? నీకు నమస్సు చెబి రింది.

పేరు

ఉపవ్యాపకడు—ప్రపంచంలో కల్లా గొప్ప ఉపవ్యాపకలు ఎవరు?

సభికుడు—నేను చెప్పతాగాని, మీ పేరెవరో చెప్పండి.

గాడిదె

కొత్తగుమాస్తా—నన్ను మా నేజరు గారు గాడిదె అని అన్నాడండి.

పాడుగుమాస్తా—నన్ను మొదట గాడిదెఅనే అన్నాడు. ఇప్పుడు నేను మే నేజరు గారికి ముఖ్యుడి నయినాను. అందు చేత నువ్వు దిగులుపడబోవు.

ధర్మం

బిచ్చగాడు—అయ్యా ఒక కాని ధర్మం చెప్పండి. మీకు పుణ్యం వస్తుంది.

ధర్మికుడు—నవ్వు బుద్ధిగావలెనని అతడుగారి డబ్బు అడగండి.

బిచ్చగాడు—మీదగ్గర లేనదాని నేనెట్లా అడిగేదండి. ఉన్నదాన్నే అడిగానండి.

అబద్ధాలు

మా నేజరు—అబద్ధాలు అడుతున్నావు. ఇందుకు శిక్ష ఏమిటో తెలుసునా?

నాకరు—ఏమిటండి?

మా నేజరు—కొంతకాల మయితరువాలనిన్ను ఊళ్లకు పనిమీద పంపిస్తాను.

పెత్తనం

భర్త—నీకు ఇంటి పెత్తనం గావలెనా?

భార్య—అక్కరలేదు, డబ్బు నాచేతి కిస్తుంటే చాలును.

మాట

ఒకడు—ఎల్లయ్య మాట నిలుపుకుంటాడు.

ఇంకోడు—నిలుపుకోక ఏం చేస్తాడు? అతనిమాట ఎవరికి కావాలి?

నేన

భార్య—ఎవరయినా బాధ పడుతుంటే మీరు వాళ్ల కష్టం ఎప్పుడయినా తీర్చారా?

భర్త—తీర్చుకో? నిన్ను పెండ్లి చేసుకొని నీ కష్టాలను తీర్చలేదా?

అర్ధరాత్రి

కాకా నేబిలు—అర్ధరాత్రివేళ ఎక్కడికి వెళ్తున్నావు? నీ పేరుచెప్పు.

పాడుడు (అలోచించి)—మీటింగుకు వెళ్తున్నాను. పోనియ్యి.

కాలు

బిచ్చగాడు—అమ్మా నా ఎడమకా

యజమానురాలు—మా యింట్లో

విల్లు

ఒకడు—మీ పేనమామ విల్లు

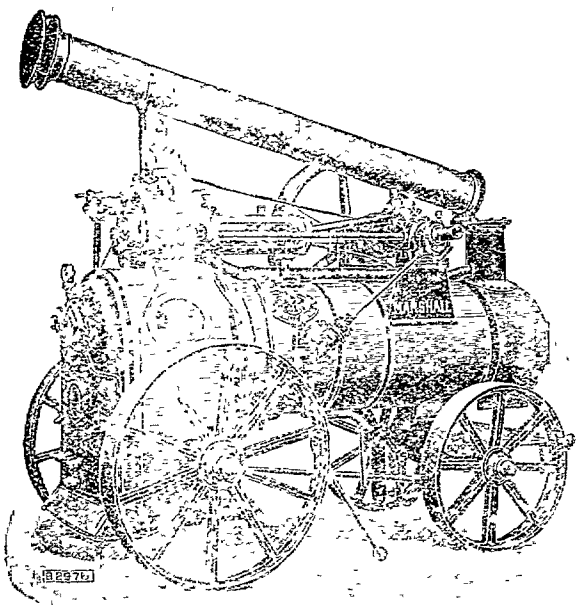
జ్ఞాపకం పెట్టకొన్నాడా?

ఇంకోడు—పెట్టుకున్నాడు. అందుకే పోలేడు.

మర్యాద

పెద్దమనిషి—అయ్యా, సిగరెట్టుకావలెనా?

అతిథి—అక్కరలేదండి.

“మార్షల్”

“యస్” తరగతి పోర్ట్లబుల్ స్టీమ్ ఇంజను

నవీన పద్ధతులమీద తయారై,

దృఢముగానుండుటకు, చిరకాలము మన్నుటకు

వీలగునట్లు విశేషాంశములన్నిటిని పొందియున్నది

ఈ ఇంజన్లు రైసుమిల్లులకు, పిండి విసురుడు యంత్రములకు, రాళ్లు తయారొనర్చు యంత్రములకు గానుగ యంత్రములకు తారుపోసి గట్టియొనర్చు యంత్రములకు సెంట్రీఫూగల్ లేక యితర పంపుల, కొయ్యపనియొనర్చు యంత్రములు, ప్రత్తియంత్రములు, యిండ్ల కట్టడ మునకు తదితరములైన పనులకు తగుమైనవి.

M 27 ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు

మార్షల్ సన్స్ అండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీరు:

9. సెకండ్ లైసు బీచ్, మద్రాసు.

ప్రాంచి—బెజవాడ.

పెద్దమనిషి—కాపిగాని లెంజూనుకాని తెప్పించేదా?
అతిథి—అక్కర లేదండీ.
పెద్దమనిషి—చీట్లపేక అడుతారా?
అతిథి—అడనండీ.

పెద్దమనిషి—పోనీ, మా ఇంట్లో ఆకులున్నాయి, విల్ల
కుట్టి పెడతారా?

సంగీతం

సంగీతపాటకుడు—మీకు మంచి సంగీతం ఇవ్వ మేనా?
ఎల్లయ్య—ఇవ్వ మే. అయినామీరు కాన్సేప్టుపాడండి,
మోటారు

ఎల్లయ్య—మీ ఆయన మోటారుబండి కొంటాడలే
పుల్లయ్య—అందుకే నే యత్నం చేస్తున్నాను.

ఎల్లయ్య—మోటారు పెట్టే దానికి ఇల్లుకట్టిస్తున్నారా?

పుల్లయ్య—మోటారుబండి చెడిపోతే బాగు చేయ్య
డం ఎట్లాగో, బండితలకిందులయితే ఏంచెయ్యాలనో తెలిపే
పుస్తకం కొని చదువుతున్నాను.

కాళీ

ఎల్లయ్య—మీరు కాళీకి ఎప్పుడు పోతారు?

పుల్లయ్య—ఇంకా రెండేళ్లు. అందుకే నే సిద్ధం చేస్తు
న్నాను.

ఎల్లయ్య—రెండేళ్ల నాటికి ఇప్పటినుంచి సిద్ధం చెయ్య
తానా?

పుల్లయ్య—అక్కడికిపోతే, హిందీభాషవస్తేనేగాని
పనిసాగదని, హిందీపుస్తకాలకోసం వ్రాశాను. అవి రాగానే
హిందీ నేర్చుకోవడం మొదలుపెట్టుతాను.

ఉపన్యాసం

సభాధిపతి—ఈరోజు ఉపన్యాసం ఇచ్చే ఆయన
ఆమెరికాదేశీయుడు. ఆయనతోలు తెల్లనిదయినా, ఆయనకూర్చ
యం మనవల్లే నల్లనిదే. అందుచేత, మీరు శ్రద్ధగా వినవలెనని
కోరుతున్నాను.

కోర్కె

ఉపన్యాసకుడు—మనమల్లులు కోర్కెల్లోనుంచి వచ్చా
రని సందేహంతో ఉంది, మీకు తెలుసునా?

సభికుడు—మీరు కోర్కెల్లోనుంచి వచ్చారేమోగాని,
మేము మామూల్లోనుంచే వచ్చాముండి.

లెక్కలు

తండ్రి—మావాడికి ఇంటికి లెక్కలు ఇయ్యబోకండి.
టీచరు—ఎందుచేత?

తండ్రి—రయిలు దగ్గరనుంచి ఇంటికి రావడానికి ఎంత
నేపు పడుతుంది అని మీరు లెక్కఇస్తే, మావాడు వెల్లివచ్చే
టప్పటికి స్కూలుటయం అయిపోయింది, వాడికి యీరోజు
పాఠాలు పోయినయి.

కారణం

టీచరు—నిన్న మధ్యాహ్నం స్కూలుకు రాలేదేం?

బాలుడు—మా నాన్నను సర్కసుకు తీసుకు పోవలసి
వచ్చిందండీ.

వ్యాసం

ఒకడు—సుప్రసానిన “నిరంతర సంచారం” అనే
గ్రాంథు ఏమయింది?

ఇంకోడు—అవ్యాసాన్ని నేను ఎన్నిపత్రికలకు పంపి
చి నా బుల్లి నాదగ్గరే వచ్చింది.

ఒకడు—అదిగూడ నిరంతర సంచారం చేస్తున్నది
గాబోలు.

పెట్రోలు

మోటారు ప్రయాణికుడు—నామోటారు బండికి పె
ట్రోలు అయిపోయింది, నేను లొందరగా పనిమీద అవతలి
గ్రామానికి వెళ్లాను. మీరు పెట్రోలు నాకు బదులిస్తే, పది
రూపాయలిస్తాను. మీవల్ల నాకు ఎంతో ఉపకారం కలుగు
తుంది.

మోటారుబన్నవాడు—అట్లాగే పెట్రోలు ఇస్తాను
పదిరూపాయి లియ్యండి.

మోటారుప్రయాణికుడు—(ఉరుచేరింతరువాత) మీకేం
పని?

బన్నవాడు—నేను పెట్రోలు తీసుకొనిపోయి అమ్మ
కుంటాను. మీకు ఒకటిన్న కావలెనా?

వ్యాయామం

ఎల్లయ్య—సుప్రసానిన ఏంవ్యాయామం చేస్తావు?

పుల్లయ్య—మోటారుకారులో ఎక్కి పీకాడకు పో
తుంటాను.

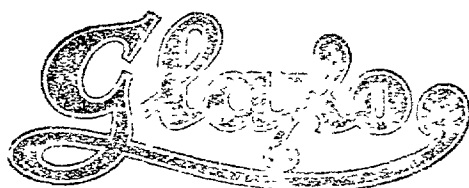
ఎల్లయ్య—అదేం వ్యాయామం?

మీ చిన్ని బాలుడు.

రాజు. అతడు బలముగాను, ఆరోగ్యముగాను
పెరుగునట్లునర్పవలెను. అందువలన మీకు పేరు ప్రతి
వ్వలు గలుగును. రాజాహారమైన - గ్లాకోస్ యావిగ
యములో మీకు చాల సాహాయ్యమొనర్చును. ఇతర
ములెవ్వియు చేయజాలవు.

2

గ్లాకోస్, ఆరోగ్యవంతమైన పదార్థములు
చేసిన పాలాహారము.

ఆల్ఫ్రెడ్, యుగం అందు కో, లెమిల్
(ఇంగ్లాడులో ఇంకాకొన్నలేటు చేయబడినది.)
తపాలపెట్ట సెం. 40 మదనాను.

8067

పుల్లయ్య—అపాయం లేకండా ఇంటికివచ్చిం తరువాత
నాకు సంతోషంగా ఉంటుంది. అందువల్ల నాకు ఆరోగ్యం
నిలుస్తుంది. వ్యాయామం ఆరోగ్యానికిగా?

సంతోషం

ఒకడు—రామయ్య ఎందుకు అంత సంతోషంగా ఉ
న్నాడు?

ఇంకోడు—మోటారు బండి చాకగా కొన్నాడు.

ఒకడు—సుప్రసానిన ఎందుకు ఇంత సంతోషంగా ఉ
న్నావు?

ఇంకోడు—నాకు పనికి రాని మోటారుబండిని, రా
మయ్యకు అంటగట్టాను.

స్కూలు

ఒకడు—నాకు స్కూలుకంటే ఇష్టంలేదు.

ఇంకోడు—ఎందుచేత?

ఒకడు—నిజంచెప్పినందుకు, మాప్తరు ఒకసారి నన్ను
కొట్టాడు.

ఇంకోడు—అటువంటి దురభ్యాసం నీకు తరువాత పో
యిందా?

ఇల్లు

ఒకడు—ఎల్లయ్యగారి ఇల్లు ఇదేనా?

ఇంకోడు—ఇదికాదు.

ఒకడు—ఈ వీధిలోవుందా?

ఇంకోడు—ఉంది.

ఒకడు—నంబరేమిటో చెప్పండి.

ఇంకోడు— నంబరు ఇంటిగేటుమీద వుంటుంది,
చూడండి.

తాగుడు

పెద్దమనిషి— నాకునిన్న చూసినప్పుడు, తాగుడు అల

వాటు లేదని చెప్పితే, నాకు సంతోషంవచ్చింది. ఇప్పుడు
నిన్ను చూస్తే తాగుతున్న దురుకావారంవస్తున్నది.

తాగినవాడు—మీకు విచారంవస్తే, నా కిక్కడు సంతో
షంగా వున్నానండీ.

మిత్రు

ఒకడు—ఎల్లయ్య నాకు ఖరీదుగల వజ్రపుకొన్నాడు.

ఇంకోడు— వాయిగా నిగ్రహిస్తావా?

ఒకడు—వట్టేశాను. దాని ఖరీదు అందుకుంటే దిగులు
వేసి, ఎల్లయ్య తాత్రికంతా నిగ్రహిస్తాడు.

వదుపు

పెద్దమనిషి—ఎందుకు వదులుతున్నావు?

బాలుడు— నేను పొగబడినందు ఆకుకొంటున్నాను.
ఇవ్వాలే కుక్రవారమని తెలియక తనివారమని అడుగుంటున్నా
ను. ఇప్పుడు నాకు కుక్రవారమని చెప్పారు. మేష్టరు కొడ
తాడేమోనని వదులుతున్నాను.

మీ జబ్బులకు?

నవీన జర్నలుచికిత్సను

పొందుడు, దీనిలో భీతి కలిగించే ఇంజక్షన్లును అపకర
వనులున్ను లేవు. క్రియలు అస్థిమృతము, దూరదేశములం
దుండువారుగూడ సులభముగా పొందవలసిన చికిత్స. ఆలోచిం
పక వివరములకు వ్రాయుము.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
40, Central Avenue, Calcutta.

అవతేషన్ అవసరంవేకుండవరిబిజిన్సుబుడ్
యెంతకాలమునుంచిఉన్ననుకుదురునో.
నాటువాపుఉన్ననునెలదినములకుగుణ
ముజావనయెడలమీసామ్ముముదరాయి
ప్రైదము.1సేసారు4-0-0 వి.పి.భర్త్యువేరు.
డాక్టర్.రత్నం బ్రదర్సు,మెడికల్ హా.
మారుతేరు. కు.వ.సిల్వా.

మీ ముఖవర్చస్సుకు అవసరమైనది.
“4711” వానిమింగ్ క్రీము
పగటియందు ఉపయోగించుటకు అమోఘమైనది.
“4711” ఆదర్శనీయమైన ముఖగుండ పరుండటక
మునుపు నూత్న రంగులను పరిశుభ్రపరచి, “4711”
కోల్డు క్రీముతో దద్ది, అది చక్కగా పనిచేయునట్లు
పురికొల్పుడు.

“ఫరు కొలోను నందలి అమూల్యము”

సాందర్య దేవతాలయమున నిరంతరము స్వీకరింప
బడు పూజాద్రవ్యములు లావణ్యము ద్విగుణకృత
మగుటకు వలయు సాందర్య పరిమళములు; వీని
కంటే నమూల్యములగు నిధులను ఆఫరు గూడ
“4711” ఎడికొలోను కంటేను పరిమళము, పేరు,
ఖ్యాతి వగైరాలు గలిగినట్టియు యిందులో చేరిన
టాయికెట్లు కంటేను నొసగజాలదనుట నిశ్చయము.

“4711” ఎడికొలోన్, “4711” ఫ్రోజో
క్లోక్. “4711” లిక్విడ్ పౌంపు “4711”
టాలకమ్ గుండ, “4711” ఎడికొలోన్
క్రీము నబ్బు పెట్టె 1-కి 3 బిళ్లలు గలవి. “4711”
ఎడికొలోన్ బాత్ సబ్బు పెట్టె 1-కి 3, 6 బిళ్లలు
గలవి “4711” బాత్ గుండ గలవి.

మనోహరమైన ఈవస్తువు లన్నిటకీ
రిజిస్ట్రేషన్ “4711” సీలం,
బంగారు రంగు
లేబిల్ గలదు.

4711 Eau de Cologne

“4711” నెంబరు మార్కుగల ఊదా, బంగారు వన్నెలు గల చీటీలు గలవి నమ్మకముగ యుండగలవు.

(ప్రతినిధి:—

మెసర్స్ రాబర్టు బ్లావ్ (ఇండియా)

సెంట్రల్ బ్యాంకి బిల్డింగ్, బాంబాయి.

స్త్రీలలో సంఘసంస్కరణ

విద్యా వ్యాప్తి

పంజాబు (టానోరు)

(శ. సుబ్బారావుగారు)

పంజాబు స్త్రీలలో సంఘసంస్కరణ వ్యాప్తిగా నున్నది. ఆంగ్లవిద్య, సంస్కృతవిద్య చదువున వారు గలరు. ఘోషా లేదనియు చెప్పవచ్చు. బహిరంగస్థలములలో జరిగే సభలన్నిటికి పురుషులు వచ్చినట్లే స్త్రీలుకూడ చాలమంది వచ్చెదరు. యీవ్యాప్తి యంతటికి క్రింద కేవలమైన 40 గంగారాము, లాలా లజపతిరాయ ముఖ్యకారకులై యున్నారు. సిక్కులు మహమ్మదీయులు, హిందువులు వేరువేరు స్త్రీ సంఘములను స్థాపించి స్త్రీలకు విద్యావ్యాప్తికై వృత్తిపాఠశాలలు సహా లాహారునందు ఏర్పరచిరి. యీ పాఠశాలలకు గవర్నమెంటు వారు గ్రాంటు నిచ్చుచున్నారు. గంగారాము బ్రష్టు అను పేరిట చాలా ఆస్తిని ప్రజాసేవకై దానము చేసెను. లాహారు పట్టణములో మూత్ రోడ్డున సుమారు 12½ లక్షల రూపాయితో గట్టిన బిల్డింగును (మూత్ రోడ్డు అనగా చెన్నపురి లో మాంటురోడ్డునంటిది) యిచ్చెను. యీ బిల్డింగులో చాలమంది వర్తకులు సాఫులను పెట్టుకొనిరి. చాలా అద్భుతమయి యున్నది. ఒక అనుపత్తిని గట్టియిచ్చెను. పంజాబు సేవనలు బ్యాంకులోని 60 షేర్లున్న కొంత భూవసతిని రొక్కముగా 10 లక్షల రూపాయలు విలువగల ఆస్తిని బ్రష్టుగా యిచ్చె

ను. యీ ఆస్తి అంతటిమీదవచ్చే సామ్యతో స్త్రీ విద్యకు, విభవావవాహ ప్రాశ్నాహమునకు మున్నగువాటికై వినియోగించుటకు తగిన నిబంధనలు ఏర్పాటుచేసి యుండెను. క్రింద క్రింద లాలాజీ తాను స్వంతముగా 75 వేల రూపాయలను యిచ్చి తన విద్యులపై 60 వేలు వసూలుచేసి యీసామ్యతో స్త్రీలకు ట్యూటర్ కులోసిన్ అను వ్యాధికై నొక ఆసుపత్రిని కట్టి యిచ్చెను. ఈ ఆసుపత్రిపు సంఘములను సంస్థాపన ఆరోగ్యప్రచారమును స్త్రీలలో చేయుటకై నొక బ్రయినింగు స్కూలును స్త్రీలకు ఏర్పాటుచేసిరి. ఈయిస్కూలులో ఎం. ఏ. ప్యాసు అయిన ఆహమెద్ భా అను ఆమె నిర్వహించుచున్నది. కోఆపరేటివ్ సంస్థాపన పాఠశాలలను ఏర్పాటుచేసికొనిరి. ఖద్దరు పడకడం విషయములో స్త్రీలు మనదేశములో వలెనే వెనుకబడి యున్నారు. మనదేశములోని స్త్రీలు కట్టే వస్త్రముల విలువ స్వల్పమే. అరవవేళియులు పట్టుచీరలను వాడుట కలదు. పంజాబు స్త్రీలు మొఖములుపట్టు, ఉన్నివస్త్రములును విరివిగా వాడుదురు. లాగులను వడ్డలను వాడి సన్నని వస్త్రమును పేలిమిముసుగావేసుకొని కాలవముకప్పుకొందురు. కాలిని జోడువుండును. చదువునకు స్త్రీలు సంఘసేవకున్న విద్యావ్యాప్తికిన్ని ఎక్కువ శ్రద్ధను తీసికొనుట గలదు. విదేశీవస్త్రములను గట్టినను రాజకీయాందోళనలో స్త్రీలు వెనుకబడక సభలకు హాజరగుటయు, వార్తాపత్రికలను చదువుటయు మనదేశముకన్న బాగుగనే యున్నది.

వితంతుశరణాలయము-రాజమహేంద్రవరము

వీరేశలింగము పంతులుగారు స్థాపించిన వితంతు శరణాలయమును ఇటీవల శ్రీయుతులకు ఎమ్. ఏ. ముత్తయ్యచెట్టి గారును యు. మంశే్వరరావు ఎమ్. ఏ., ఎల్.టి. గారును దర్శించి అందు వితంతువుల యభివృద్ధి నిమిత్తము జరుగుచున్న యేర్పాటులకు తమ యాహుదమును వెలిబుచ్చుటయేగాక తమంతటాముగా ముత్తయ్యచెట్టి గారు 150 రూపాయలను మంశే్వరరావుగారు 5 రూపాయలును విరాళముల నొసంగినందులకు మిక్కిలి వందనీయులు.

ప్రస్తుతము శరణాలయమున 19 మంది బాలికలు గలరు. వితంతు కాంతల దైన్యము తొలగింప తలంపుగలవా రెల్లరు తమ శక్తికొలది ధనసాహాయ్యము చేసి శరణాలయము పలువురకు ఆశ్రయమిచ్చునట్లు చేయుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

హితకారిణి సమాజము. } కామరాజు హనుమంతరావు, కార్యదర్శి.
27-3-30

దేశభక్తి

కాకరపట్నం, 18-3-30 ఈ గ్రామములో ఆలమారు కాపురస్తులు బ్రిటీష్ సరసింహదేవి సత్యనారాయణగారు తమ భూమిని వివాహసందర్భమున కాంగ్రెస్ కు రూ 116 లను, సాంబూరూరినిదికి రూ 150 లను, పట్టిలో భూమి 200 స్వదేశీకాలవలను యిచ్చి తమ దేశభక్తిని తెలియపర్చిరి. భగవంతుడు ఆశీర్వాదించుగాక.

చర్ల వెంకట్రావు.

లాహోరులోని అప్పారెడ్డి, జిహంగీరు, మహబూబ్, రకీ
 జహీ సేంగు పరిచాలనలలో కట్టబట్టుకుంటూ రాము, యిటుకతో
 కట్టిన, బ్రిటిషు పరిపాలన లోనిర యీ భారతీయులలోని అధి
 నమైన నాటిండియన్ స్పృహ పురిపించు లగినట్లుగా ఏర్పా
 టులు చేయబడినవి గాని రాజభవనములతో నిండియున్న తో
 టలు, భవనములు, మండరములు సంకరించినవి. 1923 వరకు
 స్కూలులే యీ కోటలో నుంటూ 1928 లో గురుద్వారా ఆ
 రాలి సర్వోగ్రహసంవత్సరంలో బ్రిటిషుకారు నిర్వహించిన
 లకానీ ట్రైబియల్ యీ కోటలో నిర్వహించుటగా నుంచిరి.
 భారతీయరాజులు పరిపాలించిన కోటలో భారతీయులను బ్రి
 టిషువారు ఖిదుగిరికుగా పట్టుకొని నీకోటలో నిర్వహించిన
 చూడు చలచులైన ఏ భారతీయుడు విలంపించునో చుండ
 గలదు. ప్రస్తుతము యీకోట అంగ్లీజులకితో డిపార్టుమెంటు
 వారి ఆధీనములో ఉన్నది. యీకోటపై జూయంటు ప్యాసు
 పోరు కావలెను, యీ ప్యాసుపోర్టును జిల్లా అధికారుల వద్ద

కావ్యకరు డిట్లు శక్తిని కలుగజేయు పదార్థము లతో నిండియున్నది. మాంసమును, ఎముకలను వృద్ధిపొందించు అనేకపదార్థములు అందు ఇన్నివి యున్నది. సామ్రాజ్యముగానే దిగబల తపోరము. సులభముగా లెచుచు చేయబడినది. సులభముగా జీర్ణమగును. విశేషమెట్లు నిర్మితమై బలిలేదు. ప్రతిదినము కావ్యకరుడిట్లు వాడి అన్ని కుటుంబ ముగారును ఆరోగ్యమున కాపాడుకొనుదు.

Quaker Oats

క్యాకరు ఓం చైతన్ తాకబడుట లేదు. 2678

నుంచి తీసికోవలయును. లాహోరులో జూలై 31న వాటిలో కోట, రకేజీతో సంగతముగా, హజ్వారిచాక్ 1788 లో కట్టిరి. గదులైన సమాధి, బహుమహి మసీదు (1673 లో ఔరంగజేబు ఆదలకుల రూపాయిలను ఖర్చుచేసి కట్టించిన కట్టడము) నూర్జహాను మసీదు, ఆసాఫీజాన్ మసీదు (చాలగు పెద్దరములలో మామలకుల రూపాయిలను ఖర్చుచేసి కట్టబడిన కట్టడము) మెలామార్ గార్డెన్స్ (1637 లో మహబూబు షహీదులలో కట్టబడినది). ఫిరోజుఖాను మసీదు (1634 లో కట్టిరి బుగారపు మసీదు (1753 లో సహాబ్ బిఖావారిఖాను షహీదులలోని కట్టడము) యీ మసీదునందు అరబిక్ చిత్రకళానైపుణ్యము వున్నది. యిక్కడ ముఖ్యమైన పురాతన కట్టడములు. భారతీయులుగాడిన ఫిరోజులు 1600, 1700 సం॥కములలోనికి పట్టాములలోని విశ్రాంతిస్థలములను దుంచిరి. లాకెన్న విగ్రహము. యీ విగ్రహముయొక్క దిగువభాగమునందు “మీరు కత్తిచేతనా లేక కలముపోటు చేతనా పరిపాలింపబడెదరు?” అని అంగ్ల భాషలో గ్రావీయున్నది. యీ విగ్రహము జంతు ప్రదర్శనశాల తోటపై నున్నది. యీ ప్రాతన చిదివే భారతీయుల కెంత ఆనాహుకరమో స్వేచ్ఛావాసన గలిగిన భారతీయులకే ఎరుక! 1911 లో యీ విగ్రహమును మరొక చోటుకు మార్చవలెనను తీర్మానము మ్యూనిసిపలు సంఘములో నుపవాదించితే గాని గట్టిపట్టును పట్టెను. ఆనాహుకరమునకు ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యభావము బుద్ధినింపించునది 1920 లో యీ విగ్రహముయొక్క ప్రతిభాగమున చాసిన. ప్రాతచాల ఆనాహుకరముగ నున్నందున ఆనాటిను ప్రార్థనాశాల గలదనినది ఒక గర్భాగ్రము మ్యూనిసిపలు సంఘములో నుపవాదించెను. ఫలితం లేనందున సత్యాగ్రహమును లాహోరు ప్రజలు జరుపగా గవర్నమెంటుకు ప్రజలను జరిగిన రాజీనామాపల్ల “నేను మిమ్ములకు కత్తియు కలమును కేజీని నేవించితిని” అను రీతిగ నూర్చిరి. భారతరాజుల పరిపాలనలోనున్న కట్టడములు నాగరికత నేడు కలగాపై చిహ్నములు కనబడును. బ్రిటిషు పరిపాలనలో బానిసత్వపు విద్యకు పునాదియైన 1854 లో ఎడ్యుకేషను ఆక్టు (విద్యాకట్టడము) 1864 లో కాలేజీ (గవర్నమెంటుది) 1882 లో హైస్కూలుల (యూనివర్సిటీ) స్థాపన కావనినది. 1849 హాస్టాఫిసు, 1851 లో లెనిగ్రాఫి ఆఫీసు, 1885 లో ట్రెయినింగ్ కాలేజీ బిల్డింగులున్నూ, 1919 లో హైకోర్టును 1850 లో వైద్యకళాశాలయు స్థాపించిరి. 1852 లో మ్యూనిసిపలు సంఘము ఏర్పడినది. ఆనాటికి మసీదు బ్రిటిషువారు వీరి క్రైస్తవ దేవాలయముగా మార్చుకొనిరి. 1919 లో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మర్నలాఅను పట్టణమును యీ పట్టణములో అమలు నుంచిరి. 1929 సెప్టెంబరులో 18 వ తేదీని భారతదేశ రాజకీయ ఖయీల స్వయంపూర్ణలై జాతీయవాదవాదుల యను యువకుడు రీతి రోజులు నిరతన ప్రతిమును చలిని ప్రాణమును కోల్పోయిన 1948 లో భాషకు చేరే మహాపరివ్రేషన పట్టణము. ఈ పట్టణములో జాతీయవాదవాదుల పట్టణములేని యిలాలెదని చెప్పటంలో నిరతిమియులేదు. 19

బాల్మీకయున్నా 11 ఆంగ్ల విశ్వశేఖర కాలేజీలన్నూ యిందు
ఒకటి ప్రశ్నకము స్త్రీలకున్న గలవు. గ్రుడ్డివారికిన్ని ఆంగ్లవై
కల్యముగతీసి సాబ్జెక్టున్న వృత్తిపాఠశాలలు గలవు. నాలుగు
ఆంగ్లభాషా దైనిక పత్రికలు గలవు. ఇందు ఒకటి ప్రభుత్వవి
ధానమును సమర్థించుచుండేది గలదు. రెండు ఆంగ్లభాషా వార
పత్రికలున్న నాలుగు ఆంగ్లభాషా మాసపత్రికలున్న గలవు.
హత్యభాషయైన ఉడదూ భాషతో ఏడుదైనిక పత్రికలున్నా
తోమ్మిది వారపత్రికలున్నా గలవు.

వివిధరకముల రాజకీయాధి ప్రాయములున్న ఉద్దేశ్యములున్న గలిగిన వారితో ప్రత్యేకముగ ఆట్రీవా శేర్పరచుట న్ను సంఘములు ఇరువది ఆయదుగలవు. అందు ఆర్యసమాజము, బ్రహ్మసమాజము, దేవసమాజము, గురుసింగుసభ, హిందూసభ, భిక్షాసభ, ముసలియి, ఆన్ జమాన్ ఇస్లామియా, ధియసాఫీ, పంజాబు సంఘసంగ్రహణ, జాట్, పట్టోరక్ మండలి, కాంగ్రెసు సంఘము సర్వెంటు ఆఫ్ వీవీలు సానాటి అను పేరిట కొన్ని సంఘములు కలవు. పుస్తక భాండాగారములు 18 గలవు. యిందు 4 మ్యూజిషియోవో శేర్పచినచే గలవు, ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయాంశములలో యీ పట్టణము అన్ని విధాల ఔన్నత్యస్థితిలో నున్నది.

పకటన

సాలూరు సంస్థానం బంజరులు వేలంపాటకు హాజరైన కొంగరు తేగుమనప్పలు మూబామానిగాను మరికొందరు బాలులమూలముగానున్న భూములు తనిఖీచేయుటకు కారదాతప్తునిబంధనలవలన జరిగే వివాహములవల్ల, వీలులేనందున, మరియొకతేదీకి వేలములు సాక్షించమని కోరినందున బంజర్లు వేలములు ఏప్రైలోని 19, 20 తేదీలను సాలూరు యెన్టీరు హుజూరు జుమ్రలో తిరుగ వేలంవేయబడును.

బరిజన్ల మేరచుకో కోనుకోనదలచినవారు యీలోగా భూములు తనిసిచూచి లింగజాన పాటకు రాకోరడమైనది, వాయిదా మరీ పొడిగించబడుచోరదు.

ఓ. ఎల్. సరసింహారాజు,
 బి. ఎ. బి. యస్ సి. (లండన్.) ఎ. సి. జి. బి.,
 (ఎడిటర్) ఇంజనీర్, ఇరిగేషన్ పర్సన్.
 టి. బాలాజీరావు నాయుడు,
 (డిపాస్టు మాన్యు) డిపాస్, సాలూరు ఎస్టేటు
 సాలూరు (బి. యస్. రయల్స్.)
 సి. భక్తేశ్వరమూర్తి,
 ఎమ్. ఏ. బి. యస్. సి. (ఎడిటర్) పి. హెచ్. .)
 డైరెక్టర్, సాలూరు సర్వే అండ్ ఇరిగేషన్ పర్సన్,
 సాలూరు బి. యస్. (రయల్స్)

జాబులు

మోహనవిలాస గ్రంథాలయము

20 గోవిందస్వనాయునివీధి, మదరాసు

పై గ్రంథాలయమున నీనెల 31 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 4 ఘంటలకు 'నూతన వత్సరోత్సవము,' జరుపబడును. అందరను విచ్చేయఁజూరెదము.

సి. నరసింహులు శెట్టి,
గా॥ కార్యదర్శి.

సాంబమూర్తినిధికి విరాళము

గుంటూరు వాస్తవ్యులు శ్రీయుత మాడభూషి. వేగాంత నరసింహాచార్యులు గారు షరీలు తమ 1329-30 సంవత్సరము ఆదాయపు పన్నుక్రింద రు 90-0-0 తమ కొమార్తె వివాహ కట్నము క్రింద రు 26-0-0 అన్ను పెరిసి రు 116-0-0 చెల్లించి నందుకు కృతజ్ఞులము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర సత్యాగ్రహ } బ్రహ్మాండం నరసింహం,
దిగ్గజ కార్యాలయము, గుంటూరు } వ్యవహారత.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోప సంఘము

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము సాధారణసమావేశము ఏప్రిల్ 22 బుధవారము మధ్యాహ్నం ౧౦ గంటలకు జెజ్జివాడ గవర్నరు పేటలోని ఆంధ్రరాష్ట్ర భవనమున జరుగును గనుక సభ్యులెల్లరు దయచేయివారెదను.

చర్యనీయాంశములు.

సత్యాగ్రహసమరము నడుపుటకు ఉపసంఘము నెన్నుకొనుట.

కార్యదర్శిపెట్టు ఇతరవిషయములు.

లక్ష్మయ్య చౌదరి,

అధ్యక్షుడు.

శ్రీరామనప్తాహము

స్వస్తిశ్రీ చాందమాన ప్రమాదాతనామ సం॥ర చైత్ర శు 9 మీ సోమవారం (7-4-20) తేదీన ఉదయమున మహాపుణ్యక్షేత్రమైనటువంటిన్నీ వృద్ధగౌతమీతీరమున గల శ్రీక్షణము క్షీర్ణరక్షేత్రమున లోకప్రసిద్ధులైనటువంటిన్నీ మన ఆంధ్రదేశమున అనేకప్రదేశములయందు శివప్రాహుములు శ్రీరామనప్తాహములు దేవాలయప్రతిష్ఠలు జేయించినటువంటిన్నీ శ్రీద్రాక్షరామ క్షేత్రమున కోటిపత్రిపూజ చేయించినటువంటిన్నీ మ. రా. రా. శ్రీ పోలంకి లింగమాత్రీదాసుగారు శ్రీరామ నప్తాహమున సంకల్పింపవలచిగాన భక్తిపరులందరు ఏకేవే మహాకార్యమునకు విచ్చేసి మమ్ములను ప్రోత్సహింప గోరెదము.

రామభక్తసంఘము.

ఒక గ్రామముననుబటు రాజీనామా

గౌరవరాంధూరు - గుంటూరు జిల్లా

"మహారాజు శ్రీ నాథిథాలాకా తహశీలుదారుగారి సమ్మతిమును:— ప్రదుంధాక శ్రీరాములు వాయనది." అయ్యు.

ప్రస్తుతమునగల రాజకీయ పరిస్థితులను పరికించిచూడ ఈ లిటిషన్ ప్రభుత్వపరిపాలనయందు ఏ విధమున నాకరీ చేయుటయు నాకు కేవలము జ్ఞాకరిముగా నున్నది. కాన లిక్షణం నాపెదకొందూరు గ్రామమునఁబడి ఉద్యోగమునకు రాజీనామాను దాఖలు చేయుచున్నాను. వెంటనే నారాజీనామాను అంగీకరించుచూ సదరు ఉద్యోగమును మీ యిష్టము వచ్చిన మరయొకరికి ఇచ్చుచుండుదు గాక మంచి తెలియజేయుచున్నాను.

(సం) పుత్రుం బక శ్రీరాములు.

చ్యవన ప్రాశస్త్యము

శుభ-దగ్ధ-ఉచ్చ-సము-అభివృద్ధి-కళా-పురాణ-కృతములు-మొదలగు వ్యాఖ్యలను ఖండించి జలమును కలిగించు జ్వేషణములలో యుత్తమునయినది. ౬ 20 తులము డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. చార్జీప్రత్యేకము పి-శి-వ అందు కంపెనీ,

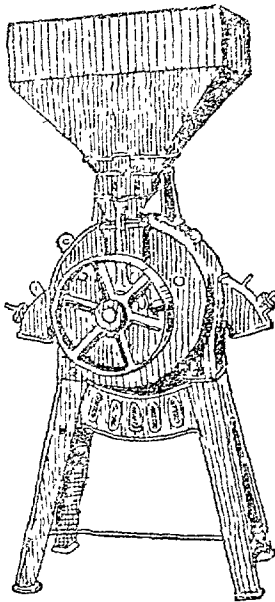
అయుర్వేద సమాజం పెరిచేపి నెల్లూరుజిల్లా.

పూజ్యమైన వివాహబహుమతులు

మావద్ద యుండు నేర్పులైన పనివారలచే తయారుగాబడిన స్వచ్ఛమైన వెండి, బంగారు, మణులచే పొడగబడి, మా పూర్ణబాధ్యతగలిగిన అమూల్యవగలను కొనుడు. అవి మీ యాశ్చర్య తిని వృద్ధిపొందించి, గృహమును యలంకరించగలవు.

సురాజ్ మల్ లల్లుాభాయి అండు కో.,

హిందూ దేశము, బర్మాలోను వజ్రములు, నగలవర్తకులు,
313 ఎస్.ప్లెన్డ్, మద్రాసు.

“డైమండ్”

పిండి మిల్లులు

ఉన్నతమైన పేరువడసినది

బాల్ సిలోనా, వస్తుప్రదర్శనశాలలో గొప్ప బహుమానమును పొందినది.

హిందూ దేశములో చాలవోట్లలో పని చేయుచున్నది.

ఇసుకపక్కల బాల్ బేరింగు లున్నవి గనుక రెట్టింపుత్రాణ కలది. తక్కువ హార్స్ పవరు కావలయును.

గతసంవత్సరము 300 మిల్లులకుపైగా విక్రయింపబడినది.

పూర్తి నివరములకు:—

సోల్ యేజెంట్లు:

బాట్లిభాయి అండు కో.,

4/153 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మీజీవితము గొప్పగను ఆరోగ్యముగ నుండుటనుగూర్చి మీరు గర్వపడవలదా?

తక్షణము నరములను బుద్ధిని శిరియమును పెంపుచెయ్యుడు. శిరిరద్యార ల్యమును, శక్తి షీఠిచుటవలన కల్లు అపాయములను రానీయక కాపాడుటకు మా ఆయుర్వేద రత్న పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యగారి

అంత గొప్ప నైద్యశాస్త్రవేత్తలగా నానినూడబడి నమ్మకముగ శాస్త్రీ అముగ తయారుచేయబడినదై నరములకు, మెదడుకు బలము నిచ్చుటలో యమోఘునైనది. సి. క. ను. శరీరమందుఉండి సరిభాగమునకు బలము నివ్వగల్గి తక్షణమే యెంతటి దీర్ఘ వ్యాధులైనను, బలహీనతలైనను కుదుర్చుటలో అసమానమైనది. త్వరలోనే బలమునిచ్చి నరములలోను రక్తనాళము లలోను పరిశుభ్రమైన నూతన రక్తమును ప్రసవించుకేయును.

సిగల్గు మకరధ్వజము మహాచందనాది తైలము ఒక సీసా 60 మాత్రలు గలది రు 10. 12 సీసాలు సీసా 1 కి రు 5.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LTD.
Post Box No. 151, Madras,
Phone Nos:— Tel. Add: "KALPAM",
3034 & 2737. MADRAS.
Manager:— V. RAGHUPATHI, B. A., B.L.

నోట్

ప్రత్యేక మందులు

దీర్ఘ వ్యాధులకు జ్వేషణములు నిర్ణయించబడును. కోగికి ఒకమందు అను కూలింపని పక్షమున మరయొకమందు నిచ్చి వ్యాధిని పూర్తిగ నివారణచేసి పంపగలరు. ఇట్లు మందులు మాత్రు సమైక్య ప్రత్యేకచార్జి యేమిచేయవలెను. స్వయముగగాని, పోస్టు ద్వారాగాని సలహా పొందుదు. సలహాలను పొందుటకు ధమయము.

(హెడ్ ఆఫీసు)

289, ఎస్.ప్లెన్డ్ బిల్డింగు, చైనా బజారుకోడ్, సా. కా. 2 మొదలు 4 వరకు.

(సిటీ బ్రాంచ్)

2-4 మాంటుకోడ్డు(బసాటా హాటల్ ప ఎదురుగా) సాయంకాలము 4 మొదలు 7 వరకు.

(హౌస్ డివీజన్)

"శీతావిలాస్" నెం 1-6 సెంట్రల్ జార్జి కత్రిడల్ కోడ్డు, శే.నాంపేట, ఊ 8 Xell మొదలు 11 వరకు.

ప్రకటన

సోమవారమునాడు ఆంధ్రసంవత్సరాది పండుగ యగుటచే, ఆనాడు ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

భారతశాసనసభ : సందిగ్ధస్థితి

భారత శాసనసభా చరిత్రలో రాబోవు సోమ వారము అత్యంత ప్రాముఖ్యము బడయ గలదు. ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితి కంతకును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారే కారణభూతులనుటకు సందియము లేదు. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూచనను వీరు ప్రవేశపెట్టుటయేగాక, హిందూ దేశమునకు గలదనెడి ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము సున్న యని, వాణిజ్యసభ్యుడు తేటపరచెను. రీసీగాడికి ప్రత్యుత్తర మొనగుచు, పండిత మదనమోహన మాళవ్యగారు గావించిన మహోదన్యాసము, వారి విశాలభావములను దేశ భక్తిని తేటపరచి, ప్రభుత్వసభ్యుని వాదమును తుత్తునియల గావించెను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిని బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారికిని మధ్య జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ప్రచురించుటకు, ప్రభుత్వ సభ్యు డంగీకరింపక, సందిగ్ధస్థితిని దెచ్చిపెట్టెను. నిజ స్థితిని మరుగుపరచి, అసంగతమును పరస్పర విరుద్ధము నగు ప్రతిపాదనల గావించెను. అయినను, వీరి నుడువులబట్టియే, లాంకుపైరు ప్రోద్బలమునకు వీరు లొంగినట్లు విదితమయ్యెను. మాళవ్యగారు చెప్పినట్లు, ప్రస్తుతపు పోటీ లాంకుపైరు జపాను లకు మధ్యనేగలదు. హిందూదేశమునకును జపాను కును మధ్య ఎట్టితగాదా లేదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు జపానుపై ప్రతీకారము నలువనొల్లక, ఆ బరువును హిందూదేశముపై బడవైచిరి. హిందూ దేశము ఎట్టి యిబ్బంది పడినను, వీరు పాటింప నవ సరములేను. ఇట్టి ఏర్పాట్లను మాలవ్యగారు రేవగొనుచు ప్రసంగించిరి.

హిందూదేశ షేముము నిమిత్తమై లాంకు పైరు వస్త్రాభిమానము జూపబడెననుట, వ్యర్థవాద ము. ఈసందర్భమున బొంబాయిమిల్లు యజమా నుల దృక్పథమును మాళవ్యగారు ఖండించుటలో, సహేతుకముగ ముచ్చటించిరి. లాంకుపైరు కికమీద ప్రతినింపత్సరమునను హిందూ దేశము రెండుకోట్లకు పైగ డబ్బీయవలసియుండును. ఇందువలన హిందూ దేశషేముమునకుగాని, బొంబాయిమిల్లు పరిశ్రమకు గాని ఎట్టిమేలు గలుగజాలదు. బొంబాయిమిల్లు పరిశ్రమ అభివృద్ధిగాంచుట, మాళవ్యగారి కిష్టమే. కాని దేశషేముమునకు భంగకరమగు రీతిని యీ

పరిశ్రమ యభివృద్ధి గాంచవలె నను సిద్ధాంతమును మాళవ్యగారు రంగీకరింపజాలరు. బ్రిటీషు ఉక్కు విషయమునను, బొంబాయి మిల్లుయజమాను లిది వరకు లొంగిపోయిరి. ఇప్పుడు బ్రిటీషువస్త్ర విషయమున లొంగిపోవుచున్నారు. బొంబాయిమిల్లు యజమానులు స్వరాజ్యనిధికిని, హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకును సహాయముజేసిన సంగతి మాళవ్య గారికి జ్ఞాపకము లేకపోలేదు. అందుకు వారు తమ కృతజ్ఞత నివ్వటికిని జూపుచున్నారు. కాని దేశషేముమునకు హిందూవిశ్వవిద్యాలయ లాభముగాని, మరియే యితర లాభముగాని అడ్డుపడుటకు, మాళవ్యగారు రంగీకరింపరు. ఆ కారణముచేతనే మాళవ్యగారు డిటుల గంభీరముగ చాటిరి.

“అవసరమగుచో, నూరు హిందూవిశ్వవిద్యాలయముల నయినను నేను బలిసిత్తును. పరమేశ్వరు డిందునిమిత్తము నాకు బలమొనగునని నమ్మెదను.”

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముగూర్చి రీసీగారు జేసిన వ్యాఖ్యానము సరియగున దగునా కాదా, అధికార సభ్యు లీ విషయమై వోటుజేయ వీలుగలదా లేదా యను విషయమై అధ్యక్షులు తమ నిర్ణయమును దెలుపవలయునని, మాళవ్యగారు కోరుట సమంజసముగనున్నది. భారతశాసన సభాభిప్రాయము నీ విషయమై కనుగొందుమని, ప్రభుత్వమువారు దెలిపినపుడు, అధికారసభ్యుల వోట్లతో నిమిత్తముండదు. ప్రభుత్వాభిప్రాయ మిదివరకే వెల్లడియ్యెను. షమ్సు ఖంచెట్టిగారి సవరణను మాత్రమే తా మంగీకరించెదమని, వారనిరి. అధికారసభ్యులు ప్రభుత్వముతో నేకీభవింపకమానరు. ఇట్టి స్థితిలో అనధికారాభిప్రాయమును కనుగొనుటమాత్రమే యవసరమగు ను గాన, అధికారసభ్యులు మాళవ్యగారి సవరణ గూర్చి వోటుజేయుట బనికీరాదనుటలో వింత ఎద్ది యులేదు. ఈ విషయమై మాళవ్యగారి యభిప్రాయముతో అధ్యక్షు లేకీభవించి, సరియగు నిర్ణయము గావించిరి. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము విషయమై రీసీగారు గావించిన, వ్యాఖ్యానము గూర్చి సోమ వారమునాడు అధ్యక్షులు తమ నిర్ణయమును దెలిపెదరు. వింత ఏమన, అధ్యక్షుని కీ విషయమున నిర్ణయాధికారములేదని, లా-మొబరుగారును, జిన్నా గారును వాదించి, తమ సంకుచిత దృక్పథమును వెల్లడిజేసిరి. మాళవ్యగారు నిర్ణయింప గోరిన ప్రశ్నలు మూడుగలవు. రీసీగారు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముగూర్చి చేసినవ్యాఖ్యానము సరియైనదా? మాళవ్యగారి సవరణను శాసనసభ వారామోదించునెడల, ప్రభుత్వమువారి చట్టము మును ఉపసంహరించుకొనుట న్యాయమగునా? అధికారసభ్యులను నామినేటుడు సభ్యులను వోటు జేయ వీలుగనా?

స్వాతంత్ర్యదేశములలో ప్రజా స్వాతంత్ర్యము పెరిగినవిధము, సదాచారముల మూలముననే. అట్టియన కాళమును భారతశాసనసభలోగూడ కల్పింపవలయునని, అధ్యక్షుడు ప్రయత్నించుచున్నాడు. కాని, ప్రభుత్వసభ్యులు వీరి విశాలోద్దేశ్యమును గ్రహింపజాలక, అధ్యక్షుని నిరసించుట సంభవించుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము సర్ క్రేరారుగారు అధ్యక్షునితో వివాదపడిరి. ఇప్పుడు లామొబరుగారు సర్ మిత్రుగారు వివాదపడుచున్నారు. బొంబాయి మిల్లు యజమానుల పక్షము పహించిన జిన్నాగారు

గూడ అధ్యక్షుని హక్కును ధిక్కరింప నమకట్టుట శోచనీయము. సర్ హరిసింగు గవరుగారు, అధ్యక్షునికి నిర్ణయాధికారము గలదని, సహేతుకముగ వాదించిరి. అధ్యక్షుని కిట్టి హక్కు కలదని, ఇంతకు పూర్వమే నిర్ణయింపబడెను. మరల నీ ప్రశ్నను బైకిదెచ్చుట నిరర్థకము. అధ్యక్షుడు తననిర్ణయము దెలిపినను, అది అమలులోనికి రా వీలులేదని జిన్నా గారనుటజూడ, నిరసకుశాధికారమే ఎల్లప్పుడును నిలిచియుండునని, తేలుచున్నది. ప్రజల హక్కులు రక్షింపబడుటకు, ప్రస్తుత సంస్కరణనిధాన మనుకూలంపదని తెల్లచుగును. బొంబాయిమిల్లు యజమాను లీసమయమున మారదృష్టి జూపి, దేశమున కంతకును హానికరమగు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు నామోదింపకుండుట, వారి కసినధర్మమగును.

హిందూదేశము దార్శిద్య పీడిత యైనపుడు, బొంబాయి పరిశ్రమయైనను వృద్ధిగాంచునా యని మాళవ్యగారు ప్రశ్నించిరి. రక్షణ పద్ధతి వీరి కిష్టమయినను, విషముతో గలసిన పాలును త్రావుట కిష్టపడనట్లులే, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుతోగూడిన రక్షణ పద్ధతిని చేపట్ట వీలులేదని, మాళవ్యగారు హితవొనగిరి. మాళవ్యగారు అడిగిన ప్రశ్నల గూర్చి అధ్యక్షులు తమ నిర్ణయమును సోమవారమునాడు దెలిపెదరు. వీరి నిర్ణయమును ప్రభుత్వము వారు ధిక్కరించుచో, అధ్యక్షులు తమపదవికి రాజీనామా నీయవలసివచ్చును. మాళవ్య ప్రభృతులు గూడ తమ స్థానములను విడనాడవలసివచ్చును. అధ్యక్షనిర్ణయములను కొనసాగించుటకు అధ్యక్షుని కధికారము గలదనియే, గా. పటేలుగారు భావించుచున్నారు. నామినేటుడు సభ్యులు వోటుజేయ వీలులేదని గూడ పటేలుగారు నిర్ణయించుచున్నారు. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము గూర్చి మాత్రమే అధ్యక్షు లింకను నిర్ణయింపవలసియున్నారు. అధ్యక్షుని నిర్ణయము స్వార్థపరులకును, అధికారాభిమానులకును సంకటముగ నుండుట సహజము. అధ్యక్షునిపై ప్రభుత్వమువారు అభిశంసన తీర్మానమును దెచ్చెదరాయను సంఘముగలదు. ఇటుల జరుగుచో, అధ్యక్షుని గౌరవమున కెట్టి భంగముకలుగజాలదు. శాసనసభా స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగింప నొందిన ప్రభుత్వమువారి గౌరవమునకే తీరనిభంగము వాటిల్లును. పూర్ణ స్వరాజ్యము దప్ప ప్రజల హక్కుల నితర సాధనములు కాపాడజాల వని తేటతెల్లమగును. మాళవ్య ప్రభృతులు పూర్ణ దేశసేవా నిమగ్ను లగుట కవకాశము లభించును. రాంకుపేలిలు సమావేశమిక జరుగు నను నాశ మార్గిగ నంతరింపగలదు. స్వాతంత్ర్య మహోదయ మీ సమయమున గోచరించినందులకు ఎల్లరకు సంతసము గలుగకమానదు.

గాంధీయత్రాపట నిషేధము

గాంధీమహాత్ముని యాత్రకు సంబంధించిన సినీమా పటములను నిషేధించుటలో, ముందుగ బొంబాయి ప్రభుత్వము మార్గము జూపెను. పిమ్మట, సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమును, పంజాబు ప్రభుత్వమును, మధ్యకాష్ట్ర ప్రభుత్వమును వీరి మార్గము ననుసరించెను. మద్రాసు ప్రభుత్వము గూడ ఈ విషయమున వెనుకబడుట కిష్టపడక, మహాత్ముని

సత్యాగ్రహ సమరసన్నాహములు

వీలూరునందు బహిరంగసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

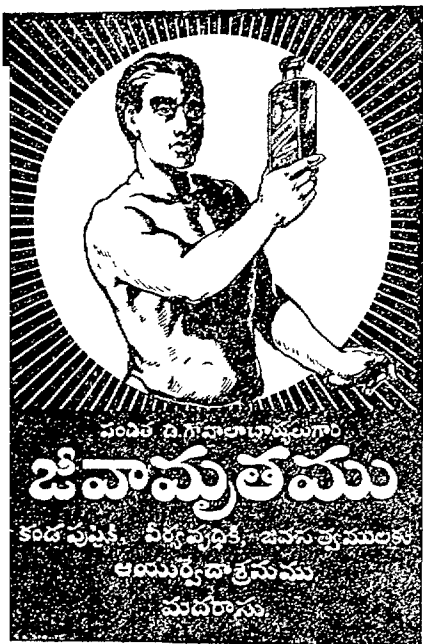
వీలూరు, మార్చి 28:—వీలూరుపుర కాంగ్రెసుసంఘం యజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము పురమందిరమున గొప్ప బహిరంగసభ జరుపబడినది. శ్రీయుత బంధా వియన్న పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత అత్యుహారి గోవిందాచారిగారు అహమ్మదాబాదు అ. భా. కా. కమిటీసభకు హాజరై గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహయాత్రను కన్నులారచూచినట్టి అచ్చట ప్రజల యుత్సాహమును, త్యాగమును, వారి అనుపమానదేశభక్తియును విరివియగు నుపన్యసించిరి. ఆ సత్యాగ్రహయాత్రను తిలకించిన దేశభక్తుల డెబ్బందును సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనకుండ నుండజాలదని ఆచారిగారు నడివిరి. గాంధీమహాత్మునికి ప్రస్తుత సత్యాగ్రహ హోద్యము మన నిజముగ దైత్రవేరణ కలిగియున్నదనియు, అటులగానన్నచో అహమ్మదాబాదునందుండి నడివరకును గల దూర మంతయును కాలినడకను అతులబూపేతులగు తన వెంటనున్న యువకుల కంటె శిశువుగ నెటుల నడువగలిగిననియు ఆచారిగారు ప్రశ్నించిరి. పిదప ఈ నెల 31 తేదీని వీలూరునందు భీమవరముకు పయము కానున్న సత్యాగ్రహ పటాలమునందు ఎల్లరును చేరవలెననియు గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వమున భారతదేశము అనితి కాలముననే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును పొందగలరనియును ఉపన్యాసము చేసి విరమించెను.

పిమ్మట సభ జయజయధ్వానములతో ముగిసెను.

సత్యాగ్రహ యాత్ర

వీలూరునందు భీమవరమునకు పయము కానున్న సత్యాగ్రహ పటాలమునకు భోజనవసతుల నుచితముగ నేర్పింతు అయాగ్రామముల ప్రజలు చేయుచున్నారు. ప్రతిమజిల్లలోను ఒకబహిరంగసభ జరుపబడును. భీమవరంసభ ముగియగానే సత్యాగ్రహము నెచ్చట ఆచరణయందు తెట్టవలెనో ఆయాస్థలములు నిర్ణయింపబడును. భీమవరము సత్యాగ్రహుల త్రెయినింగునకే ప్రధానస్థానముగా నిర్ణయింపబడినది. అచ్చట కి సముద్రతీరము కొంచెము హెచ్చుతగ్గుగా పదిమైళ్లు మాత్రమున్నది.

భీమవరంసభకు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షతవహింపబాలరని తెలియచున్నది. ఏమనగా సాంబమూర్తిగారు సీతానగరమునందు ఉగాదిపండుగ దినమున బయలుదేరు సత్యాగ్రహపటాలమునందు ఉండురు. పైసభాధ్యక్షత శ్రీయుత పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు వహించెదరని తెలియచున్నది.

కేటలాగు ఉచితము

మీ పట్నమునందు గల మా యేజంటువద్ద దొరకును.

మైసూరు స్టేటుకు సోలు ఏజంటు:—

సి. వి. శాస్త్రి అందుకో, అవస్థూర్, బెంగళూరు, సిటి.

సత్యాగ్రహపటాలము

వీలూరునందు భీమవరమునకు పయము

పా. గోదావరిజిల్లా ప్రజల యుత్సాహము

(స్వకీయవిలేఖరి)

వీలూరు, మార్చి 27:—పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో సత్యాగ్రహ యాత్ర ఈ నెల 31 వ తేదీని అనగా సంవత్సరాదినాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రారంభమగును. సత్యాగ్రహ పటాలము ఆ నాడు వీలూరునందు బయలుదేరి కొవ్వటి, నుండు గొలను, పూళ్ళ, బంగుటూరు, పడవర విప్పర, గణపవరం, యండగండి, గొల్లలకోడేరు మీదుగా ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు భీమవరమునకు చేరును. పైని పేర్కొనబడిన స్థలములందు ఉదయము 5 గంటలకు, సాయంత్రము 5-30 గంటలకు మరీ ఒకస్థలమునకు సత్యాగ్రహుల పటాలము బయలుదేరుకు ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు భీమవరము చేరును.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సభ

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా రాజకీయ మహాసభ ఏప్రిల్ 5 తేదీని భీమవరమునందు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమగును. ఇదివరకు ప్రకటించబడినటుల ఏప్రిల్ 3 తేదీని సమావేశము కాదు. వీలూరునందు భీమవరమునకు సత్యాగ్రహుల పటాలము ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు గాని చేరనేరదు. ఆయాత్రలో జిల్లా కాంగ్రెసు నాయకుల నేతలు పాల్గొనెదరు. వీరందరును జిల్లాసభలో పాల్గొన వీలగునట్లు జిల్లాసభ ఏప్రిల్ 5 తేదీకి మార్పుచేసెను.

నాయకుల హెచ్చరిక

శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజు, అత్యుహారి గోవిందాచారి, బంధా వియన్న, కొమ్మారెడ్డి ఆంజనేయులు, పసల కృష్ణమూర్తి, కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి, తిల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగార్లు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని సత్యాగ్రహులను, కాంగ్రెసు సభ్యులను, అభిమానులను మార్చి 30 తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు వీలూరు శ్రీగాంధీ జాతీయ మహాసభకు విచ్చేయవలయుననియు వీలూరునందు భీమవరమున మార్చి 31 తేదీని బయలుదేరు సత్యాగ్రహ యాత్రలో పాల్గొనవలయుననియు ఈ నెల 30 తేదీనాటికే వీలూరునకు విచ్చేయవలయుననియు కోరుచున్నారు.

స్వచ్ఛంద సేవకులు-చందాలు

జిల్లాయందంతటను స్వచ్ఛంద సేవకులను చేర్చుట చందాలు వసూలుచేయుట మున్నగు కాంగ్రెసు కాగ్రహము చురుగు జరుపబడుచున్నది. ఇప్పటికి జరిగిన పని చాల ఉత్సాహకరముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. ప్రజల యుత్సాహము ప్రబలుచున్నది.

కార్మికుల ఉత్సాహము

నిన్న సాయంత్రము తూర్పు పేటలో నోక కార్మికులబహిరంగ సభ జరుపబడినది. గాంధీ మహాత్ముని ఉత్సాహమును సత్యాగ్రహమును గురించి శ్రీయుత అత్యుహారి గోవిందాచారిగారు పన్యసించిరి. కార్మికుల సత్యాగ్రహోద్యమమున తీవ్ర పాల్గొనవలయుననియు, శత్రుసారము ధనసహాయమును చేయవలయుననియు ఆచారిగారు హెచ్చరించిరి. కార్మికులలో పలువురు చాలంటిరుగా చేరిరి. వీరు ఈ నెల 31 తేదీని బయలుదేరు సత్యాగ్రహయాత్రలో పాల్గొనటకు సిద్ధముగ నున్నారు.

ఆంధ్రరత్న యువజనసమితి

వీలూరునందు భీమవరమునకు సత్యాగ్రహ పటాలము బయలుదేరునాడు ఈపురమున పెద్ద ఊరేగింపుతో గాంధీ మహాత్ముని జైత్రయాత్రను విజయనూచకముగా శత్రుసములగుటకు ఆంధ్రరత్న యువజనసమితివారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈసమితియందు సభ్యులుగా చేరదలచినవారును, ఈసమితి ఏర్పాటుచేయు సత్యాగ్రహ శాంతివైస్యమును శ్రీహిమ దండునందు చేరదలచినవారును వెంటనే చేరవలయునని యీ సమితి కార్యదర్శి ఎంక నూరిశాస్త్రిగారు కోరుచున్నది.

స్థాపితము. వెండిసామానులకు 1898.

ఏకంసి చబిల్దాన్ అందు సన్న

సీమకములములు, నగలవర్తకులు 2 112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తూర్పుగోదావరి డిప్యూటీ అఫీషియల్ రిశివరుకోర్టులో

O. R. 6 1930 (I. P. NO 10 of 1929) కాకినాడ సబ్కోర్టు

యిన్ సాల్వెంట్లు:—నమయమంతుల కృష్ణమూర్తి, యీ కూటేవ్వరం సా. తుని

నోటీసు ఇన్ సాల్వెంట్లు తునితాలూకు గ్రామంలోని రైసు మిల్లు తూర్పుగోదావరి డిప్యూటీ అఫీషియల్ రిశివరుకోర్టువారివల్లను రాజమండ్రి గ్రామములో

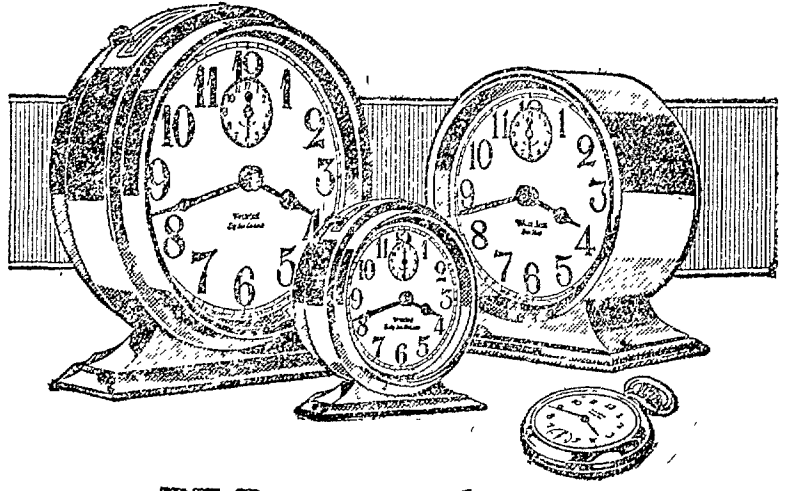
ది 24-4-1930 సం.రం తేదీని వేలం వేయబడును

A. KANAKARAJU, 25-3-30 Official Receiver

కాలము విలువైనది

ప్రతిదినమును సరియైనగంట యవసరమైయున్నది, తరచుగ కొలదినిమును ములు యాలస్యమైన చాలవప్రముకలగ గలదు. చాలమంది జనులకు డబ్బులుపై పెట్టుకాక్ యని యున్నగడియారములు సరియైన గంటను తెలుపును నమ్మకముగలదు. వీటిలో బిగ్ బెన్, మెయింకర పెట్టుకాక్ అలారం గడియారములు, పాకెట్ బెన్ యనబడు జేబు గడియారము, పెట్టుకాక్ అల్ గడియారము మొట్టార్లలో నుంపదగి, సామాన్యమైనట్టియు, రాసులందు చూడదగిన ప్రకాశమైన డయిలుగూడ కలిగియున్నవి. పెట్టుకాక్ పెద్దఅలారం గడియారములు సిక్స్-త్ లోహముతో పూర్తిగాబడి, వివిధరంగులలో దొరకగలవు.

WESTERN CLOCK Co., Ltd., PETERBOROUGH, ONT., CANADA. Distributors:—DODGE & SEYMOUR LTD. Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Lahore, Delhi & Rangoon

Westclox ALARMS POCKET WATCHES AUTO CLOCKS

స్టేటుకౌన్సిలుసభ

ఫైనాన్సు బిల్లు ఎట్టి మార్పులేక
ఆమోదించబడుట

సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు ప్రశంసించబడుట
శ్రీశ్రీ, మార్చి 27:- ఫైనాన్సు బిల్లుపై చర్చనలుపుటకు
నేటిదినము స్టేటు కౌన్సిలుసభ సమావేశమయ్యెను.

మాక్వాటర్స్ గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ఫైనాన్సు
బిల్లును ప్రవేశపెట్టుచు బిల్లునందలి ముఖ్యాంశములను వివరించిరి.
భావిశీతి సందేహముగనున్నదనియు అందులకు తగువిధమున భార
తీయులు ప్రవర్తించుకొనవలె ననియు వీరు చెప్పిరి.

లాలా రామశరణదాసుగారు చర్చ ప్రారంభించుచు ఆదాయపు
పన్నును హెచ్చించుటను ఆక్షేపించిరి. వెండిపై ద్యూ
టీని తీసివేయుటయు నని కోరిరి.

ఎక్కువ పన్నులకు విధించుట కిది తగినసమయముకాదని
టి. లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పిరి.

బట్టలమీదను చక్కెరమీదను ఎక్కువ గుంకమును
విధించుట న్యాయమైనను ఆదాయపు పన్నును హెచ్చించుటకు
తన నియోజకవర్గమువారు సమ్మతించు రని స్పష్టపరచిట్లు
లక్ష్మీనారాయణగారు చెప్పిరి.

ఆళ్లరుఖానుగారు ఉప్పుపన్ను ఉండుట అవసరమనిరి.
ఇతరపన్ను లన్నిటిని సమర్థించిరి గాని ఆదాయపు పన్ను
హెచ్చించుట మాత్రము సరికాదనిరి.

ప్రాధేంద్రు కామజిగారు మాతనపన్నులను విధించుటను
సమర్థించుచు వెండిపై పన్ను విధించుటను ఆక్షేపించిరి.

సర్ మాన్వేట్ దాదాభాయిగారు ఇట్లు చెప్పిరి:-

ప్రభుత్వమువారు పన్నులను హెచ్చించిరి 1922 సంవ
త్సరమున సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు వాగ్దానమొసగిరి. మనకు
సంస్కరణమువల్లనే ఖర్చులు అధికమైనవి. నైపును నివేదిక
ఫలితముగ ఇంకను ఖర్చులెంత అధికమగునో చూడవలసియున్నది.
ది, ఖర్చు ఆదాయమునకు తగినవిధముగ నుండవలెను. భారతదేశ
ము కేవలము వ్యవసాయముపై ఆధారపడియుండుటచే ఎగుమతి
గుంకములను అధికముచేయుపద్ధతి వివాదకరము. ఆదాయపు
పన్నును అధికముచేయుట ఎంతమాత్రము న్యాయముకాదు.
వెండిపై విధించబడినపన్నుగరించి కూడ ఆలోచించవలసియు
న్నది. బిల్లునందు ఆక్షేపించదగిన అంశములన్నియు యున్నను
ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికముగ చిక్కునీతియుం దుండుట
చేయ భారతదేశపుపరపతిని కాపాడుట అవసర మగుటచేతను
ఈ బిల్లును ఆమోదించుటతప్ప వేరుమార్గము లేదు! భారతదేశ
సభవారు ప్రధానమైన న్యాయపరిణి గురించి కొన్ని ఆక్షేపణలను
గావించియున్నారు. ప్రజలు నైపును మన నైన్యాయపరిణి
ప్రేమించుచున్నారు. ఇట్టివారిని భారతదేశసభవారు ఆక్షేపిం
చుట తగిన కార్య మని చెప్పవలసియున్నది.

టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు క్రొత్తపన్నులను
ఆక్షేపించుచు ప్రజల సంప్రదాయములను తిరస్కరించి కారదా
చట్టమును తయారుచేసిన ప్రభుత్వమువారిపరిపాలనమున బ్రతికి
యుండుట వ్యర్థ మనిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడగు మాక్వాటర్స్ గారు చర్చను ముగిం
చుచు 1922 సంవత్సరమునాటికిని నేటికిని పరిస్థితులు మారిన
వనియు, అందుచే సర్ బ్లాకెటుగారి ఉపాధి విధిగలగ
పన్నులను హెచ్చింపవలసివచ్చె ననియు చెప్పిరి.

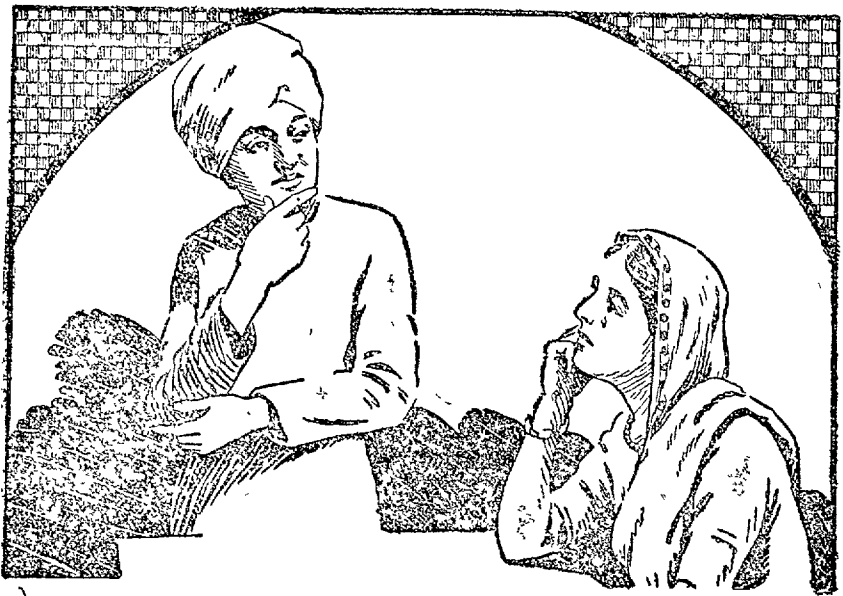
బిల్లుపై చర్చ జరుపవలయునను ఉపపాదనము ఆమో
దింపబడెను.

నవరణ లన్నియు పీగిపోవుట

పిమ్మట బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను. ఉప్పు
పన్నును రద్దుచేయవలయునని ఘట్టాడేసింగుగారు రుపపాదించిన
రెండుసవరణలు నిరాకరింపబడెను.

కిరసనాయిలుపై ఎక్సైజుద్యూటీని హార్షరుగారు ఆక్షే
పించుచు, కిరసనాయిలుపరిశ్రమకు సంరక్షణ అవసరమని కిరస
నాయిలు కంపెనీలు కోరుతుండ, ఎక్సైజుద్యూటీని అధికము
చేయుట న్యాయము కాదనిరి. దీనిపై కిరసనాయిలుధర అధిక
మగుననియు అందుచే ప్రజలకే ఇబ్బందికలుగుననియు హార్షరు
గారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వమువారిపక్షమున ఫుడ్ హెడ్ గారు ప్రత్యుత్తర
మిచ్చుచు, కిరసనాయిలు కంపెనీలపై ప్రభుత్వమువారి కెట్టి
ద్యేషములేదనియు కిరసనాయిలుపై దిగుమతిపన్నును అధికము
చేసినప్పుడు ఎక్సైజుద్యూటీని కూడ అధికముచేయుట అవసర
మైనదనియు కిరసనాయిలు కంపెనీలవారు నిజముగ కష్టపడు
చున్న, సంరక్షణ కోరుచు టారిఫ్లుబోధ్యవారికి దరఖాస్తుపెట్టు
కొనచ్చు ననియు ఫుడ్ హెడ్ గారు చెప్పిరి.

తండ్రియగుటచే గలుగు యానందము పొందగలరు.

సంతానము లేనియెడల మీకు సుఖములేదు. ఇట్లుగలటకు కార
ణము యౌవనము నిచ్చు జీవశక్తి బలహీనముగా నుండుటవల
నను లేక కాలస్థికుల ననుసరించి హెచ్చుగ వ్యయముగలవలనను
సంతానము కలుగజాలదు. ఇట్టిదానికి మీరు నిరాశచెంద నవ
సరములేదు. శక్తిని, పుంసత్వము గాపాడు బలమునిచ్చు దివ్య
మధ్యమగు "విన్ కార్ నిస్" నపుంసకత్వమును పారదోలి తగిన
స్వాభావికమైన జీవశక్తి నిచ్చును.

మీరు పీర్వశక్తి నిచ్చు గుణములుగల "విన్ కార్ నిస్" ను పుచ్చు
కొనినయెడల సుఖమైన తండ్రియగుటకు చక్కని యవకాశము
కలదు.

ఈ స్వచ్ఛమైన బలమునిచ్చు ఔషధము
తయారు చేయబడునపుడు హస్తములచే నంటబడుటలేదు.

WINGARNIS

జీవితమునకు ప్రాణాధారమైన ట్రాన్స్
అన్ని అంగళ్లలోను, స్టోరులందును దొరకును.

ఆర్థికావర కాని కొద్ది ఉండవలయునని లాలా రామ
శరణదాసుగారు రుపపాదించిన సవరణ పీగిపోయెను. అవిధక్త
హిందూమతములను అధ్యయనము సాలనకు 8000 లకు
పైబడినప్పుడే ఆదాయపు పన్నును విధించవలయునని సురపత్
సింగుగారు రుపపాదించిరి. సవరణ పీగిపోయెను.

సాయంకాలము 5 గంటలకు లాలా రామశరణదాసు,
సురపత్ సింగుగారు రుపపాదించిన సవరణ లన్నియు పీగిపోయెను.
అన్ని క్లాజులు ఎట్టి మార్పులేక ఆమోదింపబడెను.

బిల్లును చట్టముగ ఆమోదింపవలయునని మాక్వాటర్స్
గారు రుపపాదించిరి.

సర్ ఆర్థక ప్రాంగుడు బిల్లుపై మాట్లాడుచు ఆదాయపు
పన్నును అధికముచేయుచే వర్తకము క్షీణించుననియు, నిరు
ద్యోగసమస్య తీవ్రపాపము దాల్చుననియు ఇందులకు ఇంగ్లం
డునందలి పరిస్థితులే నదర్శన మనియు చెప్పిరి. కంపెనీలపై
పన్నును రద్దు చేసినగాని వ్యాపారము అభివృద్ధి చెందదనిరి.

బిల్లును సురపత్ సింగుగారు ఆక్షేపించిరి. కాని బిల్లు
ఆమోదింపబడెను.

సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారి ప్రశంస

పిమ్మట సభాధ్యక్షు లు సర్ మాస్కోవ్ స్మిత్ గారు
సభా నాయకుడగు సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారిని ప్రశంసిం
చుచు ఇట్లు చెప్పిరి:-

మనసభా నాయకు డగు సర్ హబిబుల్లాగారు ఈసభలో
మనతో కలసియుండుటకు ఇదియే కడపటిపర్యాయము. కడ
చిన 5 సంవత్సరములలో సభాధ్యక్షులగు సభా నాయకునికిని
సభ్యులందరి వివిధపక్షములవారికి ఏ విషయమునందును విభేద
ములు లేకుండ సరసముగ పనులన్నియు జరుగుచుండుట మిగుల
సంతోషకరమున నుండును.

సర్ హబిబుల్లాగారు గొప్పవీలు గల సమర్థు లని
సర్ దాదాభాయిగారు చెప్పిరి. సర్ హబిబుల్లాగారు గొప్ప
సరకుడని సర్ ఇబ్రహీంహయాను హాఫరుగారు చెప్పిరి. జి. ఎ.
నబేళంగారు సర్ హబిబుల్లాగారిని ప్రశంసించుచు, వారు ఇత

రల సహాయము లేక తనబుద్ధివల్లనే ఇట్టి గొప్పసీతికి వచ్చిరనియు
వారు కోరకయే గౌరవములు వారిపై బడుచుండె ననియు
చెప్పిరి.

సర్ ఆర్థక ప్రాంగుడు విరంజితేసింగుగారు ప్రశంసా
వాక్యములను మాటలాడిరి.

సర్ హబిబుల్లాగారు ఈ క్రింది విధమున ప్రత్యుత్తర
మిచ్చిరి:- సభ్యులకును అధ్యక్షులకును కృతజ్ఞత దెలుపుచున్నా
ను. జట్టుయొక్క సీతిని అనుసరించి నాయకునికి పేరువచ్చును.
ఈ సభ్యులందరి సభ్యులు నాకు స్నేహితులుగ పనిచేసిరి.
ఉద్యోగులు ప్రేమ చూపుచుండిరి. అందుచే నేను కొంతవని
చేయగలిగితిని. నాతోడివారి అభిమానమురాగములను పొందు
టయే నేను ఆదర్శముగ నుంచుకొని పనిచేయుంటిని. ఈ అభి
మానమురాగములే నాకు ఈ 4 సంవత్సరములనుండి సన్న
వృద్ధికి తెచ్చినవి. మీ ఆచరణను నేను ఎన్నటికి మరచను.
భావికాలమున నా అనభవము అల్పశక్తి దేశమునకు అవసరమైన
చో నేను యథాశక్తి పనిచేయుటకు వెనుదీయను. భారతీయులు
రాండుపేటలు సమావేశము విజయవంతముగ కొనసాగునట్లు
తోడ్పడెదరని నమ్ముచున్నాను."

అంతటితో సభ ఏప్రిలు 1 వ తేదీవరకు ఆపుదలచేయ
బడెను. (అ. ప్రె.)

యోగవ్యాయామ ప్రకృతి

చికిత్సాలయము

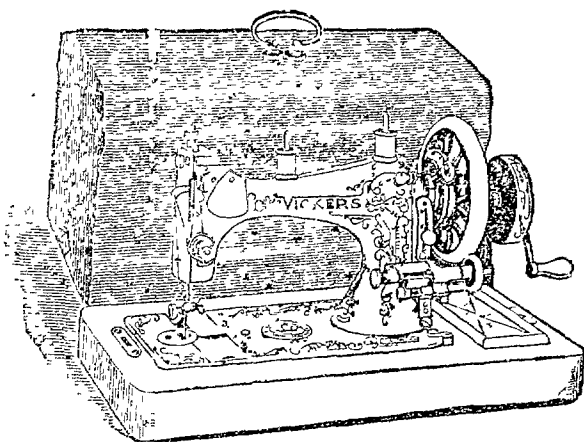
జర్మని ఆమెరికాదేశములం దవలంభింపబడుచున్న నిరౌ
షగ జలచికిత్స పద్ధతులచేతను, నాడిసమీకరణ, యోగాసన
చిద్యుక్తికితా పద్ధతులచేతను సమస్త రోగములకు చికిత్స చేసె
దము. విద్యమలకు ప్రాయము.

బందరు, పాలవర్తి ఆంజనేయులు,
రామా నాయుడుపేట వ్యవస్థాపకులు.

నూతన మాదిరి "డిలక్సీ" షిక్కుర్సు చేతితో కుట్టుయంత్రము

వైబ్రేటింగ్ షటిల్ గలది.

నగదు వెల రూ. 75/-

ఈ కుట్టుయంత్రము బహు అందముగా తయారుచేయబడి, బ్రిటిష్ దేశపు సామగ్రినే యుపయోగించి, బ్రిటిష్వారి యంత్రములు, బ్రిటిష్ దేశపు పనివారలచేతనే తయారు కాబడియున్నది. దీనికి రంగ్రము కలిగిన మాది యగుచున్నది, నూది మిక్కిలి ప్రేగిగాని లేక క్రిందికిగాని పోకుండు నటులను, అన్ని నూతన యభివృద్ధికరమైన యంత్రములు గలిగి, కుట్టుపని చేయుటకు సౌకర్యముగ నుండుటకు చేయిక్రిందుగ వికాసమైన స్థలముగలదు. ప్రతి కుట్టుయంత్రము, కావలసియున్న అన్ని పనిముట్లు, షెట్ ఫ్లడ్ యూత్, పైన యుగ్మబడిన వాల్ వర్క్ షిక్కుర్తో సహా పంపబడును.

దఫాలవారిగా సామ్యు చెల్లించువద్దతి

మా భారతదేశ లక్షకముంది కోరుటచే గొప్ప షిక్కుర్ సూయింగ్ కుట్టుయంత్రములకు దఫాలవారిగా సామ్యు చెల్లించువద్దతి ఏర్పాటుచేసి యుంటిమి. ఇందులకు కొనకలచినవారికి యీవద్దతి మిక్కిలి యనుకూలముగనుండి, దాచిపెట్టిన మూలధనమును చెడగొట్ట నవసరముండదు.

స్పెన్సర్ అండు కో, లిమిటెడ్. మద్రాసు. SPENCER & Co., Ltd., MADRAS.

వ్యవసాయము

తూర్పు గోదావరి

(స్వయీయవిలేఖరి)

కలరా

కాకినాడ, మార్చి 17—ఈ జిల్లాలో ఏజన్సీ భాగము లందు భద్రాచలములోను, శ్రీరామసిరిలోను, కలరా ప్రారంభించినది. కొలదిగా యీ కేసులు గలవు. శ్రీరామ శివస్వామి అప్పటకు పోవు యాత్రికులు కలరా జాడ్యము రాకుండు తరువాత త్రోవ నుండుటకు ఇనాక్షులెవను (టీకాలు) చేయమనొప్పట్లుయితే బాగా వుంటుందిగదా అట్టి ఏర్పాట్లు అధికారులు ఏ డబ్బు ఖర్చు అనవలసివేసి పద్ధతినీ చేయుచున్నారు. కావున యాత్రికులు ఆ లాభమును పొందవలసినది

బాల్యవివాహ నిషేధచట్టము

దీనినిసరించి నిత్యము ప్రతిహులసభలు జరుగుచున్నవి. ఈ పట్టణములో ప్రతివార్షకు ఒక్కొక్కమీటింగు ఆ చట్టము గద్దచేయవలసినదయ్యు, చేయబోవుచున్న అర్జినపునాడ పని రాదనియు చెప్పబడుచున్నది.

ఒక క్రొత్తపార్టీ

పీపిల్స్ పార్టీ ప్రజలపక్షము అను క్రొత్తపార్టీ కేరళ ప్రజాతన సత్యాగ్రహోద్యమమును ఎత్తకొనుటకు అధికారులును, అధికారులయెడల భక్తివిశ్వాసములతో వర్తించువారును ప్రయత్నించుచున్నట్లు కన్పించుచున్నది. ఈ పీపిల్స్ పార్టీ ఉద్దేశము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము చిరసాయంగా ఉండవలెనని ఆ రామచంద్రపురం సభలో ఒక జిల్లాకమిటీని పెట్టి దానికి దుర్భేటి శేషగిరిరావు గారిని అధ్యక్షులుగా ఏర్పరచి.

జిల్లాబోర్డు

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు మీటింగు నిన్నుచున్నది. యిది కాకినాడలో జరుగును. ఎస్. హెచ్. కలెక్టరు మెక్ కార్మిక్, డా॥ బోషి (కేడెయిట్ బాప్టిస్టు మిషనరీలు) జిల్లా సంఘపాఠశాలకు దగ్గరల మార్గప్రకాశరాలగురు, జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి కళా వెంకట్రావుగారు, కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు, మండిపాక రంగయ్యగారు, యింకను యితర రయిగులును చాలముంది ప్రేక్షకులతో వచ్చిరి.

కువ్వరోగ నివారణకు గ్రాంటు

కువ్వరోగుల శరణాలయమునకు (రామచంద్రపుర) ప్రతి సంవత్సరము రూ 2000 లు బోర్డుగాని యిచ్చుచున్నాను. ఈ సంగతినైరమతి లు గలవి ప్రిం పి వలసి వచ్చినది కువ్వరోగులయము ఆ సేవ సంపన్న రము లగుండి కనేడియన్ బాప్టిస్టు మిషనరీలచేత నడిపించబడుచున్న

దనియు, ఇది చాల బాగుగాపనిచేయుచున్నదని పెద్దపెద్దలనే కులు మెచ్చుకొనియుండిరినియు, మనవాండ్ల బాగునిమిత్రము విదేశీయుల ధనసహాయముతో బాటు బోర్డువారుగూడ తమ పూర్వపు బౌద్ధాధ్యయను మాపవలసినదని డాక్టరు బోషిగారు బోర్డు అధ్యక్షుని కోరికనిద బాట్లాడిరి.

శరణాలయములో మతభేదము పాటించబడదనియు 100 నుండి 15 వరకు కష్టరోగులు అందుండిరియు, డాక్టరు రుస్తుంజేగారి ప్రశ్నలప సమాధానమువచ్చెను.

ఒక్కని వెంకటేశ్వర్లుంగారు జిల్లాలో సంత్రాగారు తిరిగి తాము చేసిన కార్యఫలమును నివేదికగా ప్రచురించుటను చెప్పి దానిని చదివిరి. ఈజిల్లాలో కువ్వరోగము వ్యాపించెనని యు, అందులో ముఖ్యముగా రామచంద్రపురమున బాగా ఎక్కువ వ్యాప్తమునందెననియు, లక్షకు 90 కేసులున్నవని యు, కాకినాడలో 1251 కేసులున్నవనియు, ఆరిపాట్లలో చెప్పబడెను. ఇప్పుడాలలోచించవలసినది, రూ 2000 లును రామచంద్రపురం శరణాలయమువారికిచ్చి మరి రూ 2000 లు జిల్లాలో కువ్వనివారలకు బోర్డు యివ్వగలరా? శరణాలయము నకు ఒక్కదానికే యిచ్చినట్లయితే జిల్లాసమస్తపూర్తియగునా? ఏమనిన, శరణాలయములో 400 మందికంటె ఎక్కువ తీసికొనుటకు వీలులేదని శరణాలయము డాక్టరు చెప్పినట్లు రిపోర్టులోనేయున్నది. అయినను, గవర్న మెంటు స్కీముల ప్రకారముగా, ఆస్పత్రిలో రోగులనుంచి చికిత్సచేయవలసినయగ త్వియులేదు. డిస్పెన్సరీవచ్చినవారికి చికిత్సనిచ్చిపంపుటయు, ఒక్కొక్క పెంటలలో కొన్ని గ్రామములలో బాసులైన తరువాత, యితర ప్రాంతముల బాసుచేయవచ్చును. కాబట్టి యీ సంగతులు ఆలోచించవలసినదని వెంకటేశ్వర్లుంగారు నుడిచిరి.

జిల్లా హెల్త్ ఓఫీసరు గవర్న మెంటు విధాన మేరగా, మాయిర్ గారు ఏ మోస్తరు ట్రెయినింగు యిచ్చి జిల్లాలోని రోగులకు చికిత్సచేయవలసినదనికోరుతెలిపిరి. గవర్న మెంటు స్కీము చక్కగా అమలుపరచినట్లయితే జిల్లా బాసుపడుతుం దని చెప్పినారు.

రామచంద్రపురం ఆస్పెటరునకు కంట్రీబ్యూషను యివ్వ వీలులేదని బోర్డు తీర్మానించెను.

శ్రీమతి సుమిత్రాదేవి దుర్గాబాయిమ్మగారు ప్రభువిశ్వాస ప్రమాణమునకై కొనిసభ్యురాలయ్యెను. ఈమె నియోజితసభ్యురాలై. కాకణాంకరములచే, గెజిటు అయిన తర్వాత గత రెండు సభలకు రాలేక పోయెను. నిన్ను తప్పనిసరిగా చెన్నపురినుండి వచ్చి సభకు హాజరయ్యెను.

టోలుగేట్లవద్దనున్న గ్రామములవారు పోలములను ఎరువులు గొనిపోవుటకు అనువైన గేటుపన్ను వుచ్చుకొనరాదని తీర్మానింపబడెను. దీనిని నూదిన నర్సన్నగారు ఉపపాదించిరి.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు మూడుబోర్డులుగా విభజన నుసరించి చర్చింపబడెను. అధికపన్ను వేసికొనునది లేనిదిని పునర్విచారణకై రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డుకు కాగితము పంపబడెను.

బలభద్రపురం చిక్కవోలు టోలుగేటు తీసివేయుటకు తీర్మానింపబడెను. ఇంకను నుమారు 100 విషయములు ఆలోచింపబడెను.

బెజవాడన్యాయవాదులు— కాంగ్రెసుసభ్యత్వము

బెజవాడలోనున్న 80 నుండి ప్లీడర్లలో సగముమంది కాంగ్రెసుసభ్యు లై నారు. తక్కినవామూడ త్వరలో చేరుదు రనుటకు సందియములేదు. ఇతరపట్టణములలోగూడ న్యాయ వాదులు సభ్యులుగ జేరి గాంధీమహాత్ముని మహోద్యమముపట్ల తమ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. అయితే కాంగ్రెసువాదు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానము గావించి సత్యాగ్రహోద్యమమును సాగించుచున్నందున వకేళ్లు సభ్యులుగ నుండవచ్చునో మాడదో అనుసంగతినీ నిర్ణయించి చెప్పట కష్టము. ఈవిషయమున హైకోర్టువారి యభిప్రాయము తెలుపవలసినదిగ రిజిస్ట్రార్ గారు తెలియచేయబడినది, వారేమందుకో చూడవలసియున్నది.

దిగవల్లి వేంకటశివరావు.

బందరు సబ్కోర్టు ఫయిల్

I. P. 11/29.

ఇకసాల్యెంటు:— లింగం నాగభూషణము సా॥ బొమ్మలూరు.

ఇకసాల్యెంటు తాలూకు యాదినవ పెమ్మలూరు దాఖలాప్తి యీసెంటులో స్పెషల్ రిజిస్టరుగా నియమింపబడిన బండరుజిల్లా కోర్టు ఇతల కాపరపు వెంకటసత్యనారాయణ రావు పంతులుగారికలన 12-4-1980 తేదీ పగలు 10 గంటలు లగాయరు వేలము జేయబడును. పాట పరతులు పాటకాల మందుగాని, స్పెషల్ రిజిస్టరుగారి ఆఫీసు (బందరులో పంతులువారి మేడప్రక్క) లో గాని తెలుసుకొనవలెను.

ఆస్తివివరము

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు గవ్వ వరం సము రిజిస్ట్రార్ గారు యిలా కా కురిసిరాల గ్రామములోని ఆస్తి వివరము:—

- 1. బోదులమధ్య చేను య 4-11 ట్లు తూ॥ లింగం వెంకటసుబ్బయ్య, డ॥ కోగంటి అన్నపూర్ణమ్మ, ప॥ మాడ వ ప్రతివాది వగయిరా, ఉ॥ లింగం వీరభద్రయ్య.
- 2. పల్లంలో తూర్పుపల్లం య 1-8 ట్లు తూ॥ చెడవు డ॥ లింగం వెంకటసుబ్బయ్య, ప॥ లింగం సత్యనారాయణ, ఉ॥ డొంక.
- 3. బుడమేటి వారలో దక్షిణంలో మగ్గవల్లం య 7-50 ట్లు తూ॥ కోగంటి అన్నపూర్ణమ్మ, డ॥ లింగం సత్యనారాయణ, ప॥ బుడమేరు, ఉ॥ లింగం వీరభద్రయ్య.
- 4. బుడమేటి పడమటిమెరక య 22-0 ట్లు. హద్దులు లేవు.

స్పెషల్ రిజిస్టరు ఆఫీసు } కాపరపు
బందరు ఫోజ్జిల్లి పేట } వెంకటసత్యనారాయణరావు,
తేదీ 24-3-80. } స్పెషల్ రిజిస్టరు,

మరొక:—తెగిపాట రామచంద్రమ్మ గాని మరి యేకారణములచేతగాని వేలం ఆపుదల్య చేయుటకు రిజిస్టరుగారికి హక్కు గలదు.

శాసనోల్లంఘనము

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము

బొంబాయి, మార్చి 27:—గాంధీమహాత్ముడు యీ వారము యంగులయిండియా పత్రికలో శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి యిట్లు వ్రాసెను:

శాసనోల్లంఘనము సంజీవివంటిది. మనయందు నిడుచు సిగ్రహములతోక ఆత్మని నాశకరములుగా అంధకారముగా నెన్నుకొనిపోయినప్పుడు, యీ శాసనోల్లంఘనము నియమబద్ధముగా నొనర్చి ఆత్మనందరతుకమును ప్రాణశక్తిగా మార్చును. అట్టి శక్తి హోమర్గములకు సంకల్పసిద్ధి నిర్భయము. శాసనోల్లంఘనము ముల్ల సాధింపగల్గిన మహాప్రయోజన లాభములతో సరిపాల్చిన యెడల శాసనోల్లంఘన మవలంబించుటవల్ల కలిగెడి తాత్కాలిక యుద్ధ ప్రవృత్తి ములు ఆత్మల్యములు. ఈ శాసనోల్లంఘనము గూర్చి మానవజాతి బాగుగ పరిచయమైన తర్వాత, పెక్కుమారులు యీ పద్ధతి జనుప్రదముగ ఆనుష్ఠింప గడిపియుంటున్న శాసనవిచ్ఛేదములను కలుగగల యుద్ధప్రవృత్తి ములకు తగ్గిపోవును. వాయు విమానములగుర్చి శాస్త్రజ్ఞులైన సాధకపరిశోధనలు చేయుచు యంత అభివృద్ధిలోనికి వాయు విమాన సంచారమును తెచ్చినప్పటికిని ఇంకను ఉపద్రవములు గలుగుచునేయున్నవి. శాసనోల్లంఘనములోమాడ పెక్కు సాధకపరిశోధనలు జరిగిన పిమ్మట వాయువిమాన సంచారము కంటే శాసనోల్లంఘనమే ఎక్కువ నిరపాయకరము కాగలదు.

దండిగ్రామము చేరువయ్యెను నేను ఆరెస్టుచేయబడినను ధైర్యముతో దేశమంతటజరుగవలసిన సత్యాగ్రహమునకు ఉపక్రమణానుజ్ఞ నొసంగవలసినదని నన్నే కోరుచు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు కార్యభారమును నాయందే ఉంచిరి. ఇందుకు కారణము ప్రత్యక్షముగానే యున్నది. నేను ఆరెస్టు చేయబడినయెడల వెంటనే దేశములో అమంగళము లేవియు జరుగకుండ అవసరమైన కట్టుదిట్టములను కాపుడలను చేయవలయునని అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారి అభిప్రాయమైయున్నది. నేను ఆరెస్టుకాకపూర్వమే ఉద్యమమును

అపివేయుట చాల అర్హము. అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు నాకంటే ముందుగా ఏమియు చేయవలసినదేదు. ఇప్పటికి నేను నిర్ణయింపగలిగినంతవరకు ఏమియు 6 తేదీని భారతదేశమంతటను సత్యాగ్రహము ప్రారంభించుటకు వీలగు నని సత్యాగ్రహప్రచారకులు గ్రహించవచ్చును. 'ఆనాడే జలియన్ వాలాబాగ్ సంస్మరణదినము గనుక జాతీయవాదమునకు ఆరంభదినము. ఎన్నడును కనివిని యెంచగని జనసాహస్యప్రబోధము 1919 ఏప్రిలులో ఆనాడు జరిగినది సత్యాగ్రహమువల్ల విజయమయ్యెను.'

దండిగ్రామమునకు నేను, కేపురదయాల్లు, ఏప్రిలు 6 తేదీకి చేరినాను. కాబట్టి ఏప్రిలు 6 తేదీనాడు కేసులంతట సత్యాగ్రహము చేయుటకు సహజసిద్ధముగా అనుకూలమైదిగముగా మన్నుచి. సత్యాగ్రహము లాడుట తన సన్నాహములను పూర్తిచేయునుండలేదు. ఆనాడు కడపటి అజ్ఞాపర్యవరకునే చేచియుండవలెను. ఉపక్రమించుటకు అనుజ్ఞ యిచ్చినంత మాత్రమున, ప్రతిరాష్ట్రములోను, ప్రతిజిల్లాలోను, వెంటనే శాసనోల్లంఘనము ఒక్కమానుగా ప్రారంభింపబడి తీరవలెనని ఆర్థమలేదు. అజిల్లాలలోని నాయకుడను ఆ ప్రభువు ప్రజాసేవకుడు తన అంతరాత్మచే ప్రేరితుడు కానియెడల శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభించి తీరవలయునను విధిలేదు. తనయందు ఆత్మ విశ్వాసము లేనివాడను, తన పరిసరజనులయందలి పరిస్థితులయందు విశ్వాసము లేనివాడను కార్యరంగములోనికి యాద్యబడుట కిచ్చగింపదు. కార్యభారము వహింపక పోయినందులకు మనము దూషింపబడదు. కాని, తన యుద్ధసర్వమును 20 సరములకు తన యధీనముతో నుంచుకొనక, ఆ పరిసరపరిస్థితుల చే యాద్యభూమిని పోషింపవాడే దూషింపబడును.

మనకు స్వరాజ్యము వచ్చినపిమ్మటమాడ యీ ఉపద్రవము ఉండవచ్చును. కాని మిగిలినవన్నులు ఆటువంటివి కావు. స్వరాజ్యమువచ్చినను ఇది ఉండవలసిన పన్నులే, చాకిదారీ పన్ను మున్నగువి అట్టివే. కాబట్టి అటువంటిపన్నులను గూర్చిన శాసనములతోటి పోవుట యుక్తముకాదు. శాసనోల్లంఘనము నకు వీలైన యితరశాసనములు ముంకములు ఉన్నంతవరకును అటవీశాఖానిబంధముల విషయమును అటుండనిచ్చి స్వరాజ్య ప్రభుత్వ మేర్పడినపిమ్మట ఆ శాసనమునుగూర్చి ఆమా

లాగ్రముగా సర్వతోవింపవచ్చును. సారాధికారులు, నల్ల మందుకొట్టు, విదేశీవస్తువులు అంగదులు, వీనివద్ద పికెటింగు చేయవలసియున్నది. అనవసరమైన అపాయములు లేవంటా, యీ సాత్విక నిరోధము సమర్థతతో సాగింపగల మను ధైర విశ్వాసము గల ప్రజాసేవకు లందరును యీ పనిని పూనుకొని చేయవచ్చును. (ప్రీ (పె.)

POLINES
ECONOMIXTURE
“పాలిన్ మిక్చర్”

గవేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నశుకాలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే క్లాఫింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

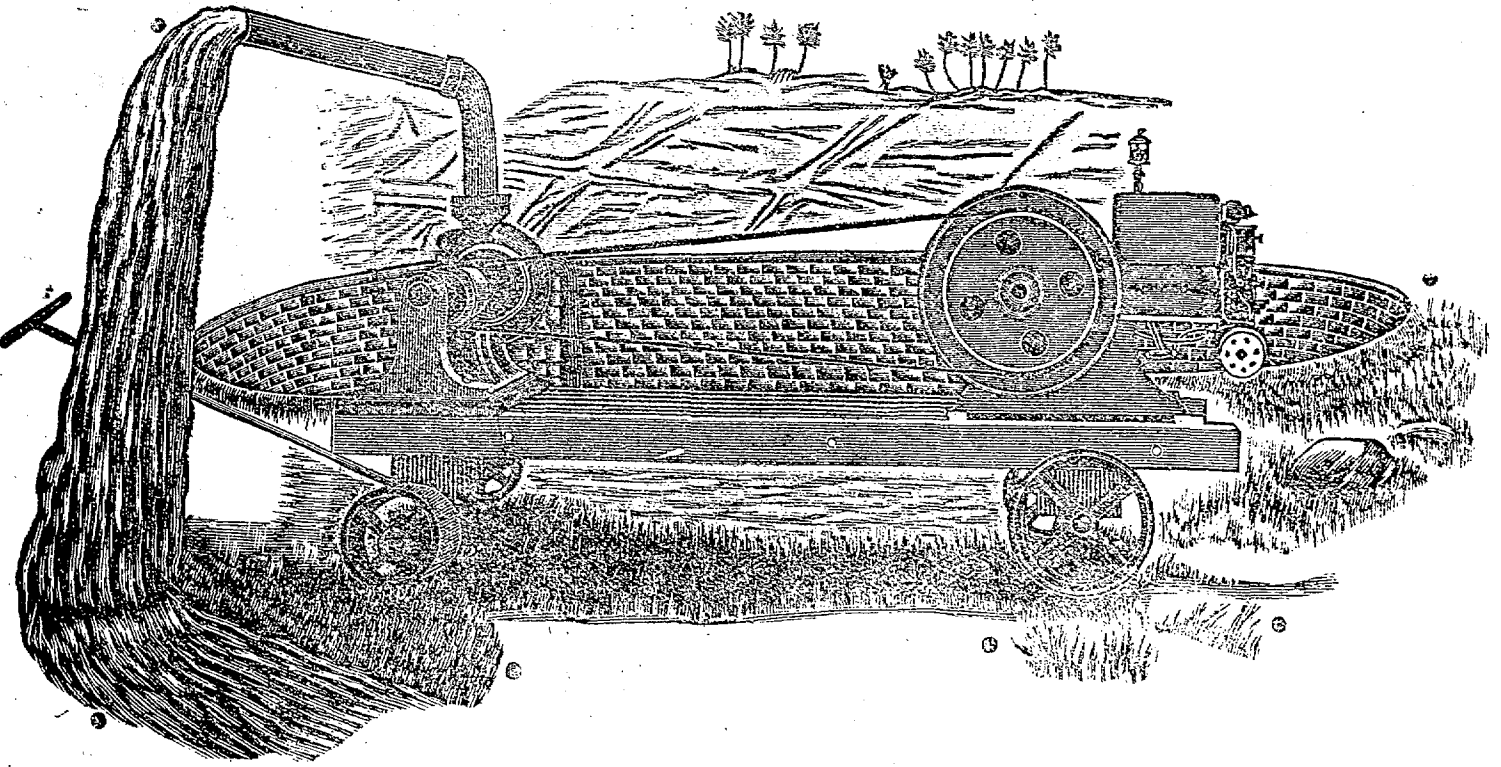
1. మొదటి థోస్తోపెంటనే విముక్తగులుగును,
  2. 12 గంటలలో స్రవించుట ఆగిపోవును.
  3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.
- ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 షోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రు 32
పోస్టేజి ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126-2

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Baliacheta, CALCUTTA

ఆంధ్ర పంపింగు శెట్టు

వ్యవసాయదారులకు బంగారుపంట.

బావులలోనుంచి, కాలువలలోనుంచి వాగులలోనుంచి, మీ తోటలకు నారుమల్లకు అతిసులభముగా నీరు పారుచుచేయుటకు మా ఆంధ్ర పంపింగు శెట్టు చాలాయుపయోగకరమైనది. ధర చాలా సరసము. నడుపుటకు పూర్వానుభవము అక్కరలేదు. ఖర్చులు తక్కువ. ఎంతకాలమైనను రిపేరు లేకనే వనిచేయును. ఇంజనుల అన్నిటికి మకుటము అగుటాడేసి మానార్కు యింజను అని పిలువబడును. కంపెని గ్యారంటీపైన కంపెని యింజనర్లు యింజనును బిగించి, నడుపుట ఆసామికినేర్చి తృప్తికరమైన సర్కింగు ఆర్డరులో శెట్టు డెలివరి యివ్వగలము. 2 నుండి 2½ మోటలనీరువరకు తోడగల 3 గుట్టముల సవరగల యింజను, 2 అంగుళములపంపు దానికి కావలసిన గొట్టములు వగైరాలు కంప్లీటు సామానులు ఫిటింగుచార్జి తోసహా బెజవాడ డెలివరికి.....రు. 500—0—0.

3 నుండి 4 మోటలనీరు తోడగల 4 గుట్టముల సవరగలిగిన యింజను 2½ లేక 3 అంగుళముల పంపు దానికి కావలసిన గొట్టములు వగైరాయావత్తు సామానులు కంప్లీటు శెట్టు ఫిటింగుచార్జి తోసహా రు. 650-0-0. బెజవాడ స్టాకునుండి ఎన్ని శెట్టు అయినను రెడిగా యివ్వగలము.

పోస్టేజులు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెని, జింజనీర్లు—బెజవాడ. బ్రాంచిలు:—కెనాలి, గుడినాడ, సామలొల్లు, మార్దేరు, రాజమండ్రి.

వెండి, బంగారు వస్తువులు

కానీసినప్పుడు యితరచోట్లకు పోవుటకు మునుపు, మావద్దకు రాగోరెదము. మా ముఖ్యోద్దేశ్యము ప్రజలకు సహాయముచేయుట, తరువాత స్వల్పలాభము పొందుట. ఒకసారి మావద్ద లావాదేవీచేసిన మీకు పూర్తిగా తృప్తిగలుగు నని మా దృఢసమ్మతము. కానుబంగారుకు, నీమెండికి పూచీ నిచ్చెదము.

ప్రదర్శన గదులు:—

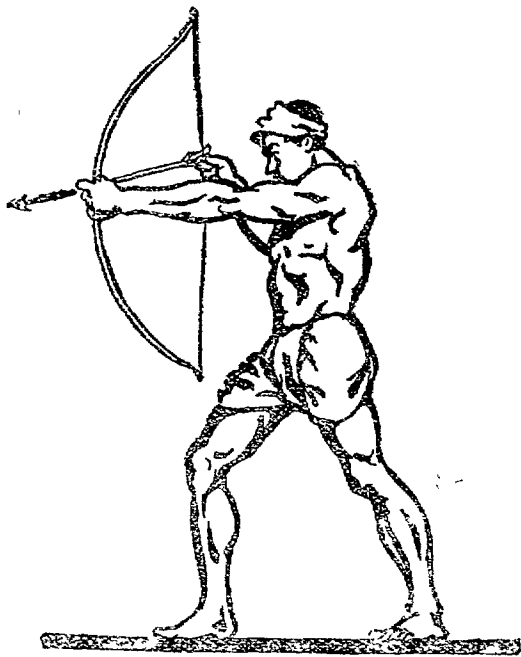
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ అండ్

డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

యెచ్చేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,

ప్రాప్తైటరు.

సూరబల్లి

—కషాయ—

దీనిమీదనుండు గుర్తుమాదిరిగ

పనిచేయును

రక్తమును శుభ్రపరచును. నూతన

శక్తి నిచ్చును. మంచిత్యాశిని పుట్టించి

ఎక్కువబలమును నమ్మకముగ నిచ్చును.

C. K. SEN & Co., LTD.

29, Colootola Street, CALCUTTA.

సుశామ

శిరోజములకు తగిలింపకే ఇగ్గదబాలము వలె, వెండ్రుకల యందమును, మెఱుపును హెచ్చు చేయగలదు.

సుశామా

తలనూనె

తలంటున్నవహుళకు సువాసనకొరకు గూడ ఉపయోగించనగును. నాణ్యమందును, సువాసనయం దనమానమైనది.

అన్నిదుకాణములందును దొరుకును.

ప్రకాశిని:—టి. యన్. కసిన్ అందుకో,

కాకినాడ, (ద. ఇండియా.)

P. SETT & COMPANY,
CALCUTTA.

c 3.

బెజవాడలో కాశేశ్వరరావుగారి

వ్రసంగము

మహాత్ముని యాత్ర

26-8-30 తారీఖు సాయంత్రము గాంధీపార్కులో నారాయణానంద సరస్వతీస్వామిలవారి ఆధ్వర్యమున గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. ఆ సభకు సుమారు 300 మంది హైస్కూలు విద్యార్థులును 300 మంది యితరులును హాజరయిరి. మహాత్మాజీని సందర్శించి వారి సందేశము గొనివచ్చిన శ్రీయుక్త ఆయ్యదేవర కాశేశ్వరపంతులుగారి యుపన్యాసమును వినుటకు అమితోత్సాహమును జూపిరి. శ్రీయుత తాడేపల్లి కేసుగోపాలరావుగారి యొక్కయు నారాయణానంద సరస్వతీస్వామిలవారి యొక్కయు ప్రారంభ వాక్యముల తరువాత కరతాశ్చర్య శలమధ్య త్యాగమూర్తి ఆయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులుగారి విధిగా ఉపన్యసించిరి. “ఇక్కడ చాలమంది యువకులు పోగయినారు. ఇది నాకు నిరత్యాహముగా లేదు. పెద్దవాండ్లు పాత ఆభిప్రాయములతో బాధపడుచుందురు. యువకులు నూతనాభిప్రాయములతోను ఉత్సాహముతోను శోభిల్లుచుందురు. హిందూదేశము పూర్వము కంటే 100 రెట్లు తొందరగా పోవుచున్నది. కాబట్టి యీ నూతన మహాద్వ్యమమును సాగించుటకు యువకులు మాడ విశేషముగా కావలయును.

మన మిప్పుడు సంఖ్యాబలమువలన జయించవలెను. ఆ యుధములు లేకుండా స్వరాజ్యము సంపాదించవలయును. ఈ యుధ్యమమును పురుషోత్తముడయిన మహాత్ముడు నడుపుచున్నాడు. ప్రపంచరాజ్యము లన్నియు పత్రికాప్రతినిధులను బిగి యీ ధర్మయుధ్యమను ఆశ్చర్యముతో చూచుచున్నవి. యూరపుజాతులమాడా సైన్యములను తగ్గించవలయుననియు పంచాయతీలద్వారా తగవులు పరిష్కరించుకొనవలయుననియు చూచుచున్నవి. లేబరుపార్టీవారు ఏమిచేస్తారో చూడవలె. వారికి ఏమి తోచుటలేదు.

21 వ తారీఖున అహమ్మదాబాదులో అలిండియా కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమయినది. దానికి 2 మైళ్లదూరములో సబర్బన్ ఆశ్రమము-ఒక కెప్టెన్ మహాత్ముని ఆశ్రమములో కలదు. రెజినాల్డు అదృష్టవంతుడు. వారిప్పుడు యంగ్ యిండియా పత్రికకు ఎడిటరుగానున్నాడు. ఇతనివిషయము హిందూదేశచరిత్రలోను వర్ణాశ్రమములలో వ్రాయబడును. మా మీటింగ్ కార్యక్రమము 1 1/2 గంటలలో ముగిసినది. అమెరికాలో కాంగ్రెసు బ్రాంచి దౌర్జన్యమును గురించి వ్రాయబడున దానిని తీసివేసినాడు. అక్కడివారు గాంధీగారికి ఉత్తరములు వ్రాసినారు. మేము 15 మంది ఆంగ్లములు. శ్రీయుత ఆచంట దక్షిణామృతగురు మహాత్ముని సందర్శించినాము. శ్రీచి ఆశ్రమములో మాకు టీ, దిస్కట్లు యిచ్చినారు. మరునాడు ప్రదయం జంబుసారు వెళ్లినాము. అక్కడ తోరణములు స్వాగతపత్రములు చూచినాము. వేలకువేల జూచి బాధ్యతీర్చి రోడ్లప్రక్క న గలరు. పెద్దపండ్లు వేయబడినవి. ఒకదానికి ఖద్దరుబట్టలు పరుపబడివున్నవి. గాంధీగారు అక్కడనున్న 1/2 గంటసేపయినది. రాటుమడుక తూ మార్చున్నాడు. ఆరునకు ఆంధ్రదేశ మయంద విశ్వాసము కలగు. ఆ విశ్వాసమును మనమెట్లు నిలుపుకొనగలమా తెలియదు. మిమ్ముల నెందుకు యింకా పట్టుకొన లేదని మే మడిగితే బొంబాయి సెంట్రల్ గవర్న మెంటుల కార్యనిర్వాహకపు వర్తమలవారిలో భారతీయసభ్యులు ఒప్పుకొనలేదని తెలియుచున్నది. లేక కను అలసిపోవుననియైనా గ వర్న మెంటు వారు తలచుచున్నారని చెప్పిరి. 5 వ యే ప్రియ తో నాటికి దండిగ్రామము చేరుదుమని చెప్పిరి. అక్కడ మిమ్ములను నివారిస్తే ఏమిచేస్తారని అడిగితిమి. అప్పటి కేదో ఆలోచిస్తాను అన్నారు. ఎక్కడని సుబ్రహ్మణ్యం చౌదరి (కృష్ణాజిల్లా) వారితో నున్నాడు. ఒక మలబారు క్రైస్తవుడు యిద్దరు మలబారు హిందువులు బరోడా హైకోర్టుజడ్జి అబ్బాస్ తయార్జీ వారితో నున్నాడు. బొంబాయినుండి వేనకువేల సాత్వికనిరోధులను చేర్చుచున్న యూత్ లీగ్ సెక్రటరీగారు ఒక వహమ్మదీయుడు మహాత్మునివద్దకు వచ్చినారు. గుజరాత్ స్త్రీలు మాకు వంటలు చేసిపెట్టినారు. హిందూస్థాన్ నుంచి సేబ్ గోవిందదాసుగారు వచ్చినారు. ద్వారకాదాసుమిత్రకీరణశంకర్ శుక్ల - భారతకావన సభ్యత్వమును విడిచినవారువచ్చినారు. మేమురా మట్లాడుతుండగా మావద్దకే మహాత్ముడు వచ్చినాడు ఫాదరతుట్, నె

తక్కిన వేడికి గాను తడిపడ్డ జనహల్ లాల్ మోతీలాల్ గార్లు ఆరు న చేరి ఒక ప్రకటన నడుస్తున్నారు. చకాచకావచ్చి మావద్దకు వచ్చినారు. బీహారులో చాకిపన్ను నిరాకరణము సి. పి. లాల్ లో అడవిపురికి ఎగగొట్టడము ఒప్పుకున్నాడు. తక్కినవారు ఈ లవణశాసనోల్లంఘనము. జయిల్లో 70 వేలమందికి మాత్రమే ఫలం కలదు. ఇదివరకే అనేకమంది బై దీలు కలరు. ఇప్పుడు మనకు సంఖ్య నిశ్చయమయితే జయం నిశ్చయం. గాంధీ గారిని అరెస్టుచేస్తే జిన్నా మూజీగార్లు రౌండుటేబిల్ సభ వట్టి డంటున్నారు. 18 వేల జనంగల జంబుసారులో యిప్పుడు లింగ్ మంది వాలంటీర్లు సిద్ధముగానున్నారు. కైరాతాలాకాలో గ్రామోద్యోగలండరు రౌజీనామా యిస్తువున్నారు. ఆ జనంలోనుంచి తప్పించుకొనువరకు కృత్యాధ్యనం అయినది. సరిగా 6 గంటలకు సాయంత్రము గాంధీగారు బయలుదేరినారు. రఘుపతి నందనరాజారాం కీర్తన పాడుకుంటూ బాల్లదీర్చి బయలుదేరినారు. బ్రహ్మచందంగా ఉండినది. శ్రీరాముడు అయోధ్యవరతి వెళ్లడం జ్ఞాపకం వచ్చినది. ఈ శాంతియుద్ధములో మన జయమో స్వర్గమో రాసలయును. అందరును యీ శాంతియుద్ధములో చేరవలయును అని సెలవిచ్చిరి. జయజయధ్వానములతో సభ ముగిసెను. బెడవాడపట్టణము ఉత్సాహపూరితమయి వున్నది.

25-8-30 తారీఖున గాంధీపార్కులో బహిరంగసభ జరిగినది. నారాయణానంద సరస్వతిగారునా తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు బి. పి. గారునా ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గురించి ఉత్సాహించి, విద్యార్థులను పౌరులను కాపాడేందుకు ముచ్చటలకు వాలంటీరులుగా చేరవలసినదని హెచ్చరించిరి.

(ఒక విలేఖరి)

YOUR EYE

DOES IT TROUBLE YOU? IF SO, try Seller, Lotus Honey, the safest, surest and most highly-praised Nature's Cure for Eye-diseases. Cures even Cataract, etc. Obtainable at all chemists or direct. Ask for free literature.

SPENCER & Co Ltd.,
(W. E. SMITH & Co., Dept.), Madras.

"Bynin" Amara

జగద్యుపితకీర్తిగల
గొప్ప టానిక్

ఇదిదేహమున కల్పిల్పకాలములో
తక్కిన ఉత్సాహము నిచ్చును.
అజీర్ణము అకలి లేమి చే బాధ
పడువారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ
తక్కిన పెంపొందించును.

ఎల్లప్పుడూ ప్రతి స్థానమునందు ఉండవలసినదే. 1
హిందూనేతమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాములందును మందులమువారలచేత వారసము

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

సర్వ జనుల పొగడ్తలను, నమ్మకమును పొందినది

ఈ దిగువ గొప్పవారు తమ పూర్తివిశ్వాసమును వెల్లడించుచున్నారు:-

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు, బి. యే. బి. యల్. వెనుకటి మంత్రి, (మద్రాసు ప్రభుత్వము) ప్రస్తుతము కేంద్రప్రభుత్వము తరపున డక్షిణాఫ్రికా ఏజెంటు జనరల్.
గౌ. పి. రామస్వామిమొదలియారు, అనర్ గల్. బి. యే. బి. యల్. ఎఫ్. ఎమ్. యు. మద్రాసు కార్పొరేషన్ అధ్యక్షులు, కాన్ స్టేట్ సభ్యులు.
దివాన్ బహదూరు ఎ. యమ్. యమ్. ముదగప్పచెట్టియార్ అనర్ గల్ బ్యాంకరు, నాటుకోలు నాగరత్నార్ అసోసియేషన్.
రావుబహదూరు పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టియార్ గారు, మద్రాసు కార్పొరేషన్, సెనేట్ అసెంబ్లీ సభ్యులు.
కల్లికోట, అటగడ్డ రాజాగార్లు.
గౌ. యస్. ముత్తయ్యమొదలియార్ అనర్ గల్, బి. యే. బి. యల్. ఆంగ్లోకాళిపుత్రి, (మద్రాసు ప్రభుత్వము.)

గౌ. దివాన్ బహదూరు సర్. ఎమ్. కృష్ణనాయర్, కటి. బి. యే. బి. యల్. మద్రాసు ప్రభుత్వ లా మెంబరు.
గౌ. రావుబహదూరు, సి. వి. నరసింహరాజు బి. యే. మద్రాసు శాసనసభాధ్యక్షులు.
దివాన్ బహదూరు సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు, బి. యే. బి. యల్. దేవాదాయ, ధర్మాదాయ బోర్డు అధ్యక్షుడు.
కె. నూర్యారావుగారు, కమిషనర, దేవాదాయ, ధర్మాదాయముల బోర్డు.
కిర్లంపూడి రాజాగారు.
గౌ. ఎమ్. ఆర్. నేతురత్నం అయ్యర్ అనర్ గల్ మద్రాసు ప్రభుత్వమంత్రి.
ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు అనర్ గల్, బి. యే. బి. యల్. సంపాదకుడు, "హిందూ" పత్రికా మద్రాసు, పాత అసెంబ్లీ సభ్యులు.

కత్తి!

బలము!!

శీ-ము!!!

కాయ సిద్ధి మ క ర ధ్వ జ ము

(రిజిస్టర్డ్)

ప్రస్తుతము గొప్పబలమునిచ్చు మాత్రలు

ఈ జాపగమువలన సరములబలహీనత, రక్తక్షయము, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, మత్తు, పొండురోగము, ఉబ్బసము, తుయ, కడుపులోని వ్యాధులు, ఆకలిలేకపోవుట, అతిసారము, రక్తవిరేచములు, కలరా, జ్వరములు, ఇంద్రియనష్టము, నపుంసకత్వము, చర్మవ్యాధులు, కఫ, శుఖవ్యాధులు, మొదలైనవన్నియు తప్పక కుదురును.

20 రోజులకు వలయు డోషము 40 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు 10/-

మహా కాయా మృతం (రిజిస్టర్డ్)

స్త్రీలపాలిట వరప్రసాదిని

స్త్రీలకుండు వ్యాధులకు, అనగా ఋతుస్రావమును హెచ్చుగను, కొలదిగయగుచుట, బహిష్కరణమును కలుగుబాధ, మొదలైన వ్యాధులన్నియు కురుగును. సీసా 1 కి రు 8/- మాత్రమే.

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరమలన్నియు రహస్యముగ నుంచుకును. బిమగ్ రత్న డిజిట్ డాక్టరు. ఈ. యస్. గోపన్ (ప్రఖ్యాతిగాంచిన నాడివరీషియన్, వైద్యాధికారి, డైరెక్టరు) గారి సలహాను పొందును.

పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి, (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, వైద్యుడు)

తమిళనాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్.,

44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, పోస్టుబాక్సు 278, మద్రాసు.

హిందూదేశమునందు ఏజెంటు కావలయును. త్వరపడుడు. కేటలాగు కోరినచో ఉచితముగ పంపబడును.

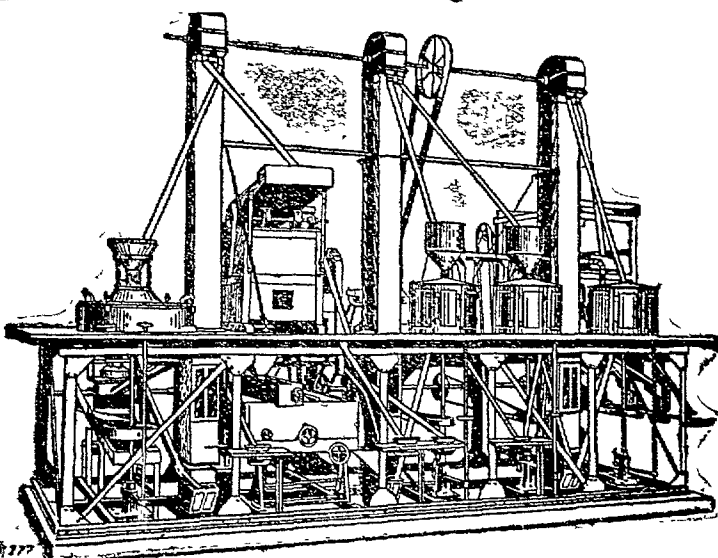
మైనూరుకు సోల్ ఏజెంటు:- సిటీ మెడికల్ అండ్ జనరల్ ఏజెన్సీ, 92 చిక్ పేట, మెదక్కురు సిటీ.

నూనె - విండి - బియ్యపు మిల్లులు

ప్రపంచముందు ప్రసిద్ధి చెందినవారివల్ల తయారుచేయబడినది

చాలా దృఢముగానుండుటకును చాలాకాలముగను పట్టున పెట్టుబడి, తక్కువ ఖర్చు, చెడికుండకుండుటకును పూర్తి ముప్పువకును. ఎక్కువఫలము ఇవ్వల నిర్మించు యింకా విశేషము. మీయొక్క వైకమునకు మంచి బహుమానము! క్రయదావి తాలు కోరిన సంగబడును!!

మాయొక్క ముఖ్యమైన సామానులు నూనె తీయు మెషీనులు, నీగట్టునట్టి ప్రెస్సులు, రోలరు మిల్లులు, విత్తనములు పుదిచేయు మెషీనులు, మాగ్నెట్టును, మెలివేలర్లు, ఆయిలు మంజును, బాములర్లు.

మాయొక్క ముఖ్యమైన సామానులు సంపూర్ణమైన రైసు మిల్లు, రైసు హెల్డరు, ఇడ్లు చేరుచేయు సెపరేటర్లు, కుడిచేయు మెషీనులును.

లోకములో ప్రసిద్ధి చెందిన, యురప్లో యెస్సెల్లర్స్, లూయిస్ బ్రెస్ట్ కలిగినవగుచేత ఆముదము మొదలైన విత్తనము. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషుగానే వ్రాయవలయును. హిందూదేశమునకు సోల్ ఏజెంటు:- ఉపయోములకు

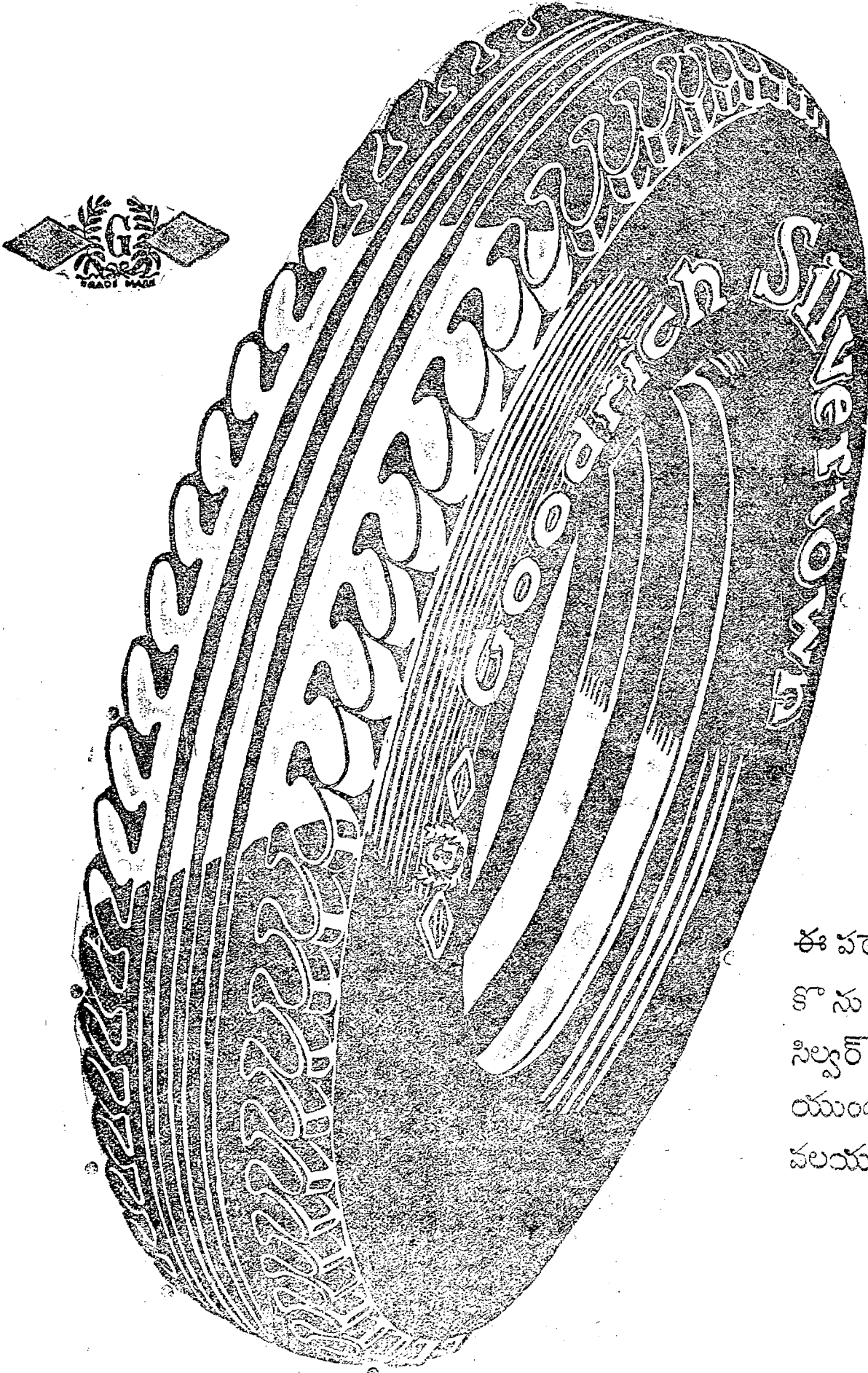
THE HOLLAND BOMBAY TRADING Co. Ltd.,

హాలెండ్ బాంబే శ్రేణింగు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

Calcutta Bombay Karachi
Post Box No. 65 204, Hornby Road, Post Box No. 45
ధగలబాచితా వివరములు:- THE MADRAS MACHINERY MART,
1/22, Broadway, Madras. కోరకును.

“దూరపు ప్రయాణమునకు

(జీవమైనది)”

ఈ పర్యాయము మీరు
కొనునది గుడ్ రిచ్
సిల్వర్ టౌన్ టైరుగ
యుండునట్లు చూడ
వలయును.

Goodrich Silvertowns

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం వాల్మీకిమాస 29-వ తేది శనివారము

1. భాగ్యములు

చెన్నపురి బజారు

మొదటి రోజు ,, వ 45 కలది రు	12 8 0	13 4 0
మొదటి రోజు ,, దీట 42	18 8 0	14 0 0
మొదటి రోజు ,, దీట 46	18 0 0	17 0 0
రొగలు రు. 164 బస్తా 1-1	8 0 0	8 12 0
మొదటి రోజు ,,	19 0 0	20 0 0

2. భాగ్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-1 ర 205	12 12 0	14 0 0
కందులు ,, దీట	16 0 0	17 0 0
కందులు ,, దీట	14 0 0	16 0 0
కందులు ,, దీట	17 8 0	18 0 0
కందులు ,, 195	7 4 0	8 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నూనెలకాన కా 1-1	110 0 0	118 0 0
నూనెలకాన కా 1-1	14 0 0	19 0 0
నూనెలకాన కా 1-1	88 0 0	41-0-0
నూనెలకాన కా 1-1 రు.95 మొదటి రోజు 88		
నూనెలకాన కా 1-1	90 0 0	98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చిల్లరవస్తువు కా 1-1	100 0 0	108 0 0
చిల్లరవస్తువు ,,	60 0 0	62 0 0
చిల్లరవస్తువు (మొదటి రోజు) కా 1-1	98 0 0	105 0 0
చిల్లరవస్తువు ,, కా 1-1	28 0 0	35 4 0
చిల్లరవస్తువు (మొదటి రోజు) నీలిమందు మొదటి రోజు 1-1 రు 40 45		
చిల్లరవస్తువు కా 1-1	28 0 0	49 0 0
చిల్లరవస్తువు బస్తా 1-1	25 4 0	25 8 0
చిల్లరవస్తువు కా 1-1	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

ఇనుము కా 1-1	80 0 0	81 0 0
ఇనుము ,,	24 0 0	30 0 0
ఇనుము ,,	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నూ 20 మెట్రిక్ సింగిలయోరె	రు	6 5 0
నూ 6 ,, కలారి	రు	8 10 0
నూ 24 ,, లా	రు	5 4 0
నూ 40 బాబురు 10 పా	రు	9 6 0
నూ 20 1/2 రెట్టలేడి	రు	6 1 0
నూ 40 రాడి	రు	8 5 0
నూ 4 రెట్టి మసీదు	రు	8 4 0
44 నాండో	రు	4 12 0

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-1	రు 55 8 0	59 6 0
నండి 100 కులం 1-1	21 18 0	22 0 0
నండి 1-1	18 11 0	
నండి 1-1	238 0 0	241-0-0
నండి 1-1	827-0-0	830-0-0

8. రంగులు

అతి మెల ద్వితీయరంగు అతిమెల రంగు సింగిలయోరె		
,, నీలిరంగు 1 రంగు	0 10 0	
,, 14 రంగులు	1 10 6	
,, 28 రంగులు	1 0 9	
,, 55 రంగులు	1 3 0	
,, 1 అందర	1 8 6	
రంగులపాస్తుసాల్-బోలెట్ అనగా (బ్లూ-రెడ్డు)	3 4 0	
రంగు 3 రంగు	1 0 0	
రంగు 4	1 2 0	

స్వల్ప ధర!

ఫలమధికము!!

పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు
లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, కీటి లముచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆహారదీర్ఘ కాలమందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ్, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి (మింగవలెను, సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు శుభుడు, ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపా

త్రులోపలను వారము, పోస్తు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.
సారస్వతానవం:-- మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడుకు దుర్బలములన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి త్రాగును. రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్వరమునకు వృద్ధుడుమధురత్యము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఈ త్రాగుమునింపును. ఇలసినతన స్త్రీలకు నెత్తినడుగు (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకాని పిల్లలకు సంజీవివంటిది. 6 కొమ్మల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

గ వ ర్ న మెం టు హా మీ
రెండు లక్షలు పూర్తియైనది
1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.
తత్క్షణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.
ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,
బంధరు.

రవ్వవంటి తరుణము! అపరాధము!!
ఇంతవరకును లీవరు రిస్టుగడియారము
లింత తక్కువ ధరకమ్మటకెదియే ప్రథమము
ఇటువంటి గొప్పతరుణమును పోగొట్టుకొనకుడు. ఇంకను రెండువందల గడియారములే గలవు "మందు బాగ" పడువారికే లభించును.
రిజిస్టర్డ్ "ఫిడో" లీవర్ రోల్డ్ గోల్డ్ రిస్టుగడియారము 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది. ఈ గడియారము ఒక్క సెకండుమాడ వ్యత్యాసములేక పనిచేయును. దీనిని అనేకలు కొని యాడదగినట్లు గొప్పమేధావులగు పనివాండ్లచే చాలాకాలము కష్టపడి అందముగనూ, చిన్నదిగనూ, లీదవాండ్లకు అనుకూలముగనూ, ఎల్లప్పుడు సరియైనకాలమును చూపునదిగాను తయారుచేయించి తెప్పించినాము. ఆర్యులకు పంపుటకు ముందు గడియారమునుపరీక్షించి నూనె మొదలైనవి వేసియు పంపుదుము. "లీవర్" గాదని చెప్పనట్టి వారలకు సొమ్ము వాపసుచేయుటవలన. పది "సిలండిర్" గడియారములకు డబ్బు వృధాచేయుటకన్న, ఒక్క "లీవర్" ఫిడో రిస్టుగడి యారముకొని, మీ డబ్బును భద్రపరచుడు.
రోల్డ్ గోల్డ్ ప్లేటెడ్ "ఫిడో" లీవరు రిస్టువాచి రోల్డ్ గోల్డ్ గొలుసుతో ధర రూ 6-0-0
నిక్కల్ సిల్వరు ప్లేటెడ్ గొలుసుతో ధర రూ 5-8-0
తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
వెడ్లొక అండు కంపెనీ, పార్కు-లను పోస్తు, మదరాసు.

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు
(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)
శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, సుభాష్ చంద్ర బోస్, పట్టాభి శీతారామయ్య మొదలగు సుప్రసిద్ధనాయకు లీపటములను గురించి నభివందించుచున్నారు.
మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధుల పటములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధసైజులలో చిత్రించబడినవి.
ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.
పురమందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయపాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు (Original Paintings) సరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.
ఆంధ్రదేశమునం దన్నిచోట్లను మంచి ఫలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.
వివరములకు:--
THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,
GUZDEN PARK, BOMBAY.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ట్రైబ్యూల్ సెటిల్డ్ మెంబర్స్) (ఇంగ్లాండులో
ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.) రిజిస్టర్డ్ చేయబడినది.
ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ ఫోలీని రద్దు
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండా చేయ
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నది.
ధారాశ్రమై పద్మలపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.
ఆర్. సెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు,
రికర్డర్ చాన్, కే.పీ. మద్రాసు
రుక్కాంగచాచారి, బల్లారి.
మెన్బర్స్ బంగేర అండ్ కో,
మి.ఎస్. వీధి, మంగళూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,
ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాకు నెం. 7 గణపతిమొదలివీధి,
తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.
ముఖ్యమునిపు :—శ్రీ యు. త. కె. సుందరరాజన్
అయ్యంగారు అంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు.
వారికి వుత్తరము ఈదిగవ నిలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/ని
జిల్లా మునిసిఫ్ కాకినాడ.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు. సతీపతికుమార రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంక్షభావంలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యాయములను
తో నర్తకల విధులు, శ్రమతత్వము, స్త్రీజాతులు, పురుష
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠనములు,
వానియొక్క అభిప్రాయము, కల్యాణగృహసాధనములు, వాని
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంఘానము గలుగునను వివ
రము, గర్భవివరములు, గర్భస్థి లనుసరింపజేసిన విధ
లు, గర్భవతుల యాశాశాస్త్రము, కేళికరము, ఆర్థికాదృ
శ్టరములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు సుఖ
యములు, వారికుండవలసిన స్నేహపూర్వకత, మున్నగు 280 వివ
రములతోను, సందర్భానుసారముగ గల అభిప్రాయము, వైద్య
ములు 25 లోను స్త్రీలకు 10 కేటెల వైద్యము సమకాలికోత్సాహ
చక్కని వైద్యముతో విశదముచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక
చదివితే తీరవలెను. కొద్దివారులే గలవు.

పుస్తకము 1-కి రు. 2-0-0; తపాల భర్త 7 అంశాలు
రెండుపుస్తకము తాళిసరికొనునాటికి తపాలభర్త లేదు
ఈ చిరునామా:—ఆర్థిక బుక్ డిపో.

19 కాండవ గూడడు మొదలివీధి, తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.

స్వామిజీ దివ్యప్రభావము

భూత భవిష్యత్ వర్తమానకాలములయొక్క సంగతి
గొప్పయోగి అని పేరొందిన స్వామి ప్రేమానంద్ జీవార్యోగ
సాధనములైబరును. ఇండియా బర్మా సిలోను నందంతెను
12 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచినది. దర్శనభాగ్యమువల్ల
వారసేయవలయు గొప్పతాపత్రములను పొందియున్నది. 5 ప్రశ్న
లకు రు. 1 సంవత్సరపు జీవితం నెలవారీగా చెప్పటకు రు. 2
వారములవారీగా చెప్పటకు రు. 5. జీవితమును వ్రాయుటకు
పరీక్షింపవలయు రు. 5. పూర్తి జీవితము పుట్టినదాది చచ్చువరకు
వ్రాయుటకు రు. 10. విషి చార్జీలు ప్రత్యేకము. పుట్టినతేది లేక
వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను.

PROF. S. N. BOSE, B. A.
Swami Premanda Asramam, 8, Beadon Streea
P. O. Box 11418, Calcutt

చంద్రా నర్సరీలోటులు... నేలం బంకన్
3 సం. అంటునాడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు
డబ్బా రు. 75. సీమ, స్వర్ణ తక్కువ పూలవిత్తులు,
24 దినములు నెట్ రు. 25, 12 దినములు 15. కామంతి
పూలు" మద్రాస్ పది 8 5 రు. 1, కామంతి ఇతర
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

అభివృద్ధియే ప్రజాభిమానమును నిరూపించునన్న విషయము
హిందూదేశపు మిక్కిలి గొప్ప లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ,

ఓ రి యం ట్ ల్

యొక్క ప్రస్తుతస్థితి వల్ల విస్ఫుటముగ ఉదహరింపబడుచున్నది.

అభివృద్ధి

నూతన వ్యాపారము				ప్రీమియం ఆదాయం			
1925	...	రు.	296	లక్షలు	1925	...	రు. 93
1926	...	రు.	391	"	1926	...	రు. 106
1927	...	రు.	468	"	1927	...	రు. 122
1928	...	రు.	585	"	1928	...	రు. 140

ప్రజాభిమానమే అభివృద్ధికరమైన లాభములను చేకూర్చుచున్నది.

పూర్తి జీవ భూపట్టాలపైన బోనసులు ప్రకటించబడును.

1921	...	1000-కి సంవత్సరమునకు రు. 10		1924	...	1000-కి సంవత్సరమునకు రు. 22 1/2
				1927	"	" 25

గ ను క

మీరు మీజీవితములు భూమిచేయుటకై మొదటిదాఖా లేక మరియొకసారి ప్రయత్నించునప్పుడు

ప్రజల మోదమును బడసినట్టియు, అభివృద్ధిలోనున్న ఈ ఆఫీసునకు వచ్చిన

మీకు లాభకర మగును.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

T. SAMBASIVAN, ACTING BRANCH SECRETARY, ORIENTAL BUILDINGS.
Post Box No. 8, MADRAS.

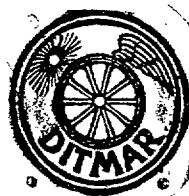
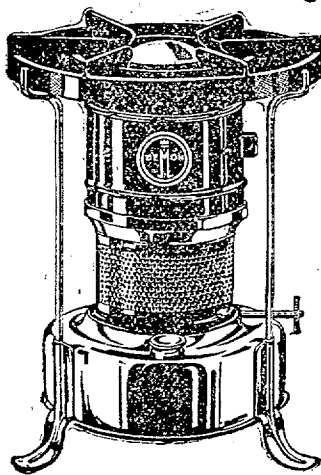
Bangalore Branch: No. 1 South Parade, Bangalore Trivandrum Branch: Trivandrum
VIZIGAPATAM SUB-BANCH, VIZAGAPATAM TRICHINOPOLY SUB-BRANCH, TRICHINOPOLY.

డి ట్ మార్కు

డె మన్

అద్భుతమైన వంట కువయోగపడు "స్టవ్"

సామాన్య కిరణనాయిలు యావిరిగామారి, స్వచ్ఛమైన ఉదారంగల మం
టులు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వెచ్చదనము వృధాబోక, సరిగా పాత్ర
కిందనే యుండగలదు. కొద్దిధరలో శుభ్రమైన, చక్కనిభోజనము. ఒక
పింట్లు నూనెతో 6 గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసుకొనవచ్చును.

కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.

సులభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద దొరక గలదు:—

గ్లాస్ వేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

బ్రాంచి:—11, ఈవినింగ్ బజార్ రోడ్డు.

"డెమన్ పనిచేయునపుడు చూడుడు.

ఇండియాలో కెల్ల నవీన పద్ధతుల ననుసరించినది

ప్రజలకు ఎక్కువ అనుకూలమైనది

2

డివిడెండు గ్యారంటీగా యివ్వగలపద్ధతి—క్రొత్తవిశేషము

ప్రతి 5 వత్సరములకు నూటికి రు. 15 చొప్పున ప్రీమియములు తగ్గించబడెను

కామన్ వెల్లు అన్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, పూనా సిటీ

అధ్యక్షుడు:—యస్. సి. కేల్కార్, బి.ఎ., ఎల్.ఎల్.బి., ఎమ్.ఎల్.ఎ., ఎడిటర్: "కేసరి."

ఆకర్ష నీయాంశములు: (1) పూర్తిగా సామ్యు చెల్లింపలేనివారలకు కూడ లాభములు.

(2) అన్యూరెన్సేసిన మొత్తమువరకు యిండ్లు కొనుక్కొనేనిమిత్తం అప్పులిచ్చుట.

దక్షిణ ఇండియాలో దంతెను ఏజంట్లు కావలెను.

ఎస్. ఆర్. రావు అండు కో.,

మద్రాసురాజధానికి తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్ నకు, చీఫ్ ఏజంట్లు, 27, 28 నెగండులైన్ లీచ్, మద్రాసు.

ఎం పైర్ హిందూ హోటల్

120

విక్టోరియా టెర్మినస్ కు ఎదుట

ఫోర్టు

బొంబాయి.

దివ్యమైనస్థలము, ఆదర్శనీయమైనట్టియు, పవిత్రయైనభవనము, వైర్ కడియో, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు
వీసనలు, గాలి ధారాశముగా వచ్చునట్టి గదులు మొదలగునాటితో అమర్చబడినవి. దివ్యమైన ఫర్నిచర్ కూడ గలదు.
తంజిలింపవచ్చు "ఫ్రెడ్".
తెలిఫోను నెం. 22789.

THE EMPIRE HINDU HOTEL, Facing Victoria Terminus, Fort, Bombay.

కావలెను

పలుకుబడి, నమ్మకము, ఉదారస్వభావముగలవారు, "యూనివర్సల్ మ్యూజియల్ ఎయిడ్ అండ్ పూర్ హాస్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్" తరఫున ఏకైకంగా నండి ప్రతిష్టాపాదము చేసిన గృహములను, పింజరపోలులను ఏర్పాటుచేయుటకు కావలయును. కేతనము యోగ్యతలనుబట్టియు, చేయు పనినిబట్టియు ఏర్పాటుచేయబడును. వెనకటి యనుభవమును కలెవుచు, యోగ్యతా ప్రకరములతో ప్రస్తుతము చేయుచున్న పని తెలుపుచు దరఖాస్తులను, మిస్టర్ ఎమ్. ఎల్. నాగన్న, షిఫ్ ఆర్గనైజర్, 289, తంబుచెట్టిపేథి, బార్డిటన్, మద్రాసు. కు పంపవలయును.

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి బౌద్ధ ధాలయము

హిందూ దేశమంతటిలోను మంచిదియు, చౌకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద బౌద్ధ ధాలయము. మద్రాసు ప్రాంత:- 158 బ్రాడ్వే. జి. టి. మద్రాసు.

ధర్మ ప్రాంత:- చాందినీచౌక్. రంగూన్ ప్రాంత:- 209, లివిన్ పేథి.

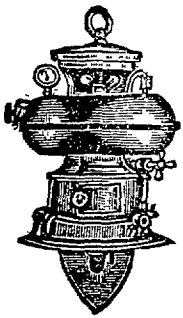
ద్యవన ప్రాశ:- జలుబు, దగ్గు, తుయ, ఉబ్బనము మొదలైనవాటికి దివ్య బౌద్ధ ధము ధర 64 తు|| శేరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరద్వజ:- నరములకు బలమునిచ్చు బౌద్ధ ధము తులం 1 కి రు. 20/-

మాయొక్క ఉచిత బాధితాకొరకు ఒక అణా పోస్తుబిళ్లను పంపుడు.

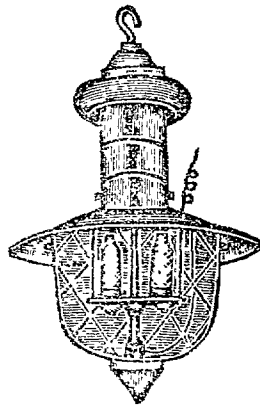
యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. ప్రొప్రైటరు అండు రిసీవరు.

మీకు కావలసిన గ్లాసు సామానులు దీపములు వగైరాలకు మావద్దకు దయచేయుడు

మీకు వసరమైనవి తీసుకొనుటకు మేము సహాయము చేసెదము

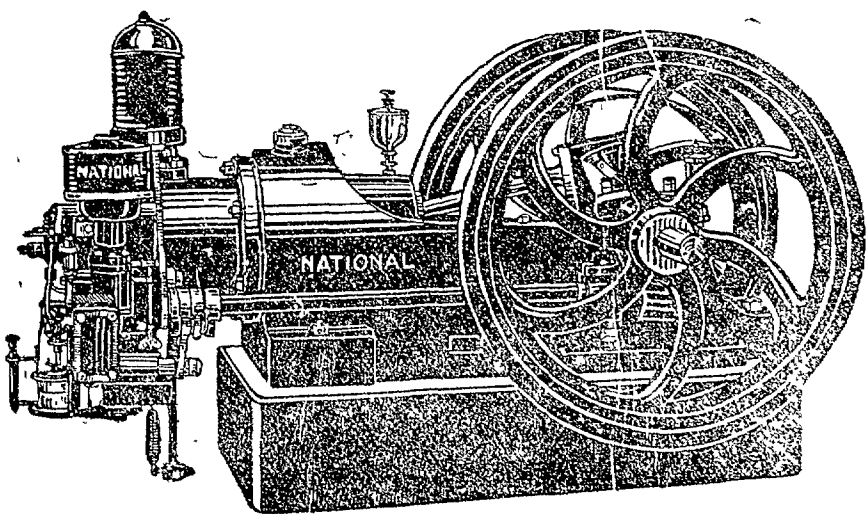
మాకు వ్యాపారమునందు ప్రత్యేక అనుభవ ముండుటచే మీకప్తములను మేము నివర్తిచేయ గలము, సంవత్సరమునందంతటను మావద్ద గొప్ప స్థాకు యుండును.

నవరించబడిన మాధరలకు వ్రాయుడు:-

మెసర్స్ అల్లిమహమ్మెద్ జిన్నా అండు కో., రత్నబజారు, మద్రాసు.

నేషనల్ గాస్ ఇంజిన్ కో., లిమిటెడ్., ఆప్టర్ - అంపర్ లైన్, ఇంగ్లాండు. నేషనల్ ట్యూబ్ స్టార్టింగు క్రూడ్ - ఆయిల్ ఇంజనులు

నమ్మకమైనవి
మితవ్యయ మైనవి
సులభమైనవి

చౌకరకపు చమురులు అతితక్కువగా ఖర్చుగును. పనిచేయు సట్టి భాగములు కొన్ని యేకలవ.

నిర్మాణమునందు మిక్కిలి విలువగల వస్తువులే ఉపయోగింపబడియున్నవి.

ఆల్ వెడ్ హార్ బెర్డు (ఇండియా), లిమిటెడ్.,

వజంట్లు:- పారి & కో., లిమిటెడ్., ఫస్టు లైను బీచ్, మద్రాసు

Sole Agents: THE ANDHRA ENGINEERING Co., BEZWADA for Ganjam, Vizagapatam, Godavary, Kistna, Guntur District.

ప్రకటన

నానావిధము లగు గాలితపాకులు తుపాకిమందు, కేపులు, లోటాలు రవలు, గంధకం, వగైరాలు ధరలు సరసముగా దొరుకును.

ఎస్. వెంకటరంగంశెట్టి

నెం. 9, చైనాబజారు, మద్రాసు.

వ్యాధి నీడితులకు వర్తనాదమగు క్రిమందులు

జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

ప్రాక్స్ ఆంటి మధేరియల్

వెండి జ్వరహస్తలు

జ్వరములకు నొప్పులకు పుష్కలముగలవి. పెద్దదయిన బ్యురగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్రాక్స్ తయదగ్గు నివారిణి

వెంటనే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

ప్రాక్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

40 సిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

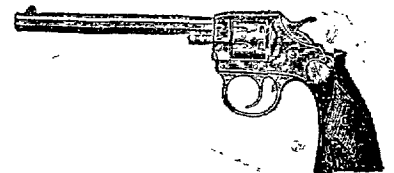
G. S. STEERS.

21, Freshfield Chattri, G. T. Madras

నానావిధములగు రివల్యూషన్

ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యొక్కవి.

[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

ధరలు సరసము

క్యాటలాగు ఉచితము

నాళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకోగలిగినవికూడ దొరకును.

యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ,

నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే మద్రాసు,

మాదీఫలరసాయనము

సర్వవైద్యములకు సంజీవి వలటిది. గర్భిణీ స్త్రీలకు చాల మంచిది. నోట నీరుతుట, వికారము, గుండెలలో మంట, తల తిరుగుట, ఇత్యాది కుర్బణములను బోగొట్టును. వెల బుట్టి 1కి 1-8-0, 6 అర్థ రసాయనశాల, మద్రాసు, (కృష్ణ)

ఒక బౌద్ధ విసోదము

మరియు |

కలరా నివారిణి

హాథోటీస్ అరికులేరియనుండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునందు దుష్ట వాటితో కలరా మైన ఓషధి. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రత్యేకముగా మోతాదు గుమిచ్చు నున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన ధరలు 0-15 0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్

బాన్సువామ్మ నెం. 804, మద్రాసు. పి. టి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు బహుళ వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు వారును తెలియదనలేను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి. P.O.

రు. 5/8 మాత్రమే
ప్రతియొక్కరు

మా ఉచిత భీమా స్కిము ప్రకారము యిరువురు సభ్యులచే చెల్లించబడినది:—
(1) పొల్లాబాత్తు ఆదెమ్మ, చీమకుర్తి. (2) ముప్పాక్ అహమెద్ ఖాన్, వారితే నియమింపబడినవారు.

రు. 1000

పొందియున్నారు.

మీ రేల పొందకూడదు?

మా ఉచిత భీమా స్కిమువద్దకు ఈ దిగువ తెలుపబడియున్నవి.

1. 8 సంవత్సరములనుండి 55 సంవత్సరముల వయస్సుగల మంచి ఆరోగ్యవంతులైన స్త్రీ పురుషులు కలభేదము లేక రంగుభేదము లేక సభ్యులుగా చేరవచ్చును.

2. వ్యవసాయ పొంద నవసరము లేదు.

3. నామకారమైన రు. 5/8 లు మాత్రమే ప్రవేశము క్రింద చెల్లించవలెను.

4. రిటైర్డ్ సభ్యులలో నెవ్వరైనను చనిపోయినచో ప్రతిసభ్యుడును రు. 1 య చొప్పున చెల్లించవలెను. ఒకరికంటెను అధికసభ్యులు ఒక నెలలో మరణించిన రు. 1 య చొప్పున చెల్లించబడినదిలేదు. మరణములే లేకుండిన యేమియు చెల్లించ నవసరములేదు.

5. ఒక సభ్యుడు 14 సంవత్సరముల వయస్సు తన సభ్యత్వమును చాలించుకొను పక్షమున అతడు అట్లు చేయవచ్చును. మా నిబంధనలమేరకు లాభములు అతినికి పంచిపెట్టబడును.

19000 సభ్యులు అప్పుడే చేరియున్నారు గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ క్రింద ప్రభుత్వమువారివద్ద యుంచినసొమ్ము రు. 60,000 మించిపోయినది.

కైము రూ. 50,000లకు ఫ్రీ, చీఫ్ అండు హయ్యర్ ఇన్ స్యూరెన్సుకు చెల్లించబడినది.

కావలెను:—మంచి సామర్థ్యముగల వర్తకులు లేక కంపెనీలు, పలుకుబడిగల పెద్దమనస్సులు రు. 25 రు. 400 లు వరకు తీతము లేక కమీషనుపైన పనిచేయుటకు ప్రతిష్ఠాము నందును కావలెను. వివరములకు ఈ దిగువసభ్యులకు వ్రాసుకొనుడు. కాపి. భాయ్ అండ్ కంపెనీ మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

హెడ్ ఆఫీసు:— వీనస్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, చాందీ చౌక్, ఢిల్లీ.

1. బ్రాంచి సెక్రటరీ, 22, సెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు. 2. బ్రాంచి సెక్రటరీ, గుంటూరు. 3. బ్రాంచి సెక్రటరీ, హైదరాబాదు. 4. బ్రాంచి సెక్రటరీ, తూర్పు గుంటూరు. 5. " " తిరుచూరు. 6. బ్రాంచి సెక్రటరీ, విజయనగరం. 7. బ్రాంచి సెక్రటరీ, నంద్యాల. 8. బ్రాంచి సెక్రటరీ, జంగళూరు. 9. బ్రాంచి సెక్రటరీ, ధర్మపురి.

హనుమాన జు

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనిని సమానమైనది వేరులేదు. చర్యవ్యాధులకు సంజీవివం టిది. ఎచ్చటను దొరకును.

యస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

కొత్తగా కనిపెట్టిన బర్మీ గవేరియా క్యాప్సులు

భయంకరమైన నెగరోగములను ప్రసవముతో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున రోగముయినను 9 ట్యాబ్లెట్లతో ఆరోగ్యవంతులుగా చేసి యొక్క-వలమును గలిగించి రక్తమును కుభ్రపరచును. మూత్రవాళమునుండి నిలువడు స్రావమును నిలిపివేయును. మంటను తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా వడుట, మూత్రసంబంధమును నితర బాధ్యములు బర్మా గవేరియా, అనుభవించుచేసి నెగరోగములనుగైరా మాయముచున్నవి. పందేహించిన నానోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తార మగు పొగడ్డ లవనవరము. 30 క్యాప్సులు అమరియందు పి రు. 2-9-0, 3 పెట్టెలు రు. 6-12-0. రమించుటకు బలము మాత్రలు ప్యాకెట్టు 20, రు. 2. 1930-వ సం. డిసెంబరు 8 తారీఖు.

Dr. A. S. MURTY COY., Chicacole City, Ganjam Dt.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.
12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెల రు. 5
వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0. 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తముగు గ్రంథము వెల రు. 0-8-0
వైరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చుపసులకు, బైండు, రబ్బరుష్టాంపులు, స్టీల్స్, ఎన్ గ్రేవింగు పనులకు ఈ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

122

67

వాణిమన, బెజవాడ